

Güvenli Yarınlar

Hazırlıyoruz !

PROJE KODU
TR83/2012/DFD/42

GOYKEP

GÜVENLİ OKUL YAŞANABİLİR KENT PROJESİ

Samsun Valiliği

Samsun İl
Emniyet Müdürlüğü

Samsun İl
Milli Eğitim Müdürlüğü

GÜVENLİ OKUL YAŞANABİLİR KENT ARAŞTIRMA RAPORU

Bu Rapor 2012 Yılı Doğrudan Faaliyet Desteği Programı kapsamında Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı tarafından desteklenen Güvenli Okul-Yaşanabilir Kent Projesi kapsamında hazırlanmıştır. İçerik ile ilgili tek sorumluluk Samsun İl Emniyet Müdürlüğü'ne aittir ve Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı'nın görüşlerini yansıtmaz.

GÜVENLİ OKUL-YAŞANABİLİR KENT

ARAŞTIRMA RAPORU

Proje No: TR83/2012/DFD/42

Proje Ortağı	Proje Sahibi	Proje Ortağı
Hüseyin AKSOY Vali	İsmail TÜRKMENLİ İl Emniyet Müdürü	Dr. Mustafa CORA Milli Eğitim Müdürü

Proje Ortağı Yürütücüsü	Proje Koordinatörü	Proje Ortağı Yürütücüsü
Dr.Hakan KUBALI Vali Yardımcısı	Mustafa ACAR İl Emniyet Müdür Yrd.	Tahsin NAS İl Milli Eğitim Müdür Yrd.

Proje Koordinatör Yardımcısı

İsmail Hakkı GÜNAY
3.Sınıf Emniyet Müdürü

Teknik Sekreter

Nejat KÖKSAL
Emniyet Amiri

Teknik Sekreter Yardımcısı

Turan BOZDEMİR
Başpolis Memuru

Araştırmacılar

Doç.Dr. Ahmet MUTLU (OMÜ)
Ar. Gör. Özgür ÖZAYDIN (OMÜ)

Samsun, Nisan 2013

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	i
SUNUŞ.....	ii
İÇİNDEKİLER.....	iv
TABLolar LİSTESİ	vi
GRAFİKLER LİSTESİ.....	ix
GİRİŞ.....	1
1. GENEL BİLGİLER.....	5
1.1. Kentsel Güvenlik ve Yaşanabilir Kentler.....	5
1.2. Samsun'da Kentsel Yaşam Kalitesi.....	11
1.2.1. Kentin Genel Özellikleri	11
1.2.2. Sosyal ve Ekonomik Özellikleri	12
1.2.2.1. Demografik Özellikler.....	12
1.2.2.2. Ekonomik Özellikler	14
1.2.3. Kentleşme ve Kentsel Yaşanabilirlik.....	15
1.3. Samsun'da Eğitim Olanakları, Okullaşma ve Okul Güvenliği.....	19
2. GEREÇ VE YÖNTEM.....	24
2.1. Araştırmanın Amacı, Kapsamı ve Sınırları	24
2.2. Araştırmanın Varsayımları.....	26
2.3. Araştırmanın Modeli	27
2.4. Örneklem Yöntemi.....	27
2.5. Veri Toplama Yöntemi	30
3. BULGULAR	36
3.1. Anketlerin Dağılımına İlişkin Veriler	36
3.1.1. İlçe Bazında Anket Dağılımı.....	36
3.1.2. Okul Türü Bazında Anket Dağılımı	37
3.1.3. Okulun Eğitim-Öğretim Şekli Bazında Anket Dağılımı	37
3.1.4. Bireylerin Rollerini Bazında Anket Dağılımı	38
3.1.5. Cinsiyet Bazında Anket Dağılımı	39
3.1.6. Öğrencilerin Sınıfları Bazında Anket Dağılımı.....	40

3.1.7. Yaş Grupları Bazında Anket Dağılımı	41
3.1.8. Eğitim Düzeyi Bazında Anket Dağılımı.....	42
3.1.9. Meslek Bazında Anket Dağılımı.....	45
3.1.10. Gelir Düzeyi Bazında Anket Dağılımı.....	46
3.2. Okullardaki Güvenlik Önlemleri	46
3.2.1. Tüm Okullardaki Güvenlik Önlemleri.....	46
3.2.2. Devlet Okullarında Güvenlik Önlemleri	49
3.2.3. Özel Okullardaki Güvenlik Önlemleri	52
3.3. Samsun'da Okul Güvenliği	53
3.3.1. Genel Olarak Samsun'da Okul Güvenliği	54
3.3.2. İlçeler Bazında Okul Güvenliği.....	55
3.3.3. Okul Türü Bazında Okul Güvenliği	60
3.3.4. Okulun Eğitim-Öğretim Şekli Bazında Okul Güvenliği.....	63
3.3.5. Katılımcıların Rollerini Bazında Okul Güvenliği	66
3.3.6. Öğrencilerin Sınıfları Bazında Okul Güvenliği.....	72
3.3.7. Yaş Grupları Bazında Okul Güvenliği.....	77
3.3.8. Cinsiyet Bazında Okul Güvenliği.....	81
3.3.8.1. Genel Olarak Cinsiyet Bazında Okul Güvenliği	81
3.3.8.2. Öğrenciler İçin Cinsiyet Bazında Okul Güvenliği.....	84
3.3.9. Eğitim Düzeyi Bazında Okul Güvenliği.....	87
3.3.9.1. Genel Olarak Eğitim Düzeyi Bazında Okul Güvenliği	87
3.3.9.2. Velilerin Eğitim Düzeyi Bazında Okul Güvenliği	95
3.3.10. Velilerin Meslek Grupları Bazında Okul Güvenliği	100
3.3.11. Gelir Düzeyi Bazında Okul Güvenliği.....	106
4. SONUÇ VE ÖNERİLER	113
EKLER	122
EK.1: ANKET SORULARINA VERİLEN YANITLARIN DAĞILIMLARI.....	122
EK.2: ANKET UYGULANAN OKULLARIN LİSTESİ.....	137
KAYNAKÇA.....	139

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1.Türkiye’de Yıllara Göre Suç Dağılımı (1995-2006)	2
Tablo 2.TR83 Bölgesi İllerinin Yıllara Göre Nüfus Gelişimi	13
Tablo 3.TR83 Bölgesinde Yıllara Göre Nüfus Yoğunluğu.....	13
Tablo 4.TR83 Bölgesinde Bitirilen Eğitim Düzeyi Oranları (15+ yaş, 2011, %).	14
Tablo 5.TR83 Bölgesinde Kişi Başına Düşen GSYİH (Dolar).....	15
Tablo 6.TR83 Bölgesinde Yıllara Göre Kentleşme Oranları (%)	16
Tablo 7.TR83 Bölgesinde Yıllara Göre Nüfus Yoğunluğu.....	17
Tablo 8.Yıllara Göre TR83 Bölgesi’nde Müze, Eser ve Ziyaretçi Sayısı	17
Tablo 9.Türkiye ve Samsun’da Yıllara Göre Hükümlü Sayısı (2007-2008).	18
Tablo 10.TR 83 Bölgesi’nde 2010-2011 Dönemi Ortaöğretim Verileri	19
Tablo 11. Samsun’da 2011-2012 Dönemi Eğitim-Öğretim Verileri	20
Tablo 12.Samsun BŞB Sınırları İçindeki Suçların Sayı ve Niteliği (2008-2011)	21
Tablo 13.Samsun’daki Devlet Okullarında ÖGG Bulundurma Durumu	22
Tablo 14.Samsun’daki Özel Okullarda ÖGG Bulundurma Durumu	23
Tablo 15. Araştırmanın Evreni ve Örneklem Büyüklükleri.....	28
Tablo 16. Güvenilirlik Analizi Verileri	30
Tablo 17.Özet Madde İstatistikleri.....	30
Tablo 18. Maddeler Bazında Güvenilirlik Verileri	32
Tablo 19.İlçelere Göre Anket İstatistikleri	36
Tablo 20.Okul Türüne Göre Anket İstatistikleri	37
Tablo 21. Okulların Eğitim-Öğretim Şekline Göre Anket İstatistikleri	38
Tablo 22.Bireylerin Rollerine Göre Anket İstatistikleri	38
Tablo 23. Cinsiyete Göre Anket İstatistikleri	39
Tablo 24. Öğrencilerin Sınıflarına Göre Anket İstatistikleri.....	40
Tablo 25.Yaş Gruplarına Göre Anket İstatistikleri.....	41
Tablo 26. Role Göre Yaş Dağılımı (Adet).....	42
Tablo 27.Eğitim Düzeyine Göre Anket İstatistikleri	42
Tablo 28.Role Göre Eğitim Düzeyi Dağılımı (Adet).....	43
Tablo 29. Velilerin Eğitim Düzeyine Göre Anket İstatistikleri.....	44

Tablo 30. Meslek Gruplarına Göre Anket İstatistikleri	45
Tablo 31. Gelir Düzeyine Göre Anket İstatistikleri.....	46
Tablo 32.Okullardaki Güvenlik Önlemleri.....	47
Tablo 33. Okulda Teknolojik Donanım Uygulaması	48
Tablo 34.Okulda Özel Güvenlik Görevlisi Uygulaması	49
Tablo 35.Devlet Okullarındaki Güvenlik Önlemleri.....	50
Tablo 36.Devlet Okullarında Teknolojik Donanım Uygulaması	51
Tablo 37.Devlet Okullarında Özel Güvenlik Görevlisi Uygulaması.....	51
Tablo 38.Özel Okullardaki Güvenlik Önlemleri	52
Tablo 39.Okul Güvenliği Düzeyi Sıralama Ölçeği	53
Tablo 40. Samsunda Okul Güvenliği İndeksine İlişkin Temel İstatistikler.....	54
Tablo 41.Samsun'da Okul Güvenliği Algısı.....	54
Tablo 42. İlçeler ve Okul Güvenliği.....	55
Tablo 43. İlçe x Okul Güvenlik Düzeyi (OGD) Çapraz Tablosu	59
Tablo 44. İlçeler ve Okul Güvenliği Ki-Kare Test Sonuçları	60
Tablo 45. Okul Türü ve Okul Güvenliği	60
Tablo 46. Okul Türü Mann-Whitney U Sınaması Sıralama Verileri	62
Tablo 47.Okul Türü Mann-Whitney U Sınaması Test İstatistikleri	62
Tablo 48.Okulun Eğitim-Öğretim Şekli ve Okul Güvenliği	63
Tablo 49.Öğretim Şekli Mann-Whitney U Sınaması Sıralama Verileri.....	65
Tablo 50.Öğretim Şekli Mann-Whitney U Sınaması Test İstatistikleri	66
Tablo 51. Katılımcıların Roller ve Okul Güvenliği	66
Tablo 52.Katılımcıların Rollerine Göre Kruskal-Wallis H Sınaması Sıralama Verileri	70
Tablo 53.Katılımcıların Rollerine Göre Kruskal-Wallis H Sınaması Test İstatistikleri	70
Tablo 54.Öğrencilerin Sınıfları ve Okul Güvenliği.....	72
Tablo 55.Öğrencilerin Sınıflarına Göre Kruskal-Wallis H Sınaması Sıralama Verileri.....	76
Tablo 56.Öğrencilerin Sınıflarına Göre Kruskal-Wallis H Sınaması Test İstatistikleri	76
Tablo 57.Yaş Grubu ve Okul Güvenliği	77
Tablo 58.Yaş Grubuna Göre Kruskal-Wallis H Sınaması Sıralama Verileri.....	80
Tablo 59.Yaş Grubuna Göre Kruskal-Wallis H Sınaması Test İstatistikleri	81

Tablo 60.Cinsiyet ve Okul Güvenliği	81
Tablo 61.Cinsiyete Göre Mann-Whitney U Sınaması Sıralama Verileri	83
Tablo 62.Cinsiyete Göre Mann-Whitney U Sınaması Test İstatistikleri	84
Tablo 63.ğrenciler İçin Cinsiyet ve Okul Güvenliği.....	84
Tablo 64.ğrenciler İçin Cinsiyete Göre Mann-Whitney U Sınaması Sıralama Verileri	86
Tablo 65.ğrenciler İçin Cinsiyete Göre Mann-Whitney U Sınaması Test İstatistikleri	86
Tablo 66.Eğitim Düzeyi ve Okul Güvenliği.....	87
Tablo 67.Eğitim Düzeyine Göre Kruskal-Wallis H Sınaması Sıralama Verileri.....	92
Tablo 68.Eğitim Düzeyine Göre Kruskal-Wallis H Sınaması Test İstatistikleri	93
Tablo 69.Velilerin Eğitim Düzeyi ve Okul Güvenliği.....	95
Tablo 70.Velilerin Eğitim Düzeyine Göre Kruskal-Wallis H Sınaması Sıralama Verileri.....	100
Tablo 71.Velilerin Eğitim Düzeyine Göre Kruskal-Wallis H Sınaması Test İstatistikleri	100
Tablo 72.Velilerin Meslek Grupları ve Okul Güvenliği	101
Tablo 73.Velilerin Meslek Gruplarına Göre Kruskal-Wallis H Sınaması Sıralama Verileri	106
Tablo 74.Velilerin Meslek Gruplarına Göre Kruskal-Wallis H Sınaması Test İstatistikleri.....	106
Tablo 75.Gelir Düzeyi ve Okul Güvenliği	107
Tablo 76.Gelir Düzeyine Göre Kruskal-Wallis H Sınaması Sıralama Verileri.....	110
Tablo 77.Gelir Düzeyine Göre Kruskal-Wallis H Sınaması Test İstatistikleri.....	111
Tablo 78. Özel Güvenlik Uygulamasına İlişkin Katılımcı Görüşleri.....	115

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1. Anketlerin İlçeler Bazında Dağılımı	36
Grafik 2. Anketlerin Okul Türü Bazında Dağılımı	37
Grafik 3. Anketlerin Okul Öğretim Şekli Bazında Dağılımı	38
Grafik 4. Anketlerin Bireylerin Rollerini Bazında Dağılımı	39
Grafik 5. Anketlerin Cinsiyet Bazında Dağılımı	40
Grafik 6. Anketlerin Öğrencilerin Sınıfları Bazında Dağılımı	41
Grafik 7. Anketlerin Yönetici, Öğretmen ve Velilerin Yaşları Bazında Dağılımı	42
Grafik 8. Anketlerin Eğitim Düzeyi Bazında Dağılımı	43
Grafik 9. Anketlerin Velilerin Eğitim Düzeyi Bazında Dağılımı	44
Grafik 10. Anketlerin Meslek Grupları Bazında Dağılımı	45
Grafik 11. Anketlerin Gelir Düzeyleri Bazında Dağılımı	46
Grafik 12. Okullardaki Güvenlik Önlemlerinin Dağılımı	48
Grafik 13. Okullarda Teknolojik Donanım Uygulaması Dağılımı	48
Grafik 14. Özel Güvenlik Görevlisi Uygulaması Dağılımı	49
Grafik 15. Devlet Okullarındaki Güvenlik Önlemlerinin Dağılımı	50
Grafik 16. Okullarda Teknolojik Donanım Uygulaması Dağılımı	51
Grafik 17. Devlet Okullarında Özel Güvenlik Görevlisi Uygulaması Dağılımı	52
Grafik 18. Devlet Okullarındaki Güvenlik Önlemlerinin Dağılımı	53
Grafik 19. Genel Olarak Samsun'da Okul Güvenliği Algısı (Dağılım,%)	55
Grafik 20. İlçelere Göre OĞİ Ortalaması Karşılaştırması	56
Grafik 21. Atakum'da Okul Güvenliği (% Dağılım)	57
Grafik 22. Canik'te Okul Güvenliği (% Dağılım)	57
Grafik 23. İlkadım'da Okul Güvenliği (% Dağılım)	58
Grafik 24. Tekkeköy'de Okul Güvenliği (% Dağılım)	58
Grafik 25. Okul Türlerine Göre OĞİ Ortalaması Karşılaştırması	61
Grafik 26. Devlet Okullarında Okul Güvenliği (% Dağılım)	61
Grafik 27. Özel Okullarda Okul Güvenliği (% Dağılım)	62
Grafik 28. Eğitim-Öğretim Şekline Göre OĞİ Ortalaması Karşılaştırması	64
Grafik 29. Tam Gün Eğitim-Öğretim Yapılan Okullarda Okul Güvenliği (% Dağılım)	64

Grafik 30.İkili Eğitim-Öğretim Yapılan Okullarda Okul Güvenliği (% Dağılım)	65
Grafik 31. Katılımcıların Rollerine Göre OĞİ Ortalaması Karşılaştırması	67
Grafik 32.Öğrencilere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)	67
Grafik 33.Velilere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım).....	68
Grafik 34.Öğretmenlere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)	68
Grafik 35.Rehber Öğretmenlere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)	69
Grafik 36.Yöneticilere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım).....	69
Grafik 37.Öğrencilerin Sınıflarına Göre OĞİ Ortalaması Karşılaştırması.....	73
Grafik 38.Sekizinci Sınıf Öğrencilerine Göre Okul Güvenliği (% Dağılım).....	73
Grafik 39.Dokuzuncu Sınıf Öğrencilerine Göre Okul Güvenliği (% Dağılım).....	74
Grafik 40.Onuncu Sınıf Öğrencilerine Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)	74
Grafik 41.Onbirinci Sınıf Öğrencilerine Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)	75
Grafik 42.Onikinci Sınıf Öğrencilerine Göre Okul Güvenliği (% Dağılım).....	75
Grafik 43.Yaş Grubuna Göre OĞİ Ortalaması Karşılaştırması.....	78
Grafik 44.18-29 Yaş Grubuna Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)	78
Grafik 45.30-44 Yaş Grubuna Göre Okul Güvenliği (% Dağılım).....	79
Grafik 46.45+ Yaş Grubuna Göre Okul Güvenliği (% Dağılım).....	80
Grafik 47. Cinsiyete Göre OĞİ Ortalaması Karşılaştırması.....	82
Grafik 48.Kadınlara Göre Okul Güvenliği (% Dağılım).....	82
Grafik 49.Erkeklerle Göre Okul Güvenliği (% Dağılım).....	83
Grafik 50.Öğrenciler İçin Cinsiyete Göre OĞİ Ortalaması Karşılaştırması.....	85
Grafik 51.Öğrenciler İçin Kadınlara Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)	85
Grafik 52. Öğrenciler İçin Erkeklerle Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)	86
Grafik 53.Eğitim Düzeyine Göre OĞİ Ortalaması Karşılaştırması.....	88
Grafik 54. Hiçbir Eğitim Kurumunu Bitirmemiş Katılımcılara Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)..	89
Grafik 55.İlkokul Mezunlarına Göre Okul Güvenliği (% Dağılım).....	89
Grafik 56.Ortaokul Mezunlarına Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)	90
Grafik 57.Lise Mezunlarına Göre Okul Güvenliği (% Dağılım).....	90
Grafik 58.Önlisans Mezunlarına Göre Okul Güvenliği (% Dağılım).....	91
Grafik 59.Lisans Mezunlarına Göre Okul Güvenliği (% Dağılım).....	91

Grafik 60.Lisansüstü Mezunlarına Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)	92
Grafik 61. Velilerin Eğitim Düzeyine Göre OĞİ Ortalaması Karşılaştırması	96
Grafik 62.Hiçbir Eğitim Kurumunu Bitirmemiş Velilere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)	96
Grafik 63.İlkokul Mezunu Velilere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)	97
Grafik 64.Ortaokul Mezunu Velilere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)	97
Grafik 65. Lise Mezunu Velilere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)	98
Grafik 66.Önlisans Mezunu Velilere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)	98
Grafik 67.Lisans Mezunu Velilere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım).....	99
Grafik 68.Lisansüstü Mezunu Velilere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım).....	99
Grafik 69.Velilerin Meslek Gruplarına Göre OĞİ Ortalaması Karşılaştırması.....	101
Grafik 70.Ev Kadını Velilere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım).....	102
Grafik 71.İşçi Velilere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım).....	102
Grafik 72.Memur Velilere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)	103
Grafik 73.Esnaf Velilere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)	103
Grafik 74.Emekli Velilere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım).....	104
Grafik 75.Serbest Meslek Sahibi Velilere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)	104
Grafik 76. Öğrenci Velilere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)	105
Grafik 77.İşsiz Velilere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım).....	105
Grafik 78.Gelir Düzeyine Göre OĞİ Ortalaması Karşılaştırması	107
Grafik 79. Çok Düşük Gelir Grubundaki Bireylere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)	108
Grafik 80.Düşük Gelir Grubundaki Bireylere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)	108
Grafik 81.Orta Gelir Grubundaki Bireylere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)	109
Grafik 82.Yüksek Gelir Grubundaki Bireylere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)	109
Grafik 83. Çok Yüksek Gelir Grubundaki Bireylere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım).....	110
Grafik 84. Özel Güvenlik Uygulamasına İlişkin Katılımcı Görüşleri (% Dağılım).....	116
Grafik 85.Özel Güvenlik Uygulamasına Katılanlar ve Diğerleri (% Dağılım)	116

GİRİŞ

Eğitim, ulusal kalkınmanın ve toplumsal gelişmenin itici gücüdür ve eğitim sisteminin en işlevsel parçası okuldur. Bir eğitim sisteminin amacına ulaşabilmesi, okulların amacına ulaşmasına bağlıdır. Okullarda eğitimle davranış değişikliğinin gerçekleştirilmesi için uygun ortamların oluşturulması gerekir. Bu nedenle okullar genel çevrenin olumsuz etkilerini ortadan kaldırmak, olumlu etkilerini ise pekiştirmek üzere geliştirilmişlerdir. Nitekim olumsuz örneklerin görülebileceği hapisane, meyhane, kahvehane, elektronik oyun merkezleri gibi yerlerin, okul bina ve tesislerinden en az 100 metre uzaklıkta bulunmasını zorunlu kılan 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu da okulları güvenli kılma amacı taşır.

Güvenli okullar, öğretmenlerin ve öğrencilerin fiziksel ve psikolojik zarar görme korkusu yaşamadan, özgür bir ortamda öğrendikleri ve öğrettikleri, düzenli ve amaçlı yerlerdir. Güvenli bir okul, öğrenci ve okul personelinin, okul içinden ya da okul dışından kaynaklanan suç, şiddet, saldırganlık, zorbalık, hırsızlık, Vandalizm, alkol, sigara ve uyuşturucu madde kullanımı, cinsel ve etnik taciz gibi istenmeyen davranışlara karşı korunmalarını ve silahlı saldırı, yangın, deprem, sel gibi olağanüstü hallerde can güvenliklerinin sağlanabilmesini gerektirir. Öğrenmenin istenilen düzeyde gerçekleşmesi ve hedeflerin gerçekleşmesinde okul güvenliği öncelikli koşullardandır. Yurt dışında (Florida State Department of Education,1997; Stephens,1995; Miller,2003) ve yurt içinde (Güven,2002; Işık,2004) yapılan araştırmalar, öğretmen ve öğrencilerin kendilerini yeterince güvende hissetmediklerinde öğrenme ve öğretme etkinliklerinin istenen düzeyde gerçekleşmediğini ortaya koymuştur. Buna karşılık başka araştırmalar (Kadel vd. 1999; Kitsantas vd.2004), okulda verimlilik, etkililik, başarı ve gelişim için güvenli öğrenme ortamının temel bir koşul olduğunu ortaya koymuştur.

İhtiyaçların çeşitlenmesi, teknolojideki gelişmeler, nüfus artışı, toplumsal bağların zayıflaması, aile yapısındaki bozulmalar, hızlı kentleşme, işsizlik ve nüfus hareketliliği gibi etkenler sonucu toplumda şiddet, saldırganlık, cinsel taciz, çete faaliyetleri, hırsızlık, sigara, alkol ve uyuşturucu madde bağımlılığı gibi sorunlar artmaktadır. 2000 yılı için Dünya Sağlık Örgütü'nün yaptığı değerlendirmeye göre her yıl yaklaşık 1,6 milyon insan, özellikle intihar ve cinayet gibi şiddet olayları sonucu hayatını kaybetmektedir. Özellikle

şiddetten etkilenen gençler, dezavantajlı gruplar arasında yer almaktadır. TBMM Araştırma Komisyonu'nun 2007 tarihli Raporu'na göre ülkemizde her 4-5 gençten biri fiziksel, her iki gençten biri sözel, her üç gençten biri duygusal ve her 6-7 gençten biri de cinsel şiddet ile karşılaşmaktadır (TBMM Araştırma Komisyonu, 2007).

Toplumdaki bu sorunlar, çeşitli yollarla okula taşınabilmektedir. Nitekim Türk Eğitim Derneği'nin 2007 yılında Türkiye genelinde yaptığı "İlköğretimin Sorunları Alan Araştırması'na göre velilerin %76'sı, öğretmenlerin % 39'u ve öğrencilerin % 44'ü okullarda şiddet olaylarının arttığını düşünmektedirler. Bu araştırmaya göre her 10 öğretmenden birisi "öğretirken" şiddet görmektedir. Öğrencilerin % 44'ü, öğretmenlerin %37'si ve velilerin de %64'ü okullarda güvenlik yönünden endişe duymaktadırlar. Özkan tarafından 2000 yılında lise öğrencileri arasında yapılan bir araştırmada da; ömür boyu uyuşturucu kullanımının lise 1'de %1, lise 2'de %1,6 ve lise 3'te %2,6 olduğu tespit edilmiştir. Buna göre sınıf düzeyi arttıkça madde kullanım düzeyi de artmaktadır (TED, 2007). Ayrıca Aksu tarafından 2002 yılında yapılan "Lise Öğrencilerinde Psikoaktif Madde Kullanımı ve Şiddet Davranışı" adlı araştırmada lise öğrencilerinin en az bir kez bağımlılık yapıcı madde kullanma oranı %6,8 olarak tespit edilmiştir. Bu tespit, önceki yıllarda yapılan benzer çalışmaların sonuçlarıyla karşılaştırıldığında, son yıllarda ülkemizde psikoaktif madde kullanımının hızlı bir artış içinde olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Öte yandan hemen her gün okullarda ve okul çevrelerinde şiddet olaylarını içeren medya haberlerinin çıkması, sorunun yaygınlığını ortaya koymaktadır (Aksu, 2002).

Okuldaki suç ve şiddet olayları, çevrenin bir yansımasıdır. Suç oranı yüksek olan bir toplumda, okul ve çevresindeki suç oranı da yüksek olacaktır. Emniyet Genel Müdürlüğü (EGM) istatistikleri, ülkemizde suçların artış eğiliminde olduğunu göstermektedir. Bu duruma ilişkin veriler aşağıda yer alan tabloda sunulmuştur:

Tablo 1. Türkiye'de Yıllara Göre Suç Dağılımı (1995-2006)

Yıllar	Şahsa Karşı	Mala Karşı	Toplam	% Değişim
1995	-	-	229.513	-
2000	122.043	137.852	259.895	-7,4
2005	197.996	289.765	487.761	38,0
2006	321.676	463.834	785.510	61,0

Kaynak: (Gölbaşı, 2008)'den derlenmiştir.

Tablo 1'e göre 1995-2006 arası suç artış oranı %345'tir. Son yapılan araştırmalara göre (Zaman, 2013) Türkiye'de 2010 yılında 3 milyon 32 bin olan suç sayısı % 8,35 artarak 2012'de 3 milyon 285 bine ulaşmıştır. Bu yüksek artışın temelinde özellikle kentleşme sürecinin önemli rolü vardır. Nitekim suç sayısının en fazla olduğu illerin belli başlı büyük şehirler (sırasıyla İstanbul, İzmir, Ankara, Antalya, Bursa, Adana) olması da bu tespiti destekler.

Ülkemizde artan suç eğilimi, okul güvenliği konusunda endişeleri artırmıştır. Bu nedenle son yıllarda konuyla ilgili çeşitli çalışmalar başlatılmıştır. Bu çerçevede önce eğitim ortamlarında şiddetin önlenmesi ve azaltılması strateji ve eylem planı (2006/2011+) hazırlanmış, daha sonra da TBMM tarafından çocuklarda ve gençlerde artan şiddet eğilimi ile okullarda meydana gelen olayların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacı ile kurulan (10.3337.3343.356.357 esas numaralı) Meclis araştırması komisyon raporu hazırlanmıştır. 2006 yılında Milli Eğitim Bakanlığı ve UNICEF işbirliği ile "Şiddet ve Okul: Okul ve Çevresinde Çocuğa Yönelik Şiddet ve Alınabilecek Tedbirler Sempozyumu" düzenlenmiştir. Keza İçişleri Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı arasında 2007 tarihinde "Okullarda Güvenli Ortamın Sağlanmasına Yönelik Koruyucu ve Önleyici Tedbirlerin Artırılmasına İlişkin İşbirliği Protokolü" imzalanmış ve çeşitli illerde "güvenli okul projeleri" uygulamaya konulmuştur.

2011 yılında Türk Eğitim-Sen tarafından Türkiye ölçeğinde "Eğitim Kurumlarında Güvenlik ve Önlemleri Araştırması" yapılmış ve bunun sonuçlarına dayalı olarak, 2011 yılında TBMM'ye "okullarda güvenlik sorunu ve çeteleşme" hakkında yazılı soru önergesi verilmiştir. Yine 2011 yılında Altındağ Rehberlik ve Araştırma Merkezi tarafından "Güvenli Eğitim Ortamlarının Sağlanması: Okullarda Şiddetin Önlenmesi" adlı bir araştırma yapılmıştır. Tüm bu çabaların, okullarda somut uygulamalara dönüştüğünü söylemek zordur. Nitekim özel okullar hariç, devlet okullarında yeterli güvenlik önlemlerinin alınmamış olduğu, güvenlik görevinin öğretmenler tarafından ifa edildiği ve bu konuda yetersiz kaldıkları bilinmektedir. Bunun yanı sıra devlet okulları maliyet sorunları nedeniyle özel güvenlik görevlisi istihdam edememektedirler. Öte yandan, okullardaki görevli personelin nitelik sorunu vardır. Örneğin; İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nün GBT sorgulamasında, İstanbul'daki ilköğretim ve ortaöğretim okullarındaki 233 kantinci ile 17 sözleşmeli personelin suç kaydı bulunmuştur (Hürriyet, 2010). Suç kaydı bulunan

personelin hepsi için geçerli olmamakla birlikte, özellikle çocuk istismarından dolayı kaydı olanların bulunması, okulda güvenlik endişesi yaratabilecektir.

Dolayısıyla ülkemizde okul güvenliğiyle ilgili çeşitli sorunlar olduğu anlaşılmaktadır. Genel olarak dünyadaki duruma da bakarak, gelecekte ülkemizde okul güvenliğiyle ilgili sorunların artacağı ve yeni nitelikler kazanacağı öngörülebilir. O nedenle ulusal ölçekte okul güvenliğiyle ilgili politika ve uygulamalara daha fazla önem verilmesi gerekli görülmektedir. Ulusal nitelikli belirlenecek üst ölçekli politikaların, yerel düzeyde uygulanabilir esnekliklere ve niteliksel farklılıklara sahip olması gerekir. Bu konuda yerel düzey araştırmalar önemli bir altlık niteliği taşır. Bunun için de yerel düzeyde yapılacak olan okul güvenliği araştırmalarına ağırlık verilmesi ve bu çerçevede ülkemizde bölgeler itibariyle okul güvenlik verileri oluşturulması önem taşımaktadır.

1. GENEL BİLGİLER

1.1. Kentsel Güvenlik ve Yaşanabilir Kentler

Türkiye’de son yıllarda özellikle büyük kentlerde ve metropollerde suçların artmakta olduğu, can ve mal güvenliğinin geçmişe nazaran çok daha fazla tehlikede olduğuna yönelik bir algı olduğu söylenebilir. Devlet görevlilerinden siyasetçilere, gazeteci ve yazarlardan akademisyenlere kadar çeşitli kesimler, böyle bir manzaranın temel nedenlerinden birisi olarak “artan kentleşme”yi işaret etmektedirler (Gölbaşı, 2008: 1).

Artan kentleşme ve suç oranları arasındaki bu doğrusal ilişki nedeniyledir ki son dönemlerde kent ve güvenlik kavramları sıklıkla bir arada kullanılmaktadır. Kentte yaşayanların can, mal, namus güvenlikleri ciddi soruna dönüşmüş, hemen her gün konu ile ilgili haber ve yorumlar gazete ve televizyonlarda yer almaya başlamıştır. Kent ölçeği büyüdükçe kentlilerin güvenlik endişeleri de büyümektedir. Çünkü nüfus arttıkça sosyal kontrol de azalmaktadır (Kaya, 2013).

Kentsel güvenlik; şehirde yaşayan bir bireyin ya da grubun, kentsel yaşamına dair tüm ihtiyaçlar ve ilişkiler ağını gerçekleştirirken, güvenliğinin de sağlanabilmesidir. Bu tanımda dikkat edilmesi gereken önemli noktalardan biri, bir kentli olarak beklentilerinin karşılanmasını bekleyen bireyin, hizmet sunumu aşamasındaki emniyetinin de beraberinde sağlanabilmesidir (Kaya, 2013).

Kentleşme süreci, çeşitli nitelikleri bakımından kentlerde güvenlik sorunlarının ortaya çıkmasını hızlandırır. Kentleşme kaynaklı bu sebepler öncelikli olanları şunlardır (Kaya, 2013):

- Aşırı göç ve hızlı kentleşme
- Yoksulluk/Yoksunluk
- Denetim yetersizliği
- Kentsel altyapı yetersizliği

Aşırı göçle yaşanan hızlı kentleşme sonucu toplumda karşılıklı ilişkilerin gelişmesi söz konusu olamamakta, kültürel çatışmalar yaşanmakta ve toplumun sosyal denetim gücü yok olmaktadır. Kente gelen ilk nesil, geleneksel kültürde var olan yetinme (şükretme) eğilimi nedeniyle, yoksul olsa bile kent için bir sorunsal olmamıştır. Göçle gelenlerin ikinci neslinden itibaren bu eğilim değişmeye ve sorunlar ortaya çıkmaya başlamıştır. Çünkü bu nesil, kentteki imkânlarını köydeki imkânlarla karşılaştırmamış olmakla birlikte, yoksul yaşam koşullarını etrafındakilerin yaşam standartlarını ile kıyaslamış ve aradaki uçurumu gördükçe öfkelenmiş, öfkesi nefrete dönüşmüştür. Asıl öfke patlaması ise gerek ikinci nesil içinde var olan ve daha çok üçüncü nesilde bulunan yoksunlarda görülmektedir. Çünkü bunlar gerek ekonomik yönden gerekse eğitim yönünden daha iyi durumdadırlar. Yoksulluk kışkacını önemli oranda kırmayı başarabilmiş olan bu nesil bu sefer “yoksunluk” adı verilen ve “izole olmuşluk”, “sınırlılık” duygusunu içeren bir başka sorunsal kışkacın içindedirler (Kaya, 2013).

Kentlerde göçün beraberinde getirdiği aşırı nüfus birikimi, büyük kentlerde ve metropollerde güvenliği olumsuz yönde etkilemiştir. Öte yandan aşırı göçün yarattığı nüfus miktarına bağlı sorunun dışında, yine göçle ilgili olmakla birlikte, göçlerden çok sonra ortaya çıkan bir başka sorun da yoksulluk ve yoksunluk olgusudur. Kentleşme, bir yönüyle farklılaştıran ve ayırıştırıcı bir süreçtir (Yılmaz, 2010). Aşırı göçün sonucu olarak kentlerin sağlıksız gelişmesi sonucu sosyo-kültürel ve ekonomik dengesizlikler ortaya çıkmaktadır. Söz konusu dengesizlikten en çok etkilenenler göçle gelenler ve onların gelecek kuşakları olmuştur. Dolayısıyla bu dengesizlikten etkilenen kitlelerin yaşadığı kentlerde toplumsal ve siyasal şiddet riski artmakta, bu da toplumsal gerilimi doğurmaktadır.

Kentsel güvenliğin asayiş boyutunun yanı sıra kentsel yapı ve altyapıya bağlı bir boyutu da vardır. Konut sıkıntısı çekilmesi, gecekondulaşma, harabe ya da metruk binaların varlığı, yeterince aydınlatılmamış köprü altları ya da sokakların yaygınlığı, kentsel güvenlik konusunda risk unsurlarıdır. Dolayısıyla genel olarak kent planlaması ve özellikle de yolların, parkların ya da eski yapıların bulunduğu bölgelerin dikkatli biçimde planlanması güvenlik bakımından önem taşımaktadır.

Kentleşme sürecinde ortaya çıkan yukarıdaki güvenlik sorunları nedeniyle günümüzde “kentsel yaşam kalitesi” kavramı tartışılmaya başlanmıştır. Kentsel yaşam kalitesi, yaşam kalitesinin mekânsal ve yerel toplumsal açıdan değerlendirmesini ifade eder.¹ Kentin içme suyu, kanalizasyon, yol, park gibi altyapı hizmetlerinin gelişim düzeyinden kültürel, eğitsel, sosyal ve ekonomik imkânların ve sunulan hizmetlerin düzeyine kadar değişik unsurlar kent yaşam kalitesini oluşturmaktadır. Kentsel yaşam kalitesinin nihai hedefi yaşanabilir kentler oluşturmaktır.

Yaşanabilir kentler oluşturmak bakımından Avrupa’da ortaya çıkmış olan Avrupa Kentsel Şartı, çok önemli bir ölçüt niteliği gösterir. Kentsel yaşam kalitesinin içeriğinde yer alan her konuyla ilgili ilkelerden oluşan Avrupa Kentsel Şartı’nda “kentlin güvenli olması”, öncelikle vurgulanan ilkedir. Buna göre kentliler, “mümkün olduğunca suç, şiddet ve yasa dışı olaylardan arındırılmış emin ve güvenli bir kent”te yaşama hakkına sahiptirler. Buna göre bir yerleşim; orada yaşayanların güvenliği garanti edilmeden ve suç korkusu azaltılmadan, gerçek anlamda “yerleşim” olma hakkını elde edemez. Kentsel Şart’ın “Kent Güvenliğinin Sağlanması ve Suçların Önlenmesi” başlığı altında şu ilkelere yer verilmektedir (Mutlu, 2010):

- **Net bir güvenlik ve suç önleme politikasının, alınacak önlemlere, kanuni yaptırımlara ve müşterek desteğe dayandırılması.**

Suçun çok çeşitli sebepleri vardır. Çözümler de buna göre çeşitlendirilmeli ve koordinasyonu sağlanmalıdır. Bu da yerel düzeyde, seçilmişlerin temsilcileri, resmi görevliler, polis kuvvetleri, hukukçular, sosyal danışmanlar ve birliklerin işbirliğini içeren yapıların oluşumlarını gerektirir. Böylelikle suçun sebeplerini, şimdiye kadar yürütülen mücadelelerin etkilerini ve gelecekte izlenecek yolları daha iyi saptayabilecektir. Suçun cezalandırılmasını takiben, suçlunun yeniden kazanılması ve mağdurun haklarının tazmin edilmesini sağlayacak süreçler oluşturulmalı ve hayata geçirilmelidir.

¹ Kentsel yaşam kalitesinin belirlenmesi konusunda çeşitli ölçütler kullanılmaktadır. Devlet Planlama Teşkilatı’nın (DPT) bu konuda kullandığı ölçütler; demografik değişkenler, istihdam değişkenleri, eğitim değişkenleri, sağlık değişkenleri, sanayi değişkenleri, tarım değişkenleri, mali değişkenler ve diğer refah değişkenleri olarak sıralanmaktadır.

- **Yerel güvenlik politikasının; güncelleştirilmiş, kapsamlı istatistik ve bilgilere dayandırılması.**

Yerel güvenlik politikaları, açık, net, detaylı bilgilere ve kapsamlı istatistiklere dayandırılmalıdır. Detaylı suç istatistiklerinin oluşması; (suçun işlendiği zaman ve mekânın saptanması, sabıka kaydının araştırılması vb.); mağdur anketleri ve bu kişilerin oluşturdukları birlikler, sosyal danışmanlar ve eğitim danışmanlarından alınacak güncelleştirilmiş raporlar aracılığıyla sağlanacaktır. Bu mekanizma, yerel yönetimlere ve yerel suç izleme servislerinin çalışmalarına temel oluşturacaktır.

- **Suçun önlenmesinin toplumun tüm üyelerini ilgilendirmesi**

Suçun oluşumunda birincil derecede önemli olan etkenlerin başında; sosyal yabancılaşma, buna bağlı olarak ortaya çıkan olumsuzluklar ve özellikle, belli bir kültürle, aileyle, okulla veya toplumla bütünleşmemiş olan gençler gelir. Kentsel çevreyi iyileştirici önlemleri alırken beraberinde; gençlere sağlık, eğlence, eğitim, istihdam konularında olanaklar yaratmak, suç oluşumuna karşı alınacak tedbirlerdendir. Toplumda zorluklarla karşı karşıya olan kesimlere; ayrımcı yapılar oluşturarak değil, aksine, ekonomik bütünleşme, konut gibi sorunlarına detaylı yaklaşımlarla, özel önem verilmesi gerekir.

- **Etkili bir kent güvenlik politikası için; emniyet güçleri ve yerel halkın yardımlaşması.**

Emniyet güçleri, güvenlik etkisini artırabilmek için; toplumun tüm faal birimleriyle gerekli koordinasyonu oluşturarak, kent sakinleri ve temsilcileriyle, iyi bir diyalog geliştirmelidir. Bu koordinasyon ve diyalog için, ortak çalışmayla, yerel izleme birimleri oluşturulup, yeni yöntemler geliştirilmelidir. Bunlar; özellikle belli yer ve zamanlarda devriyelerin gezmesi; gençleri hedefleyen eğitime yönelik çabalar; hukuk otoritelerinin kovuşturma politikalarıyla ilgili katkılarının sağlanması; kamu kurumlarının ve kent sakinlerinin hırsızlığı önleyici tedbirler geliştirmesi, yapıların yeni teknolojilerle korunması ve mahallelerde devriye bulundurulması gibi konularda uyarılması; özel güvenlik güçlerinin faaliyetlerinin desteklenmesi ve sosyal servis ve benzeri kuruluşlara gelen telefon ve şikâyetlerin ciddiyetle anında takibi, gibi önlemleri de kapsamalıdır.

- ***Uyuşturucu karşıtı yerel politikanın oluşturulması ve uygulanması***

Uyuşturucu bağımlılığı, suçun oluşumuna yol açan çeşitli faktörleri içerir; zaten kendisi bir suç oluşturan bu eylem, uyuşturucu trafiği de dâhil olmak üzere, tek tek kişilerin uyuşturucuyu elde etmeye yönelik tüm eylemlerini kapsar. Uyuşturucu satıcılarının yakalanması, uzman polislerin ve hukuk otoritelerinin görevi olmasına karşın, toplum da uyuşturucu talebini en aza indirmek için gerekli tedbirleri almak zorundadır.

Sağlık ve sosyal servis danışmanlarıyla ortak çalışacak uzman bir birim, yapacağı ön araştırma veya durum tespitinin yanı sıra, özellikle okul içi ve dışında gençlere yönelik uyarı programlarıyla söz konusu çalışmalara katkıda bulunur. Kişilerle tek tek irtibata geçebilen ilgili personel, kamu çalışanları, öğretmenler, gençlik danışmanları ve sosyal danışmanların eğitimine, bunun yanı sıra, şırıngaların ve uyuşturucu muadili diğer ilaçların satışında özel koşulların getirilmesine özen gösterilmelidir.

- ***Suçların tekrarını önleyici programlar ve hapis cezaları yerine alternatif çözümler üretilmesi.***

Cezaevi tecrübesi, sabikalının yeniden suç işlemesine yol açtığından, hapis cezası, sadece çok ciddi suçlar söz konusu olduğunda gündeme gelmelidir. Toplumun kanuna aykırı herhangi bir harekete, anında sistematik biçimde cevap verebilmesi için alternatif cezalandırma sistemlerinin geliştirilmesi gerekir; böylece, suçluyu topluma olabildiğince çabuk geri kazandırmak ve oluşabilecek suçları engellemek hedeflenir.

Cezaevlerine alternatif olarak, suçluyu cezaevi dışında arazide veya toplum hizmetlerinde çalıştırmak; ayrıca, suçluların gözaltı ve savunma süreçlerini, suça maruz kalmış kişilerin zararlarının tazmini ile birlikte düşünmek, cezaevleri ve yerleşimler arasında olumlu ilişkiler kurarak, örneğin: kültür ve eğitim faaliyetlerini cezaevlerine sokmak ve toplumu suçlunun serbest bırakılmasına hazırlamak gibi yöntemler denenmelidir.

- ***Yerel güvenlik politikasının temel unsuru olarak mağdurların kollanması***

Suçla karşılaşanlara yapılacak yardımlar, destek programlar ve buna paralel olarak suçlunun topluma kazandırılması çabası toplum için manevi bir görevdir. Bu tür

yaklaşımlar, kamu veya toplum tarafından ortaklaşa oluşturulmalıdır. Mağdurlara gerekli destek ve rehberlik hizmetlerini sağlayacak özel birimlerle, emniyete ve mahkemelere yansıyan şikâyetlerin sürekli izlenerek ilgili bilgilerin anında iletilmesiyle, tanıklığı teşvik ve kolaylaştırıcı düzenlemelerle, mağdurlara destek sağlanmalıdır.

- ***Suçların önlenmesine öncelik verilmesi ve buna bağlı mali kaynakların yaratılması.***

Avrupa kentlerindeki yüksek suç oranı ve bu konudaki açıklar, genelde bu kentlerdeki yaşamın temel sorunları olmasına ve önleyici tedbirlerin kapsamlı bir biçimde tartışılmasına rağmen; yerel yönetimler henüz bu sorunlara gerekli mali kaynakları aktarmamaktadırlar. Aktarılacak fonlar; suçu önlemek üzere koordine edilmiş birimlere, yeni yöntem ve tekniklere, uyuşturucu karşıtı politikalar oluşturulmasına, suçun tekrarını engelleyecek programlara ayrılmalı, mağdurlara yardım ve cezaevlerine alternatif yaklaşımlar gibi çalışmalarda kullanılmalıdır.

Kentsel yaşam kalitesi bakımından kent yönetimlerinin temel hedeflerinden birisinin kentlerde ve beldelerde uyumlu, güzel ve sağlıklı koşullar yaratmak, yani kentleri yaşanabilir kılmak olduğu söylenebilir. Kent yönetimlerinin yönetme sürecindeki başarısı, yukarıdaki hedeflerin gerçekleşme derecesine göre belirlenmektedir.

Kent yönetiminin en önemli aktörlerinden birisi olan yerel yönetimlere kentli haklarının korunması, ulaşım, trafik, yaşam, çalışma, dinlenme ve eğlence ihtiyaçlarının bir arada sağlanması ve yaşam kalitesinin artması; doğanın, çevresel ve kültürel mirasın sahiplenilmesi, ekonomik faaliyetlerin sağlanması ve kentsel yaşamın güven içinde sürdürülmesi konularında önemli görevler düşmektedir. Öte yandan, kent yönetiminin bir diğer aktörü olarak merkezi yönetimi kentte temsil eden kurumların da başta kentsel güvenlik olmak üzere, kentin düzen ve barışını korumak bakımından üstlendiği önemli görevleri vardır. Kent yönetimlerinin bu görevleri içinde kent ve beldelerin hâlihazırda ve gelecekte yaşanabilirliği, güvenliği ve huzuru bakımından sosyal hizmetler önemli yer tutmaktadır. Sosyal hizmetlerle ilgili görevleri içinde ise insan ve risk gruplarına yönelik olanları başlı başına ilgiyi gerektiren bir konudur.

Yukarıdaki sosyolojik gerçeğin yanı sıra küreselleşme denilen olguyla birlikte, toplumsal, hukuksal ve ahlaki kuralların hızla aşınmaya başladığı günümüzde, kent yönetimlerinin, insan ve risk gruplarına sağlanacak sosyal hizmetler konusuna geçmişe göre daha fazla eğilmeleri gerekmektedir. Bu bağlamda, kentteki güvenlik sorunlarına çözüm üretme konusunda, sadece kolluk kuvvetlerinin yeterli olmadığını, sorunun henüz başlamadan önlenabilir olduğunun ve bu bakımdan kent yönetimlerine önemli görevler düştüğünün farkında olmak gerekir. Kent yönetimlerinin bu konuya bütüncül bir anlayışla, çok boyutlu politikalar üreterek yaklaşmaları gerekmektedir. Bu konuda yerel ve ulusal nitelikli çözüm arayışları olması gerektiği gibi uluslararası çözüm yaklaşımları da değerlendirilmelidir.

1.2.Samsun’da Kentsel Yaşam Kalitesi

Kentsel yaşam kalitesi üzerinde nüfusun büyüklüğü ve yapısı, yerleşim alanlarının sosyo-ekonomik gelişmeleri, kentleşme oranı ve biçimi gibi faktörler doğrudan etkilidir. 2010 yılı itibariyle, Türkiye’de kentsel yaşam kalitesi sıralamasında Samsun, kent merkezi yaşanabilirlik itibariyle 17. il bazındaki yaşanabilirlik itibariyle de 24. olurken, sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasında 32. konumda, kişi başına gelirden ise 35. durumdadır.² Samsun’daki kentsel yaşam kalitesini değerlendirebilmek için kentsel yaşam kalitesini ortaya koyan göstergelerden³ bazıları itibariyle kenti, içinde yer aldığı TR83 Bölgesi ölçeğinde, karşılaştırmalı olarak değerlendirmek daha açıklayıcı olacaktır.

1.2.1. Kentin Genel Özellikleri

“TR83 Bölgesi’nin tek büyükşehri olan Samsun, bölgenin tamamına ve bölgenin yakın çevresine hizmet veren bir konumdadır. 1.5 milyona yaklaşan nüfusa sahip bir sahil kenti olan Samsun kıyıya paralel şekilde gelişmiştir. Kent merkezinin hemen etrafında yükseltinin de etkisiyle yeni gelişim alanları kıyıya paraleldir. Bu yeni gelişen kentsel alan

² PARLAK, B. (2013), “Samsun’un Sosyo-ekonomik Gelişme Düzeyi”, Kent Haber, <http://www.samsunkenthaber.com/makale/profdr-bekir-parlak/samsunun-sosyo-ekonomik-gelisme-duzeyi-66.html>, (11.04.2013).

³ (Eski) DPT tarafından kentsel yaşam kalitesini gösteren sosyo-ekonomik gelişmişlik göstergelerinin oluşturmaktadır: Demografik göstergeler, istihdam göstergeleri, eğitim göstergeleri, sağlık göstergeleri, sanayi göstergeleri, tarım göstergeleri, inşaat göstergeleri, mali göstergeler, altyapı göstergeleri ve diğer refah göstergeleri

içerisinde özellikle prestij alanları ve rekreasyon alanlarının da varlığından bahsetmek mümkündür. Bu gelişmenin arkasındaki tek neden elbette ki sadece doğal eşikler değildir. Sinop-Ordu karayolu ekseninde büyüyen kentin sanayi yatırımları ve üniversite gibi çekim unsurlarının yer seçimleri de etkili olmuştur. Ancak kent merkezinde kentsel kalitenin ve yaşanabilirliğin çeperlere göre oldukça düşük düzeyde kaldığı görülmektedir. Özellikle yüksek yoğunluklu yapılaşma ile sosyal ve teknik altyapıdaki yetersizlikler kentin merkezinde yaşam kalitesinin ve yaşanabilirliğin önündeki en büyük engellerdir” (OKA, 2011).

Samsun ili genellikle kozmopolit bir toplumsal dokuya sahiptir. Kozmopolit yapının oluşmasında iki temel etken vardır. Bunlardan ilki; 1923 yılında gerçekleşmiş olan nüfus mübadelesinde Yunanistan’dan yaklaşık 22 bin mübadilin Samsun’a yerleştirilmesidir. Diğer etken ise 1970’li yıllardan sonra bir çekim merkezi haline gelen Samsun’a bölgedeki farklı illerden yoğun göçün olmasıdır.

Kentin eski bir yerleşim yeri olması; Osmanlı İmparatorluğu’nun son dönemlerinde Rumlar, Fransızlar, Belçikalılar, Amerikalılar ve Rusların ticaret için kentte bulunuşu; mübadiller ve çevre illerden alınan göçler, Samsun’a, zengin kültüre sahip bir kent niteliği kazandırmıştır.

1.2.2. Sosyal ve Ekonomik Özellikleri

Sosyal ve ekonomik özellikler, demografik özellikler ve ekonomik nitelikler başlıkları altında incelenmiş ve çalışmanın izleyen kısmında sunulmuştur.

1.2.2.1. Demografik Özellikler

Amasya, Çorum, Samsun ve Tokat illerinden oluşan TR83 Bölgesi’nin toplam nüfusu 1927 yılında yapılan ilk nüfus sayımında 886.283 iken 1960 yılında 1.795.862’ye, 2000 yılında 2.999.460’a çıkmış, 2009 yılında ise nüfus 2.739.487’ye düşmüştür (OKA, 2011). TR83 Bölgesi’nde yıllar itibariyle en yüksek nüfus Samsun’da olmuştur. TR83 bölgesinin toplam ve iller bazında yıllara göre nüfus gelişimine ilişkin veriler izleyen tabloda sunulmuştur:

Tablo 2.TR83 Bölgesi İllerinin Yıllara Göre Nüfus Gelişimi

Yıl	Amasya	Çorum	Samsun	Tokat	TR83
1965	285.729	485.567	755.946	495.352	2.022.594
1970	307.025	518.366	821.183	540.855	2.187.429
1975	322.806	547.580	906.381	599.166	2.375.933
1980	341.287	571.831	1.008.113	624.508	2.545.739
1990	357.191	609.863	1.158.400	719.251	2.844.705
2000	365.231	597.065	1.209.137	828.027	2.999.460
2007	328.674	549.828	1.228.959	620.722	2.728.183
2008	323.675	545.444	1.233.677	617.158	2.719.954
2009	324.268	540.704	1.250.076	624.439	2.739.487
2010	334.786	535.405	1.252.693	617.802	2.740.686
2011	323.079	534.478	1.251.729	608.299	2.171.685
2012	322.283	529.975	1.251.722	613.990	2.717.970

Kaynak: (TÜİK, 2013)

Yukarıda yer alan tabloda illere ve yıllara göre nüfusun artışına bakıldığında Samsun en fazla nüfusa sahip il iken bunu sırasıyla Tokat ve Çorum izlemektedir. Samsun'un nüfusu 1965 yılından itibaren düzenli şekilde artmıştır.

Km²'ye 138 kişi ile bölgede en fazla nüfus yoğunluğuna sahip olan Samsun, Türkiye ortalamasının üstünde bir nüfus yoğunluğu içermektedir. Türkiye'nin ve TR83 bölgesinin toplam ve iller bazında yıllara göre nüfus yoğunluğuna ilişkin veriler izleyen tabloda sunulmuştur:

Tablo 3.TR83 Bölgesinde Yıllara Göre Nüfus Yoğunluğu

	Amasya	Çorum	Samsun	Tokat	Türkiye
2000	64	47	133	83	88
2007	58	43	135	62	92
2008	57	43	136	62	93
2009	57	42	138	63	94
2011	57	42	138	61	97
2012	57	41	138	62	98

Kaynak: (TÜİK, 2013)

Tablo 'ya göre nüfus yoğunluğunun en çok Samsun'da olduğu görülmektedir. Samsun'da nüfusun en yoğun olduğu ilçeler ise İlkadım, Canik ve Atakum ile Tekkeköy, Çarşamba ve Salıpazarı ilçeleridir (OKA, 2013).

Bölgedeki illerin aldıkları ve verdikleri göç dağılımı benzerlik göstermektedir. Bölge göçleri daha çok Ankara ve İstanbul yönelimlidir. Samsun'da verilen göç İstanbul ve Ankara yönelimlidir. Alınan göç ise ("Resmi görev" gibi nedenlerle İstanbul ve Ankara'dan gelenler dışında) TR83 Bölgesi ile Karadeniz Bölgesi kentlerindedir. Türkiye'nin ve TR83 bölgesinin toplam ve iller bazında bitirilen eğitim düzeyi oranlarına ilişkin veriler izleyen tabloda sunulmuştur:

Tablo 4. TR83 Bölgesinde Bitirilen Eğitim Düzeyi Oranları (15+ yaş, 2011, %).

Mezuniyet	Amasya	Çorum	Samsun	Tokat	TR83	Türkiye
İlköğretim Mezunu	33	33	31	31	32	28
Lise Veya Dengi Mezunu	20	16	19	17	18	21
Yüksekokul Veya Fakülte Mezunu	9	7	9	7	8	10

Kaynak: (TÜİK, 2012'den akt. OKA, 2013'ten derlenmiştir.)

Bitirilen eğitim düzeyi bakımından TR83 Bölgesi'ndeki oranlar Türkiye ortalamalarına yakındır. Bununla birlikte lise, yüksekokul/fakülte düzeyi gibi görece eğitim düzeyinin daha yüksek olduğu kademelerde Bölge'de oransal bir düşüklük olduğu dikkati çekmektedir. Bu konuda Samsun'un, bölge illeri arasındaki durumunun görece yüksek olduğu, ama aradaki farkların çok az olduğu görülmektedir.

TR83 Bölgesinde eğitim durumuna göre göç değerlendirildiğinde; dışarıya göç edenlerin görece eğitilmiş; bölgeye göç edenlerin ise görece daha az eğitilmiş olduğu söylenebilir. Nitekim bölgeye gelen insanların eğitimlerinin daha çok ilköğretim ve lise; bölge dışına göç edenlerin ise ilköğretim ve lisenin yanı sıra yüksekokul/fakülte mezunlarından oluşmaktadır (OKA, 2013).

1.2.2.2. Ekonomik Özellikler

Ülkemizde kırdan kente göçü tetikleyen en önemli sebep ekonomik niteliklidir. Bir kentte istihdam olanaklarının fazlalığı, doğal olarak kırsal nüfusu kendisine çekecektir. Yıllar itibariyle Samsun'un TR83 Bölgesi bir cazibe merkezi olduğu söylenebilir. Bu durum

bölge illerinde 1987 ve 2001 yılında kişi başına düşen GSYİH verilerinin yer aldığı aşağıdaki tablodan da açıkça görülmektedir.

Tablo 5. TR83 Bölgesinde Kişi Başına Düşen GSYİH (Dolar)

	1987	2001
Amasya	963	1.439
Çorum	1.116	1.654
Samsun	1.239	1.680
Tokat	799	1.370
Türkiye	1.629	2.146

Kaynak: (TÜİK, 2012'den akt. OKA, 2013).

Bölge'deki GSYİH oranları, Türkiye ortalamasının altındadır. TR83 Bölgesi'ndeki GSYH oranları bakımından ise iller arasında çok büyük farklılıklar bulunmamakla birlikte, Samsun'un diğer illere göre önde olduğu görülmektedir.

1.2.3. Kentleşme ve Kentsel Yaşanabilirlik

TR83 Bölgesi'nde kentleşme büyük oranda coğrafya ve fiziksel şartlarına göre biçimlenmiştir. Karadeniz'e paralel uzanan dağlar ve bölgeden geçen Kızılırmak ve Yeşilirmak ile bunların oluşturduğu havzalar, ovalar ve vadiler yerleşme deseninin oluşmasında etkili olmuştur. Bölge gelişmesindeki bir diğer faktör, bölgenin ulaşım altyapısıdır. Bu çerçevede önemli ulaşım koridorlarının bölgeye etkisi oldukça fazladır (OKA, 2011). Bölgedeki kentleşme ve yerleşmeyi belirleyen bu faktörlere göre Samsun, kentsel işlevleri, hizmet çeşitliliği, limanları ve uluslararası havaalanı ile TR83 Bölgesi'nin merkezi kentidir. Nitekim Samsun, DPT'nin sınıflama ölçütüne⁴ göre bölge metropolü kimliğine sahip 5. kademe yerleşim merkezidir.

TR83 Bölgesi itibariyle kentli nüfusun önemli bir bölümü Samsun ve ilçelerinde bulunmaktadır (OKA, 2011). Nitekim Samsun, Bafra, Çarşamba ve Terme kentlerindeki yığılmalar, bölgenin diğer kentlerinden ve ilçelerinden daha dikkat çekici oranlardadır.

⁴ Devlet Planlama Teşkilatı'nın 1982 yılında yaptığı "Yerleşme Merkezlerinin Kademelenmesi" çalışmasına göre bölgede 5 kademe yerleşim merkezi bulunmaktadır (OKA, 2011). Bu sınıflandırma, 7 kademedan oluşmaktadır ve en gelişmiş kademe 7 olarak belirlenmiştir.

Öte yandan bölge kentleşmesi, Türkiye'deki eğilime paralel olarak, 1950-90 arasında aldığı kırsal göçle hızlanmış, ancak 1990'lardan sonra büyük kentlere doğru verdiği göçle görece yavaşlamıştır. Özellikle Samsun'un kentleşmesi üzerinde oldukça etkili olan bu sürecin temel nedeni, söz konusu dönemlerde tarımsal gelirlerin düşmesi ve sanayinin yeterince istihdam yaratamamasıdır.

TR83 Bölgesi'ndeki kentleşme oranları, Türkiye'deki kentleşme oranının altındadır. Bölgede kentleşme oranı en düşük olan il Tokat iken daha yüksek kentleşmeye sahip olan Çorum, Samsun ve Amasya'nın oranları da birbirine yakındır. Türkiye'nin ve TR83 Bölgesi'nin toplam ve iller bazında yıllara göre kentleşme oranlarına ilişkin veriler izleyen tabloda sunulmuştur:

Tablo 6.TR83 Bölgesinde Yıllara Göre Kentleşme Oranları (%)

	1980	1985	1990	2000	2009	2010	2011	2012
Amasya	37,5	41,5	41,5	53,8	63,3	65,6	65,3	65,6
Çorum	29,3	33,4	33,4	52,2	64,8	66,3	67,6	69,0
Samsun	34,2	36,9	36,9	52,5	64,2	65,2	66,1	67,1
Tokat	32,1	36,2	36,2	48,5	57,1	58,9	59,0	58,4
TR83	33,0	53,0	36,6	51,5	62,6	64,0	64,7	65,3
Türkiye	43,9	43,9	53,0	64,9	75,5	76,3	76,8	77,3

Kaynak: (TÜİK, 2013)

TR83 Bölgesi'nin son otuz yıllık dönemde kentleşme oranının iki kat arttığı görülmektedir. Tablo 6'da görüldüğü gibi Samsun'daki son 30 yıllık kentleşme oranı da 2 kata yakın artmıştır. Samsun'daki yüksek kentleşme hızı, İlkadım, Atakum, Canik ve Bafra gibi kentleşme oranı yüksek olan ilçelerin varlığı ve bölgenin hizmet merkezi olmasından kaynaklanmaktadır. Bu durum Samsun'un 1980'den sonra hızlanan kırsal göç olgusunun ve ekonomik gelişmesinin bir sonucu olarak değerlendirilebilir. Nitekim Bölge içinde Samsun'daki nüfus yoğunluğu da bu durumu destekler niteliktedir. Türkiye'nin ve TR83 Bölgesi'nin toplam ve iller bazında yıllara göre nüfus yoğunluğu, kentleşme oranı ve yıllık nüfus artış hızına ilişkin veriler izleyen tabloda sunulmuştur:

Tablo 7.TR83 Bölgesinde Yıllara Göre Nüfus Yoğunluğu.

	Amasya	Çorum	Samsun	Tokat	TR83	Türkiye
2000	64	47	133	83	80	88
2007	58	43	135	62	73	92
2008	57	43	136	62	72	93
2009	57	42	138	63	73	94
2011	57	42	138	61	72	97

Kaynak: (TÜİK, 2012'den akt. OKA, 2013).

Yukarıda yer alan tabloda görüldüğü üzere Samsun, nüfus yoğunluğu bakımından Türkiye'deki ve TR83 Bölgesi'ndeki ortalamaların üstünde bir nüfus yoğunluğuna sahiptir. Bu durum Samsun'a yoğun ve hızlı göç olduğunu ortaya koyan bir başka göstergedir.

Kentsel yaşam kalitesinin bir diğer unsuru olan kültür açısından TR83 Bölgesi içinde Samsun'un daha fazla gelişme göstermesi gerekmektedir. Kent kültürünü en iyi yansıtan öğelerden birisi olan müzeler ve ziyaretçi sayıları itibariyle bu tespiti görmek mümkündür. Türkiye'nin ve TR83 Bölgesi'nin toplam ve iller bazında yıllara göre kent kültürüne ilişkin veriler izleyen tabloda sunulmuştur:

Tablo 8.Yıllara Göre TR83 Bölgesi'nde Müze, Eser ve Ziyaretçi Sayısı

Yıllar	Müze sayısı		Eser Mevcudu		Ziyaretçi Sayısı	
	2000	2009	2000	2009	2000	2009
Amasya	3	3	23.702	22.032	8.185	73.924
Çorum	3	3	28.034	30.191	28.167	58.116
Samsun	3	3	15.581	17.252	101.735	69.736
Tokat	1	3	35.020	38.713	13.150	30.713
TR83	10	12	102.337	108.188	151.237	232.489
Türkiye	177	183	2.684.517	3.044.197	6.892.655	14.137.870

Kaynak: (TÜİK, 2012'den akt. OKA, 2013).

Yukarıda yer alan tabloya göre Samsun, her ne kadar müzelerdeki eserler bakımından diğer illere göre geride ise de ziyaretçi sayısı bakımından ilk sıralarda yer almaktadır. Buna göre kültür bakımından Samsun'un bakımından bölgede görece iyi bir düzeyde olduğu söylenebilir.

Samsun'da suç oranlarındaki azalma ve dolayısıyla kentsel güvenliğin artış oranı Türkiye'deki ortalamaya yakındır. Yıllar itibariyle suç oranlarının azalmakta oluşu, kentsel yaşam kalitesi bakımından olumlu bir durumdur.

2012 yılı itibariyle 1.251.722 nüfusa ve %67,14 kentleşme oranına sahip olan Samsun, yoğun göçün merkezidir ve bu nedenle de kozmopolit bir kent niteliği taşımaktadır. Bu durumla da ilişkili olarak, suç durumu bakımından Türkiye'nin riskli kentleri arasında yer almaktadır. Emniyet Genel Müdürlüğü'nün 2003 yılı verilerine göre Samsun, 81 il içinde şahsa karşı işlenen suçlar bakımından 10. mala karşı işlenen suçlar bakımından da 19. sıradadır. Ayrıca Samsun, illerin güvenlik ve asayiş riski sıralamasında 65. sıradadır. 2011 yılı itibariyle Samsun'da işlenen asayiş suçu sayısı 20.482 iken 1000 kişiye düşen suç sayısı da 16,35'tir. Samsun'un karşı karşıya olduğu suç riski, okulların güvenliğinin de risk altında olduğunu ortaya koymaktadır.

Bu konuda Samsun'da 2007-2008 yıllarına ilişkin hükümlü sayısı bir fikir vermektedir. Türkiye'de ve Samsun'da yıllara göre hükümlü sayılarına ilişkin veriler izleyen tabloda sunulmuştur:

Tablo 9. Türkiye ve Samsun'da Yıllara Göre Hükümlü Sayısı (2007-2008).

	2007	2008	Değişim (%)
Türkiye (Toplam)	127.304	76.607	-39,82
Samsun (Toplam)	2.161	1.371	-36,56

Kaynak: (Samsun Valiliği, 2011)'den derlenmiştir.

Yukarıda yer alan tablodan da görüldüğü gibi Samsun'daki ilgili yıllar arasındaki hükümlü oranındaki değişim, Türkiye ortalamasına yakındır.

Samsun'daki güvenlikle ilgili sorunsal durum, kentsel yaşam kalitesinin önemli bir göstergesi olan "eğitimi" de olumsuz etkilemektedir. Kentte gittikçe artan genel suç oranları ve okullardaki güvenlik sorunları, öğrenciler için risk oluşturmakta ve aileleri endişelendirmektedir. Bu konuda Samsun'daki okullarda güvenlikle ilgili yöntemlerin ve tedbirlerin ne kadar yeterli olduğu bilinmemektedir. Daha yaşanabilir bir Samsun için öncelikle kent içindeki okullarda ne tür güvenlik sorunlarının yaşandığı, güvenlik sorunlarının ne zaman ve nerelerde ortaya çıktığı, bu konuda öğrenci, öğretmen ve

velilerin ihtiyaçlarının neler olduğu belirlenmeli ve sonra da bu tespitler dairesinde çözümler üretilmelidir.

1.3.Samsun’da Eğitim Olanakları, Okullaşma ve Okul Güvenliği

Samsun’un, TR83 Bölgesi’nde kentsel yaşam kalitesi bakımından en gelişmiş kentlerden birisi olmasını sağlayan temel göstergelerden birisi eğitim ve okullaşmayla ilgilidir. TR83 Bölgesi’nde yer alan kentler içinde eğitim göstergeleri bakımından Samsun’un ilk sıralarda olduğu söylenebilir. Nitekim ortaöğretim türleri itibariyle TR83 Bölgesi’ndeki durum da bu tespiti destekler niteliktedir:

Tablo 10.TR 83 Bölgesi’nde 2010-2011 Dönemi Ortaöğretim Verileri

	Ortaöğretim				Genel Ortaöğretim				Mesleki Ve Teknik Ortaöğretim			
	Okul	Şube	Öğrt.	Derslik	Okul	Şube	Öğrt.	Derslik	Okul	Şube	Öğrt.	Derslik
Amasya	281	22	14	27	351	22	14	19	249	23	14	35
Çorum	347	24	15	27	376	23	15	24	322	24	16	31
Samsun	443	26	16	33	522	25	15	29	380	27	16	38
Tokat	356	25	17	30	431	24	16	24	315	26	17	36
TR83	375	25	16	30	447	24	15	26	327	26	16	36
TR	428	27	18	34	519	27	18	31	355	27	18	38

Kaynak:TR83 Bölgesi İnsan Kaynakları Analizi,

<http://www.oka.org.tr/ContentDownload/TR83IKR.pdf>’ten derlenmiştir, (11.04.2013)

Yukarıda yer alan tabloda da görüldüğü üzere 2010-2011 müfredat dönemi itibariyle değerlendirildiğinde Samsun, ortaöğretimin bütün türleri bakımından TR83 Bölgesi’ndeki kentler arasında en fazla okul, şube, öğretmen ve dersliğin bulunduğu kenttir.

İl Milli Eğitim Müdürlüğü’nün 2013 verilerine⁵ göre Samsun’da 1.616 adet eğitim (okul+kurum) kurumu bulunmaktadır. Eğitim sürecinde toplam 15.267 öğretmen görev yapmaktadır. Mevcut derslik sayısı 9.493, öğrenci sayısı ise 252.702’dir. Buna göre derslik başına düşen öğrenci sayısı ilköğretimde 26, ortaöğretimde 27, mesleki ve teknik

⁵ Bkz. <http://samsun.meb.gov.tr/>, (11.04.2012).

eğitimde ise 37 kişidir. Bu veriler itibariyle Samsun'un, Türkiye ortalamasının üzerinde eğitim olanaklarına⁶ sahip olduğu söylenebilir.

Tablo 11. Samsun'da 2011-2012 Dönemi Eğitim-Öğretim Verileri⁷

İlçeler	İlkadım	Atakum	Canik	Tekkeköy	Toplam
İlköğretim	37	24	13	14	88
Lise	22	14	3	3	42
Özel Okul	3	5	0	0	8
Toplam	62	43	16	17	138
İlköğretim öğrencisi	42.100	9.500	8.600	3.500	63.700
Lise Öğrencisi	20.200	5.600	1.600	1.600	29.000
Özel Okul Öğrencisi	300	2.500	0	0	2.800
Toplam	62.600	17.600	10.200	5.100	95.500
İlköğretim Öğretmeni	1.900	500	400	200	3.000
Lise Öğretmeni	1.300	500	200	100	2.100
Özel Okul Öğretmeni	50	300	0	0	350
Toplam	3.250	1.300	600	300	5.450

Kaynak: Samsun İl Milli Eğitim Müdürlüğü 2012.

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü üzere 2012 yılı itibariyle Samsun'da (Atakum, İlkadım, Canik ve Tekkeköy) örgün eğitim veren toplam 138 okulda 95.500 öğrenci eğitim görürken, 5.450 öğretmen görev yapmaktadır. 100 bine yaklaşan öğrenci sayısı nedeniyle kentte "okul güvenliği"ne yakından bakmak gerekliliği vardır.

Metropol bir kent olması nedeniyle Samsun'da doğal olarak güvenlik ve asayiş sorunları ortaya çıkmaktadır. Sorunun okul güvenliğiyle ilgili boyutuna bakıldığında bazı özellikler dikkati çeker.

⁶ Karşılaştırma için Türkiye'deki veriler için bkz. MİLLİ EĞİTİM İSTATİSTİKLER 2012-2013, http://sgb.meb.gov.tr/istatistik/meb_istatistikleri_orgun_egitim_2012_2013.pdf, (11.04.2013).

⁷ Samsun İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden elde edilen tablodaki verilerin güncel durumu yansıtmadığı, eksiklikler taşıdığı düşünülmektedir. Mesela, Canik bölgesinde özel okul olduğu bilinmekle birlikte, tabloda yer almamaktadır. Bu nedenle, ilgili bölgelerde verilerin toplandığı tarihlerden sonra okul ve öğrenci sayılarında artışlar olduğu düşünülebilir.

Tablo 12.Samsun BŞB Sınırları İçindeki Suçların Sayı ve Niteliği (2008-2011)

Yıl	Olay Sayısı	18 Yaş Altı	Okul İçi	Okul Çevresi
2008	11.316	641	53	14
2009	14.456	806	98	9
2010	15.799	1.097	105	45
2011	18.044	1.399	133	23
Toplam	59.615	3.943	389	91

Kaynak: Samsun İl Emniyet Müdürlüğü Verileri 2012

Yukarıda yer alan tabloya göre Samsun'da hem genel suç oranlarında hem de 18 yaş altı, okul içi ve okul dışı suç oranlarında 2008-2011 arasında bir artış eğilimi dikkati çekmektedir. Dolayısıyla Samsun'da genel olarak güvenlik konusunda iyileşmeye ihtiyaç var iken bu sürecin 18 yaş altı nüfus, okul içi ve okul çevresiyle ilgili boyutuna özel önem verilmesi gerektiği ortaya çıkmaktadır.

Samsun İl Milli Eğitim Müdürlüğü, hazırlamış olduğu Eylem Planı'nda Samsun'da eğitim durumuna yönelik risk faktörleri çerçevesinde güvenlik ihtiyaçlarını şöyle belirlemiştir:⁸

- Okul çevresinde emniyet kontrollerinin arttırılması, güvenli eğitim projesinin uygulamasının devam etmesi
- Okul kantinlerinin ve servislerin denetiminin sağlanması
- Okul servislerinde yardımcı elemanın bulundurulması ve servis çalışanlarının eğitimleri
- Okul polisleri ile işbirliği yapılması ve okul polisinden faydalanması
- Her okula profesyonel güvenlik görevlisinin verilmesi
- Aşamalı Devamsızlık Yönetimi (ADEY) konusunda öğretmenlerin bilgilendirilmesi ve çalışmaların yürütülmesinin sağlanması

⁸ Bkz. SAMSUN İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ İL EYLEM PLANI, http://samsun.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2012_10/10045311_2013ilstratejiveylemplani.pdf, (11.04.2013).

- Öğrencilerin geçecekleri güzergâhların kontrol edilmesi (riskli davranışları olan bireyler ile ilgili tedbirlerin alınması, başıboş hayvanların kontrolü ve ışıklandırma vb. iyileştirilmeler)

Gerek Tablo 10'a ve gerekse Samsun İl Milli Eğitim Müdürlüğü Eylem Planı'ndaki tespitlere göre Samsun'da okulların güvenlik bakımından belli risklerle karşı karşıya olduğu söylenebilir. Dolayısıyla bu riskler karşısında okulların geliştirmiş oldukları güvenlik tedbirleri önem taşımaktadır. Samsun merkez ilçelerindeki okullarda mevcut güvenlik önlemleri konusunda **“özel güvenlik görevlisi bulundurma”** ölçütüne göre de bir fikir edinilebilir.

Genel olarak okullarda özel güvenlik görevlisi (ÖGG) bulundurma bakımından özel okullarla devlet okulları arasında gözle görülür bir farklılaşma olduğu bilinmektedir. Yasal-yönetimsel-iktisadi sebepleri bulunan bu farklılaşmayı, Samsun'daki devlet okulları ile özel okullar arasında görmek de mümkündür.

Samsun'daki merkez ilçelerde bulunan devlet okullarındaki özel güvenlik görevlisi bulundurma durumu izleyen tabloda görülmektedir:

Tablo 13.Samsun'daki Devlet Okullarında ÖGG Bulundurma Durumu

İlçeler	Lise		Ortaokul		İlkokul		Toplam	
	Sayı ⁹	ÖGG	Sayı	ÖGG	Sayı	ÖGG	Sayı	ÖGG
İlkadım	9	11	5	3	9	3	23	17
Atakum	3	1	1	0	0	0	4	1
Canik	0	0	1	0	1	0	2	0
Tekkeköy	0	0	0	0	0	0	0	0
Toplam	12	12	7	3	10	3	29	18

Kaynak: Samsun İl Emniyet Müdürlüğü Verileri 2013

İl Emniyet Müdürlüğü verilerine göre Samsun'da merkez ilçelerde bulunan toplam 258 devlet okulunun 29'u özel güvenlik görevlisi çalıştırmak üzere İl Emniyet Müdürlüğü'nden izin almış olmakla birlikte, bunlardan sadece 11'i özel güvenlik görevlisi

⁹ Özel Güvenlik Görevlisi bulundurma izni alan okul sayısıdır.

istihdam etmektedir. Yukarıdaki tabloda da görüldüğü üzere, söz konusu 11 okulda toplam 18 güvenlik görevlisi bulunmaktadır. Mevcut veriler ışığında Samsun'daki devlet okullarının yaklaşık olarak %4'ünde güvenlik görevlisi bulunduğu anlaşılmaktadır ki, bu oran oldukça düşüktür.

Samsun'daki merkez ilçelerde bulunan özel okullardaki özel güvenlik görevlisi bulundurma durumu ise izleyen tabloda sunulmuştur:

Tablo 14.Samsun'daki Özel Okullarda ÖGG Bulundurma Durumu

İlçeler	Lise		Ortaokul		İlkokul		Toplam	
	Sayı ¹⁰	ÖGG	Sayı	ÖGG	Sayı	ÖGG	Sayı	ÖGG
İlkadım	2	6	0	0	1	1	3	7
Atakum	2	9	1	1	0	0	3	10
Canik	0	0	1	3	0	0	1	3
Tekkeköy	0	0	0	0	0	0	0	0
Toplam	4	15	2	4	1	1	7	20

Kaynak: Samsun İl Emniyet Müdürlüğü Verileri 2013

Yine İl Emniyet Müdürlüğü verilerine göre merkez ilçelerde bulunan toplam 12 özel okulun 7'si Emniyet Müdürlüğü'ne özel güvenlik görevlisi çalıştırmak üzere başvuru yapmış olup, 5'i henüz başvuru yapmamıştır. Yukarıda yer alan tabloda da görüldüğü üzere başvuru yapan 7 özel okulda toplam 20 özel güvenlik görevlisi istihdam edilmektedir. Buna göre Samsun'daki özel okulların yaklaşık olarak %58'inde güvenlik görevlisi bulunmaktadır ki, bu oranın da çok yüksek olmadığı dikkati çekmektedir. Bununla birlikte, özel güvenlik görevlisi bulundurma bakımından özel okullar ile devlet okulları arasında çok büyük fark olduğu anlaşılmaktadır.

Okul güvenliği konusundaki yöntemler, sadece özel güvenlik görevlisi bulundurma ile sınırlı değildir. Bu konudaki önlemlerin, güvenlik sorunu yaratan etmenlere göre teknolojik donanım, öğrenci ve velileri bilinçlendirme, okul çevresine yönelik asayiş ve trafik tedbirleri almak gibi farklı türleri olabilir. Dolayısıyla Samsun'daki okul güvenliğiyle ilgili durumun, çoklu parametrelere göre analiz edilmesi gerekmektedir.

¹⁰ Özel Güvenlik Görevlisi bulundurma izni alan okul sayısıdır.

2. GEREÇ VE YÖNTEM

2.1.Araştırmanın Amacı, Kapsamı ve Sınırları

Bu araştırmanın konusu, Samsun'da okul güvenliğidir. 1.251.722 nüfusa ve %67,14 kentleşme oranına sahip olan Samsun, yoğun göçe maruz kalmış, kozmopolit bir kent olarak, suç durumu bakımından Türkiye'nin en riskli kentleri arasındadır. Emniyet Genel Müdürlüğü'nün (EGM) 2003 yılı istatistiklerine göre Samsun, 81 il içinde şahsa karşı işlenen suçlar bakımından 10. mala karşı işlenen suçlar bakımından da 19. sıradadır. Ayrıca Samsun, illerin güvenlik ve asayiş riski sıralamasında 65. sıradadır. 2011 yılı itibariyle Samsun'da işlenen asayiş suçu sayısı 20.482 iken 1000 kişiye düşen suç sayısı da 16,35'tir.

Samsun'da hem genel suç oranlarında hem de 18 yaş altı suç oranlarında 2008-2011 arasında bir artış eğilimi vardır. Kentteki suç potansiyeli karşısında okul güvenliğiyle ilgili durum yetersizdir. Samsun Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde toplam 270 ilköğretim ve ortaöğretim okulunda 107.240 öğrenci ile 5.450 öğretmen bulunmaktadır. Bunlardan 12 özel okuldan özel güvenlik izni alan 7 özel okulda toplam 20 özel güvenlik görevlisi varken, 258 devlet okulunda toplam 18 güvenlik görevlisi bulunmaktadır. Öte yandan, Samsun'da özel güvenlik görevlisi istihdam etmek üzere İl Emniyet Müdürlüğü'nden 29 okul izin almış olmakla birlikte, bunlardan sadece 11'i özel güvenlik görevlisi çalıştırmaktadır. Geriye kalan 18 okulun izin aldığı halde ekonomik ve diğer nedenlerden dolayı özel güvenlik görevlisi istihdamı yapamamışlardır. Ayrıca, Samsun'da İl Emniyet Müdürlüğü'nün, İl Milli Eğitim Müdürlüğü işbirliği içinde yürüttüğü bir "Güvenli Okul Projesi" bulunmaktadır. Bu proje, okul güvenliği konusunda bir iyileşme sağlamış olmasına rağmen, bu konuda potansiyel riskleri ve beklentileri ortaya koyan bir araştırmanın bulunmayışı, böyle önemli bir proje kapsamında daha etkili yöntemler geliştirilmesini engellemektedir. Proje ile bu konudaki eksiklik giderilecektir.

Samsun'daki gittikçe artan genel suç oranları ve okullardaki güvenlik sorunları, öğrenciler için risk oluşturmakta ve pek çok ailenin, çocuklarının güvenliği hakkında endişe duymasına neden olmaktadır. Bu konuda Samsun'daki okullarda güvenlikle ilgili yöntemler ve tedbirler yetersizdir. Öte yandan, kent içindeki okullarda ne tür güvenlik sorunlarının yaşandığını, hangi tür sorunların daha sık yaşandığını, bu olaylara karışan öğrencilerin özelliklerini, güvenlik sorunlarının ne zaman ve nerelerde ortaya çıktığını, bu

konuda öğrenci, öğretmen ve velilerin ihtiyaçlarının neler olduğunu ve ne tür katkılar yapabileceklerini ortaya koyan bir araştırma yoktur. Okullarda güvenlik sorunlarıyla bilinçli biçimde mücadele edilmelidir. Bunun için de Samsun’da okul güvenliğiyle ilgili kapsamlı bir durum araştırmasına ihtiyaç vardır. Bu proje, böyle bir ihtiyacın giderilmesine katkı sağlayacaktır.

2012 Yılı DFD Programı’nda, Yeşilirmak Havza Gelişim Projesinde TR83 Bölgesi için beş stratejik amaç belirlendiği ifade edilmektedir. Bunlardan ilk ikisi; 1. Etkin bir mekânsal organizasyon oluşturulması, 2. İnsan kaynaklarının ve toplumsal yapının geliştirilmesidir. Buna göre Yeşilirmak Havza Gelişim Projesi, mekânın, kentler ve kentsel faaliyetler üzerindeki etkisini dikkate alarak, kırdaki dönüşümlerle birlikte, yerleşimler arası altyapı ve ilişki ağlarının kurulması/iyileştirilmesi ile ekonomik ve toplumsal gelişmenin- değişimin yönü/yoğunluğu ve niteliği arasındaki etkileşimi, bütünsel ve tutarlı biçimde tanımlamakta, bölge için öngörülen yeni kırsal ve kentsel dizgeye uygun bir mekânsal yapı ile ekonomik gelişimin hızlanmasına ve ekonomik gelişmeyle uyum içindeki toplumsal gelişmelerin oluşumuna elverişli bir zemin hazırlanmasını hedeflemektedir. Bu projenin amacı da ekonomik ve sosyal kalkınmanın en önemli unsurlarından birisi olan eğitim alanında, daha güvenli ortamlar oluşturularak, hem eğitimde kalitenin artırılmasına ve dolayısıyla insan kaynaklarının geliştirilmesine hem de suç oranının düşürülerek toplumsal ve kentsel yaşam kalitesinin artırılmasına katkı sağlamaktır.

2012 Yılı DFD Programının amacı, “TR83 bölgesinde ekonomik ve sosyal kalkınma açısından mevcut potansiyellerin belirlenmesi, gelişim stratejilerinin ortaya konulmasına yönelik tedbirleri ve araştırma/planlama faaliyetleri ile bölgenin yatırım ortamının iyileştirilmesine katkı sağlayacak stratejik eylem ve faaliyetlerin desteklenmesi” olarak belirtilmektedir. Bu amaç çerçevesinde, dezavantajlı gruplara yönelik olan kentsel ve kırsal altyapının geliştirilmesi için fizibilite çalışmaları ve ihtiyaç analizleri önceliği belirlenmiştir. Bu proje de dezavantajlı gruplar içinde yer alan çocukların ve gençlerin eğitim süreçlerinde ve okullarda karşı karşıya oldukları güvenlik sorunlarının neler olduğu konusunda bir durum analizi yapmayı amaçlamaktadır.

Programın amaçlarına göre belirlenen önceliklerden birisi “İnsan kaynaklarının bölgenin üretim ve hizmet ihtiyaçlarına göre örgütlenmesinin desteklenmesi”dir. Bu

projede de güvenli eğitim ortamları konusunda öğrenci, aile ve okul yönetiminin beklenti ve ihtiyaçları ile bu çerçevede gerekli araç-gereç ve özellikle insan kaynaklarının tespit edilmesini amaçlamaktadır. Böylece ilgili kurumların Samsun’da okul güvenliğini sağlamaya yönelik politika belirleme süreçlerine katkı sağlanmış olacaktır.

Araştırma, deneysel (ampirik) nitelik taşımaktadır. Ampirik çalışma Samsun Büyükşehir Belediyesi içinde yer alan Atakum Belediyesi, İlkadım Belediyesi, Canik Belediyesi ve Tekkeköy Belediyesi sınırları içindeki ilk, orta ve lise düzeyindeki okullarda ve (velilerin) konutlarında, yüz yüze görüşme tekniğine dayalı olarak gerçekleştirilmiştir.

2.2. Araştırmanın Varsayımları

Samsun’da okul güvenliğine yönelik araştırmanın varsayımları şunlardır:

- 1.Okul güvenliği algısı¹¹ genel olarak orta düzeydedir.
- 2.Okul güvenliği algısı ilçelere göre farklılık göstermektedir.
- 3-Okul güvenliği algısı, okul türüne (özel okul-devlet okulu) göre farklılık göstermektedir.
 - 3.1.Özel okullarla ilgili güvenlik algısı yüksektir.
 - 3.2.Devlet okullarıyla ilgili güvenlik algısı düşüktür.
- 4- Okul güvenliği algısı okulun öğretim şekline göre farklılık göstermektedir.
- 5-Okul güvenliği algısı, öğrenciler, öğretmenler, rehber öğretmenler, okul yöneticileri ile velilere göre farklılıklar göstermektedir.
 - 5.1.Öğrenciler okul güvenliği algısı en düşük gruptur.
 - 5.2.Velilerin okul güvenliği algısı en düşük ikinci gruptur.
 - 5.3.Öğretmenlerin okul güvenliği algısı veliler ile rehber öğretmenler arasındadır.
 - 5.4.Rehber öğretmenlerin okul güvenliği algısı öğretmenlerden yüksek yöneticilerden düşüktür.
 - 5.5.Yöneticiler okul güvenliği algısı en yüksek gruptur.
- 5.Okul güvenliği algısı öğrencilerin sınıflarına göre farklılık göstermektedir.

¹¹ Okul güvenliği algısı kavramı, okullardaki gerçek güvenlik düzeyini değil ankete katılan öğrenci, veli, öğretmen ve yöneticilerce algılanan güvenlik düzeyini ifade etmektedir.

6. Okul güvenliği algısı yaş gruplarına göre farklılık göstermektedir.
7. Okul güvenliği algısı cinsiyetlere göre farklılık göstermektedir.
8. Okul güvenliği algısı eğitim durumuna göre farklılık göstermektedir.
9. Okul güvenliği algısı, meslek durumuna göre farklılık göstermektedir.
10. Okul güvenliği algısı, gelir durumuna göre farklılık göstermektedir.
11. Genel olarak okullarda özel güvenlik hizmeti yaygın değildir.
 - 11.1. Özel okullarda özel güvenlik hizmeti yaygındır.
 - 11.2. Devlet Okullarında özel güvenlik hizmetleri yaygın değildir.
12. Özel güvenlik hizmetleri okul güvenliğini artırmada diğer yöntemlerden daha etkilidir.

2.3. Araştırmanın Modeli

Araştırmada betimleyici araştırma modeli kullanılmıştır. Veri değişkenler ile okullarda güvenlik ve okullara yönelik güvenlik algısı arasındaki ilişkiler test edilmiştir.

2.4. Örneklem Yöntemi

Araştırmanın evreni, Samsun Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde yer alan Atakum, Canik, İlkadım ve Tekkeköy İlçe Belediyeleri sınırları içerisinde yer alan okullardaki öğretmenler, okul yöneticileri, öğrenciler ve öğrencilerin velilerinden oluşmaktadır. Bu çerçevede uygulanacak anket sayısı belirlenirken öncelikle Samsun İl Milli Eğitim Müdürlüğü verilerine göre toplam evren büyüklüğü belirlenmiştir. Bu çerçevede çalışmanın bireylerin rolleri bazında evrenine ilişkin veriler izleyen tabloda sunulmuştur:

Tablo 15. Araştırmanın Evreni ve Örneklem Büyüklükleri

Rolü	Evren Büyüklüğü	Örneklem Büyüklüğü	Uygulanan Anket Sayısı ¹²
Öğrenci	67.085	438	475
Veli	33.543	435	456
Öğretmen	4.300	406	420
Yönetici	399	225	248

Kaynak: Samsun Milli Eğitim Müdürlüğü Verileri (2012)

Yukarıdaki tabloda yer alan her bir grup için örneklem büyüklüğünün belirlenmesinde aşağıdaki formülden yararlanılmıştır (Anderson,1990) :

$$n = \frac{N.t^2.p.q}{(N-1).d^2 + t^2.p.q}$$

Burada;

N=Ana kütle hacmi

t=Güven düzeyine ait t-dağılımının tablo değeri.

p=Ana kütle oranının tahmini

q=1-p

d=Örneklem hatası

Çalışmada her bir grup için örneklem büyüklüğü, t=1.96, p=0,5,q=0,5 ve d=0,05 değerleri için hesaplanmıştır.

Çalışmada ayrıca Samsun İl Milli Eğitim Müdürlüğü, TÜİK ve Samsun İl Emniyet Müdürlüğü verilerinden hareketle her bir örneklem grubu için aşağıdaki kotalar uygulanmıştır:

¹² Anket uygulaması sırasında yaşanabilecek aksaklıklar nedeni ile geçerli anket sayısının olması gereken örneklem büyüklüğünün altına inmesini önlemek amacı ile uygulanan anket sayıları örneklem büyüklüğünden farklıdır.

- Her bir ilçede uygulanacak anket sayısı ilgili ilçedeki öğrenci, veli, öğretmen ve yöneticilerin sayısının toplam öğrenci, veli, öğretmen ve yöneticiler içindeki payları oranında dağıtılmıştır.
- Her bir ilçede uygulanacak anket sayısı düşük, orta ve yüksek gelir düzeyine sahip mahallelerde bulunan okullardaki öğrenci, veli, öğretmen ve yöneticilerin ilgili ilçedeki okullardaki toplam öğrenci, veli, öğretmen ve yöneticiler içindeki payları oranında dağıtılmıştır.
- Özel okullarda ve devlet okullarında uygulanacak anket sayısı ilgili okullardaki öğrenci, veli, öğretmen ve yöneticilerin sayısının toplam öğrenci, veli, öğretmen ve yöneticiler içindeki payları oranında dağıtılmıştır.
- Ortaokul ve liselerde uygulanacak anket sayısı ilgili okullardaki öğrenci, veli, öğretmen ve yöneticilerin sayısının toplam öğrenci, veli, öğretmen ve yöneticiler içindeki payları oranında dağıtılmıştır.
- Öğrencilere uygulanacak anket sayısı ilgili öğrencilerin devam ettikleri sınıftaki öğrencilerin sayısının toplam öğrenci sayısı içindeki payı oranında dağıtılmıştır.
- Velilere uygulanacak anket sayısı ilgili velisi oldukları öğrencilerin devam ettikleri sınıftaki öğrencilerin sayısının toplam öğrenci sayısı içindeki payı oranında dağıtılmıştır.
- Tüm gruplar için %50 kadın % 50 erkek olacak şekilde cinsiyet kotası uygulanmıştır.¹³

¹³ Anket uygulamasında genel olarak belirtilen kotalara uyulabilmiş, ancak özellikle yöneticilerde okul yöneticilerinin çoğunluğunun erkek olması nedeni ile cinsiyet kotasına uyulamamıştır.

2.5. Veri Toplama Yöntemi

Araştırma verileri, proje araştırma ekibi tarafından geliştirilen görüşme formlarının yüz yüze görüşme tekniği uygulanmasıyla elde edilmiştir.

Veriler IBM SPSS Statistics 21 programı ile değerlendirilmiştir. Değerlendirme sürecinde öncelikle anket sorularına güvenilirlik analizi uygulanmıştır. Uygulanan güvenilirlik analizi sonuçları izleyen tablolarda sunulmuştur:

Tablo 16. Güvenilirlik Analizi Verileri

Değişken	Değer
Cronbach's Alpha	0,958
Madde Sayısı	60

Kaynak: Alan araştırması verileri

Tablo 17.Özet Madde İstatistikleri

Değişken	Değer
Ortalama	3,787
Minimum	2,862
Maksimum	4,616
Aralık	1,754
Maksimum /Minimum	1,613
Varyans	0,199
Madde Sayısı	60

Kaynak: Alan araştırması verileri

Araştırma çerçevesinde sorulan tüm sorulara ilişkin güvenilirlik analizi verileri izleyen tabloda sunulmuştur:

Tablo 18. Maddeler Bazında Güvenilirlik Verileri

Madde	Madde	Madde	Düzeltilmiş	Madde	Madde	Madde
	Çıkarıldığında Ölçek Ortalaması	Çıkarıldığında Ölçek Varyansı	Madde Toplam Korelasyon	Çıkarıldığında Ölçek Varyansı	Çıkarıldığında Cronbach's Alpha	
Okul içinde bıçak çakı vb. kesici, delici alet ya da silah taşıyan öğrenciler vardır.	223,06	1066,8	0,545	1066,8	0,957	4,16
Okul içinde alkol ya da uyuşturucu madde kullanan öğrenciler vardır.	222,97	1067	0,5	1067	0,957	4,25
Okul içinde bazı öğrenciler, diğer öğrencilere fiziksel şiddet uygularlar.	223,63	1064,6	0,505	1064,6	0,957	3,60
Okul içinde bazı öğrenciler diğer öğrencilerin değerli eşyalarını çalarlar.	223,11	1075,4	0,396	1075,4	0,957	4,12
Okul içinde bazı öğrenciler diğer öğrencileri aşığalarlar.	223,67	1062,6	0,493	1062,6	0,957	3,55
Okul içinde şiddetli kavga olayları yaşanır.	223,31	1059	0,567	1059	0,957	3,91
Okul içinde bazı öğrenciler,(sözlü ya da fiziksel) cinsel nitelikli tacize uğrarlar.	222,78	1072,1	0,472	1072,1	0,957	4,44
Okul içinde bazı öğrenciler, diğer öğrencilere dili/dini/ırkı nedeniyle (sözlü ya da fiziksel) tacizde bulunurlar.	222,61	1076,9	0,433	1076,9	0,957	4,61
Okul içinde bazı öğrenciler okula cinsel içerikli dergi/gazete/CD vb. getirirler.	222,67	1074,5	0,471	1074,5	0,957	4,55
Okul içinde bazı öğretmenler, öğrencilere fiziksel şiddet uygularlar.	222,64	1076,6	0,434	1076,6	0,957	4,58
Okul içinde bazı öğrenciler, diğer öğrencilere e-posta, cep telefonu mesajı ve facebook gibi yollarla rahatsız edici mesaj gönderirler.	223,09	1069,4	0,449	1069,4	0,957	4,13
Okul içinde bazı öğretmenler, öğrencilere cinsiyetleri nedeniyle farklı davranırlar.	222,66	1070,9	0,481	1070,9	0,957	4,56
Okul içinde bazı öğrenciler/veliler, öğretmenleri tehdit ederler.	222,82	1076,5	0,41	1076,5	0,957	4,41
Okul içinde okul binası ve eşyalarının bakımsızlığı nedeniyle yaralanmaya neden olan kazalar yaşanır.	222,61	1080,3	0,402	1080,3	0,957	4,62
Okulun yakın çevresinde bıçak, çakı vb. kesici, delici alet ya da silah taşıyanlar dolaşır.	223,71	1048,8	0,606	1048,8	0,956	3,51

Tablo 18. Maddeler Bazında Güvenilirlik Verileri (Devam Ediyor)

Madde	Madde Çıkarıldığına Ölçek Ortalaması	Madde Çıkarıldığına Ölçek Varyansı	Düzeltilmiş Madde Toplam Korelasyon	Madde Çıkarıldığına Cronbach's Alpha	Madde Ortalaması
Okulun yakın çevresinde alkol ya da uyuşturucu madde kullananlar vardır.	223,64	1052,7	0,568	0,957	3,58
Okulun yakın çevresinde öğrencilere fiziksel şiddet uygulanır.	223,21	1053,9	0,616	0,956	4,01
Okulun yakın çevresinde uyuşturucu madde satışı yapılır.	222,79	1068,9	0,471	0,957	4,43
Okulun yakın çevresinde öğrencilere sözlü tacizde bulunulur.	223,28	1053,9	0,603	0,956	3,94
Okulun yakın çevresinde öğrencilere cinsel tacizde bulunulur.	222,72	1069	0,502	0,957	4,50
Okulun yakın çevresinde okula dışarıdan izinsiz girişler olur.	223,14	1062,5	0,506	0,957	4,08
Okulun yakın çevresinde öğrencilerin para ya da değerli eşyaları gasp edilir.	222,76	1069,7	0,516	0,957	4,46
Okulun yakın çevresinde okula öğrenci taşıyan servis aracı sürücüleri trafik ve güvenlik kurallarını ihlal ederler.	223	1073,8	0,379	0,957	4,22
Okulun çevresinde yoğun bir araç trafiği vardır.	223,9	1076,4	0,226	0,958	3,32
Okulda rehberlik ve izleme gibi öğrenci destek hizmetleri yeterlidir.	223,7	1058,8	0,538	0,957	3,52
Okuldaki sorunlar konusunda okul yönetimi velilerle toplantı yapmayı önemser.	223,46	1058,9	0,578	0,957	3,76
Okul güvenliğini artırmak için okul toplantılarına veliler ilgi gösterir.	224,14	1063,4	0,471	0,957	3,09
Okul yönetimi öğrencilerin devamsızlık ve disiplin sorunları hakkında velilere düzenli bilgi verir.	223,14	1071,7	0,407	0,957	4,08
Veliler öğrencilerin devam ve disiplin durumlarını düzenli biçimde takip ederler.	223,9	1070,9	0,377	0,957	3,32
Okulda farklılıkların kabul edildiği hoşgörülü bir ortam vardır.	223,58	1055,6	0,631	0,956	3,64

Tablo 18. Maddeler Bazında Güvenilirlik Verileri (Devam Ediyor)

Madde	Madde Çıkarıldığına Ölçek Ortalaması		Madde Çıkarıldığına Ölçek Varyansı		Düzeltilmiş Madde Toplam Korelasyon	Madde Çıkarıldığına Cronbach's Alpha	Madde Ortalaması
	Ölçek Ortalaması	Çıkarıldığına Ölçek Varyansı	Ölçek Varyansı	Madde Toplam Korelasyon			
Eğitim sürecinde öğretmenlerin öğrencilerle etkili bir işbirliği vardır.	223,55	1057,9	1057,9	0,612	0,956	3,67	
Okulda güvenlikle ilgili olaylar ve sonuçları düzenli olarak raporlanır.	223,8	1053,5	1053,5	0,633	0,956	3,42	
Disiplin kuralları hiçbir gözetmeksizin tüm öğrencilere eşit olarak uygulanır.	223,46	1053,2	1053,2	0,603	0,956	3,76	
Okul güvenliğinin sağlanması konusunda tüm çalışanlar arasında etkin bir işbirliği vardır.	223,6	1055,7	1055,7	0,623	0,956	3,62	
Öğretmenler nöbet görevlerini yerine getirirken hassas davranırlar.	223,42	1065,6	1065,6	0,521	0,957	3,80	
Hava karardığında okul ve çevresi yeterli düzeyde aydınlatılır.	223,32	1069,4	1069,4	0,416	0,957	3,90	
Öğretmenler öğrencilerin sorunlarını önemserler ve çözmek için çaba sarf ederler.	223,45	1057,3	1057,3	0,617	0,956	3,77	
Öğrencilerin kendilerini ifade edebilecekleri ders dışı alternatif faaliyetler (kültür, sanat ve spor gibi) yeterli düzeydedir.	223,96	1057,1	1057,1	0,534	0,957	3,26	
Öğrenciler yangın, deprem, sel baskını gibi acil durumlarda neler yapmaları gerektiğini bilirler.	223,88	1063,2	1063,2	0,499	0,957	3,34	
Öğrenciler kısa mesaj, e-mail ya da facebook gibi yollarla rahatsız edildiklerinde yasal haklarını bilirler.	224,16	1062,4	1062,4	0,485	0,957	3,06	
Okulda güvenliği sağlamak için alınan önlemler yeterlidir.	224,08	1049,5	1049,5	0,624	0,956	3,15	
Öğrencilerin ani sağlık sorunları için okulda yeterli ilkyardım olanakları vardır.	224,17	1058,2	1058,2	0,542	0,957	3,05	
Tehdit alan ya da fiziki şiddet gören öğrenciler, yasal yoldan hak araması gerektiğini bilirler.	223,85	1060,8	1060,8	0,543	0,957	3,37	
Öğrenciler okulda kendilerini güvende hissederler.	223,52	1052,2	1052,2	0,702	0,956	3,70	
Yabancı ziyaretçilerin okula giriş kayıtları alınır.	223,61	1062,4	1062,4	0,448	0,957	3,61	

Tablo 18. Maddeler Bazında Güvenilirlik Verileri (Devam Ediyor)

Madde	Madde Çıkarıldığına Ölçek Ortalaması	Madde Çıkarıldığına Ölçek Varyansı	Düzeltilmiş Madde Toplam Korelasyon	Madde Çıkarıldığına Cronbach's Alpha	Madde Ortalaması
Olumsuz bir davranışla karşılaştığında çekinmeden okul yönetimine bildirilebilir.	223,43	1056,9	0,606	0,956	3,79
Olumsuz bir davranış okul yönetimine bildirildiğinde, yönetim tarafından dikkate alınır.	223,49	1053,8	0,61	0,956	3,73
Öğrenciler okul çevresinde kendilerini güvende hissederler.	223,92	1048,4	0,657	0,956	3,30
Öğrenciler, genel olarak bu okulda mutludurlar.	223,57	1057,5	0,625	0,956	3,65
Öğrenciler olumlu davranışlarından dolayı sorumluluk duymaları öğretilir.	223,26	1064	0,574	0,957	3,96
Öğrencilere davranışlarından dolayı sorumluluk duymaları öğretilir.	223,42	1061,7	0,627	0,956	3,80
Öğrencilere başkalarıyla olan sorunlarını medeni bir şekilde nasıl çözebilecekleri öğretilir.	223,54	1059,6	0,626	0,956	3,68
Öğrencilere diğer bireylerin duygu ve düşüncelerini önemsemeleri gerektiği öğretilir.	223,5	1059,8	0,637	0,956	3,72
Öğrenciler servisle okula geliş gidişlerde kendilerini güvende hissederler.	223,5	1067,7	0,506	0,957	3,72
Öğrenciler yürüyerek okula geliş gidişlerde kendilerini güvende hissederler.	224,07	1058,7	0,546	0,957	3,15
Öğrenciler trafik kuralları konusunda yeterli düzeyde bilgilendirilmiştir.	223,78	1063,2	0,531	0,957	3,45
Gerektiğinde güvenlik güçleri (emniyet, jandarma) zamanında gelir.	223,59	1064,2	0,503	0,957	3,64
Okul çevresi okul güvenliği bakımından risklidir.	224,36	1066,6	0,376	0,958	2,86
Öğrenciler çok fazla cezalandırılırlar.	223,44	1077,8	0,299	0,958	3,79
Öğrenciler sınıf kurallarına uymadıklarında dersten atılırlar	223,67	1076	0,274	0,958	3,56

Kaynak: Alan araştırması verileri

Çalışmanın önceki kısmında yer alan güvenilirlik analizleri çerçevesinde ulaşılan güvenilirlik değeri (**0,958**) anket sorularının okul güvenliği algısını ölçmede son derece güvenilir olduğunu göstermektedir.

Güvenilirlik analizi yapıldıktan sonra verilerin değerlendirilmesi sürecinde parametrik testlerden mi yoksa parametrik olmayan testlerden mi yararlanılacağına karar verebilmek için “Kolmogrov Smirnov Testi” uygulanmış ve değişkenlerin hiçbirinin normal dağılım göstermediği sonucuna ulaşılmıştır¹⁴. Değişkenlerin normal dağılım göstermemesi nedeniyle sonuçların değerlendirilmesinde değişkenlerin türüne ve sayısına göre Mann-Whitney-U¹⁵, Kruskal-Wallis-H¹⁶ ve Ki-Kare gibi parametrik olmayan testlerden yararlanılmıştır.

¹⁴ Test sonuçları istenilmesi halinde yazarlardan elde edilebilir.

¹⁵ Ayrıntılı bilgi için bkz. Wilcoxon, F. (1945) "Individual comparisons by ranking methods". Biometrics Bulletin, C.1, s.80-83 ve Mann, H.B. ve Whitney, D.R. (1947). "On a test of whether one of two random variables is stochastically larger than the other", Annals of Mathematical Statistics, C.18 s.50-60

¹⁶ Ayrıntılı bilgi için bkz. Kruskal, William H. ve Wallis, W. Allen (1952) "Use of ranks in one-criterion variance analysis", Journal of the American Statistical Association, Cilt 47 No.26 s. 583–621

3. BULGULAR

3.1. Anketlerin Dağılımına İlişkin Veriler

Tüm bireyler için Anketin Yapıldığı İlçe, Okul Türü, Okulun Öğretim Şekli, Bireyin Rolü, Cinsiyet, Gelir Düzeyi, öğrencileri için, Öğrencilerin Sınıfları, yönetici, öğretmen ve veliler için Yaş ve Eğitim Durumu, veliler için Meslek değişkenleri ile Okul Güvenliği Algısı Toplam Puanı ve Okul Güvenliği Düzeyi (OKG) değişkenlerine ilişkin betimsel istatistikler aşağıda verilmiştir.

3.1.1. İlçe Bazında Anket Dağılımı

Anketlerin ilçeler bazında dağılımı izleyen tablo ve grafikte sunulmuştur:

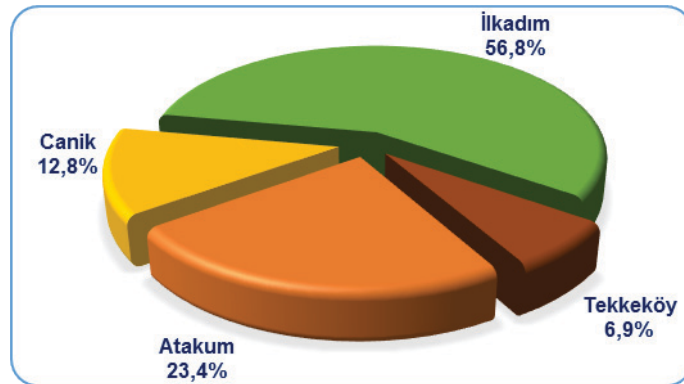
Tablo 19. İlçelere Göre Anket İstatistikleri

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Atakum	374	23,4	23,4	23
Canik	205	12,8	12,8	36
İlkadım	909	56,8	56,8	93
Tekkeköy	111	6,9	6,9	100,0
Toplam	1599	100,0	100,0	

Kaynak: Alan araştırması verileri

Öğrenci, öğretmen, yönetici ve velilerin ilçeler bazındaki dağılımlarına göre belirlenen oranlar çerçevesinde toplam 1599 anketin % 56,8'i İlkadım'da, % 23,4'ü Atakum'da, %12,8'i Canik'te ve %6,9'u Tekkeköy'de uygulanmıştır.

Grafik 1. Anketlerin İlçeler Bazında Dağılımı

Kaynak: Alan araştırması verileri

3.1.2. Okul Türü Bazında Anket Dağılımı

Anketlerin ortaokul ve lise ile devlet okulu ve özel okul bazında dağılımı izleyen tablo ve grafikte sunulmuştur:

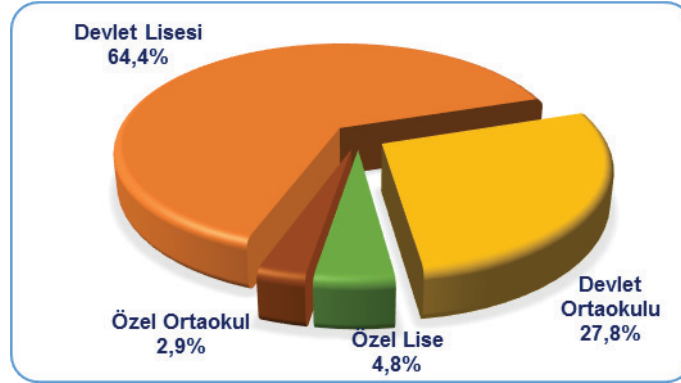
Tablo 20.Okul Türüne Göre Anket İstatistikleri

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Devlet Lisesi	1030	64,4	64,4	64,4
Devlet Ortaokulu	445	27,8	27,8	92,2
Özel Lise	77	4,8	4,8	97,1
Özel Ortaokul	47	2,9	2,9	100,0
Total	1599	100,0	100,0	

Kaynak: Alan araştırması verileri

Devlet okulları ve özel okullar ile bu okulların ortaokul ve lise olarak toplam okullar içindeki dağılımlarına göre belirlenen oranlar çerçevesinde toplam 1599 anketin % 64,5'i devlet liselerinde, %27,8'i devlet ortaokullarında, %4,8'i özel liselerde ve %2,9'u özel ortaokullarda uygulanmıştır.

Grafik 2.Anketlerin Okul Türü Bazında Dağılımı

Kaynak: Alan araştırması verileri

3.1.3. Okulun Eğitim-Öğretim Şekli Bazında Anket Dağılımı

Anketlerin, anket yapılan okulun öğretim şekline göre dağılımı izleyen tablo ve grafikte sunulmuştur:

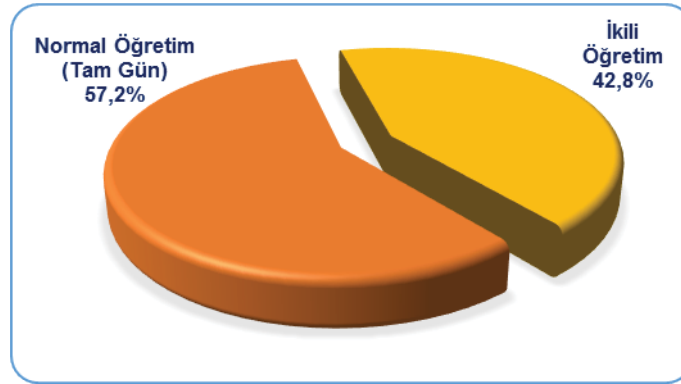
Tablo 21. Okulların Eğitim-Öğretim Şekline Göre Anket İstatistikleri

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Normal Öğretim (Tam Gün)	915	57,2	57,2	57,2
İkili Öğretim	684	42,8	42,8	100
Total	1599	100	100	

Kaynak: Alan araştırması verileri

Anketlerin okulun öğretim şekline göre dağılımı çerçevesinde, toplam 1599 anketin % 57,2'si tam gün eğitim-öğretim sistemi uygulanan okullarda, %42,8'i ise ikili öğretim sistemi uygulayan okullarda uygulanmıştır.

Grafik 3. Anketlerin Okul Öğretim Şekli Bazında Dağılımı

Kaynak: Alan araştırması verileri

3.1.4. Bireylerin Rollerine Göre Anket Dağılımı

Anketlerin, anket uygulanan bireylerin rollerine göre dağılımı izleyen tablo ve grafikte sunulmuştur:

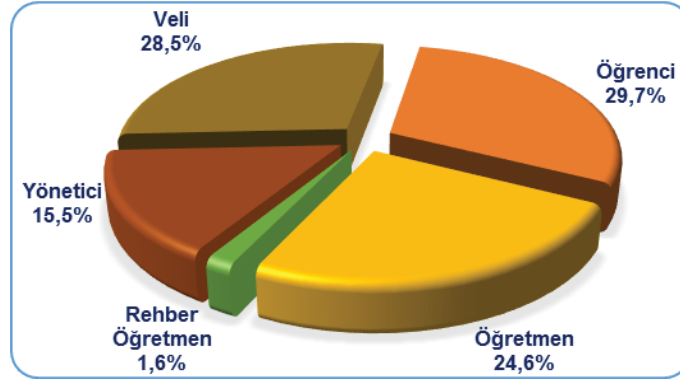
Tablo 22. Bireylerin Rollerine Göre Anket İstatistikleri

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Öğrenci	475	29,7	29,7	29,7
Öğretmen	394	24,6	24,6	54,3
Rehber Öğretmen	26	1,6	1,6	56,0
Yönetici	248	15,5	15,5	71,5
Veli	456	28,5	28,5	100,0
Toplam	1599	100,0	100,0	

Kaynak: Alan araştırması verileri

Anketlerin bireylerin rollerine göre dağılımı çerçevesinde, toplam 1599 anketin % 29,7'si öğrencilere, %34,6'sı öğretmenlere (rehber öğretmen ve yönetici olmayan), %1,6'sı rehber öğretmenlere, %15,5'i yöneticilere ve % 28,5'i velilere uygulanmıştır.

Grafik 4. Anketlerin Bireylerin Rollerine Bazında Dağılımı

Kaynak: Alan araştırması verileri

3.1.5. Cinsiyet Bazında Anket Dağılımı

Anketlerin, anket uygulanan bireylerin cinsiyetlerine göre dağılımı izleyen tablo ve grafikte sunulmuştur:

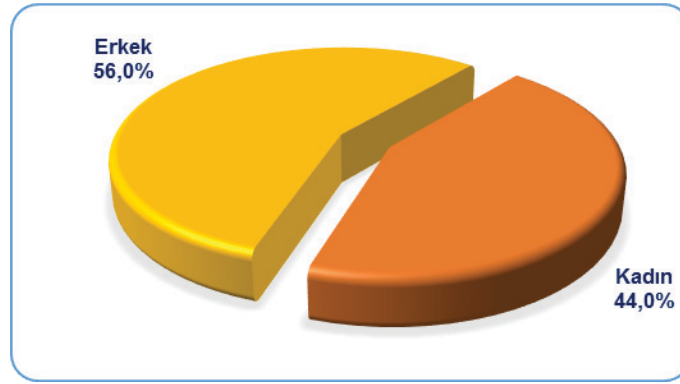
Tablo 23. Cinsiyete Göre Anket İstatistikleri

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Kadın	703	44,0	44,0	44,0
Erkek	896	56,0	56,0	100,0
Toplam	1599	100,0	100,0	

Kaynak: Alan araştırması verileri

Anketlerin bireylerin cinsiyetlerine göre dağılımı çerçevesinde, anket uygulanan bireylerin %56'sının erkek, %44'ünün ise kadın olduğu görülmektedir.

Grafik 5. Anketlerin Cinsiyet Bazında Dağılımı

Kaynak: Alan araştırması verileri

3.1.6. Öğrencilerin Sınıfları Bazında Anket Dağılımı

Anketlerin, anket uygulanan öğrencilerin sınıflarına göre dağılımına ilişkin veriler izleyen tablo ve grafikte sunulmuştur:

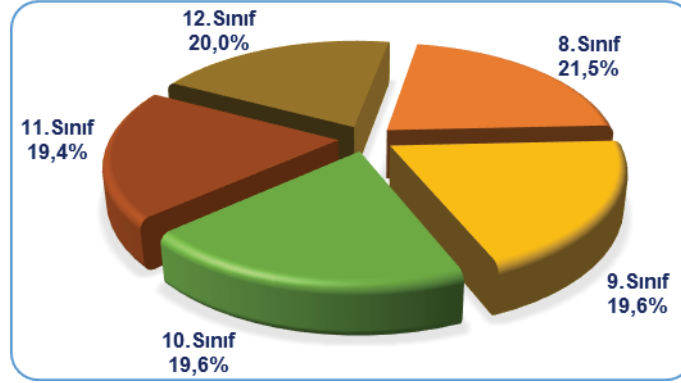
Tablo 24. Öğrencilerin Sınıflarına Göre Anket İstatistikleri

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
8.Sınıf	102	6,4	21,5	21,5
9.Sınıf	93	5,8	19,6	41,1
10.Sınıf	93	5,8	19,6	60,6
11.Sınıf	92	5,8	19,4	80,0
12.Sınıf	95	5,9	20,0	100,0
Toplam	475	29,7	100,0	

Kaynak: Alan araştırması verileri

Anketlerin öğrencilerin sınıflarına göre dağılımı çerçevesinde, öğrencilere uygulanan toplam 475 anketin % 21,5'i 8. sınıf öğrencilerine, %19,6'sı 9. sınıf öğrencilerine, %19,6'sı 10.sınıf öğrencilerine, %19,4'ü 11.Sınıf öğrencilerine ve %20'si 12.sınıf öğrencilerine uygulanmıştır.

Grafik 6. Anketlerin Öğrencilerin Sınıfları Bazında Dağılımı

Kaynak: Alan araştırması verileri

3.1.7. Yaş Grupları Bazında Anket Dağılımı

Anketlerin, anket uygulanan yönetici, öğretmen ve velilere göre dağılımına ilişkin veriler izleyen tablo ve grafikte sunulmuştur:

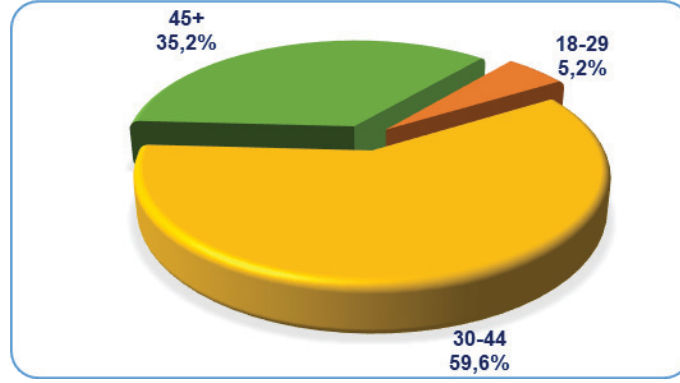
Tablo 25. Yaş Gruplarına Göre Anket İstatistikleri

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
18-29	59	3,7	5,2	5,2
30-44	669	41,8	59,5	64,8
45+	396	24,8	35,2	100,0
Toplam	1124	70,3	100,0	

Kaynak: Alan araştırması verileri

Anketlerin yönetici, öğretmen ve velilerin yaşlarına göre dağılımı çerçevesinde bu gruba uygulanan toplam 1124 anketin % 5,2'si 18-29 yaş aralığındaki bireylere, %59,5'i 30-44 yaş aralığındaki bireylere, %35,2' si 45 yaş üstü bireylere uygulanmıştır.

Grafik 7. Anketlerin Yönetici, Öğretmen ve Velilerin Yaşları Bazında Dağılımı

Kaynak: Alan araştırması verileri

Anketlerin anket uygulanan bireylerin yaş gruplarının bireylerin rolleri bazında daha ayrıntılı dağılımı izleyen tabloda sunulmuştur:

Tablo 26. Role Göre Yaş Dağılımı (Adet)

Rolü/Yaş	18-29	30-44	45+	Toplam
Öğretmen	37	256	101	394
Rehber Öğretmen	2	24	0	26
Yönetici	8	124	116	248
Veli	12	265	179	456
Toplam	59	669	396	1124

Kaynak: Alan araştırması verileri

3.1.8. Eğitim Düzeyi Bazında Anket Dağılımı

Anketlerin, yönetici, öğretmen ve velilerin eğitim düzeyine göre dağılımına ilişkin veriler izleyen tablo ve grafikte sunulmuştur:

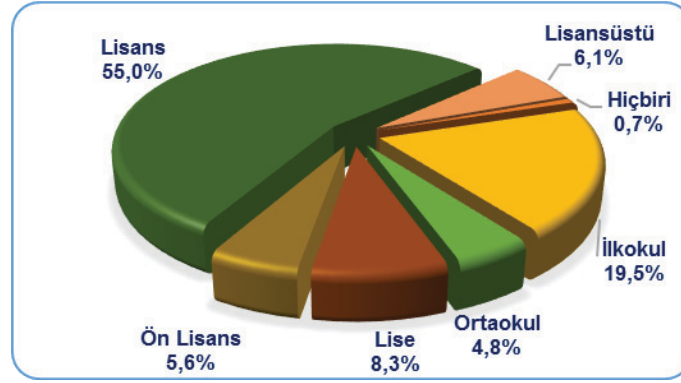
Tablo 27. Eğitim Düzeyine Göre Anket İstatistikleri

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Hiçbiri	8	0,5	0,7	0,7
İlkokul	219	13,7	19,5	20,2
Ortaokul	54	3,4	4,8	25,0
Lise	93	5,8	8,3	33,3
Ön Lisans	63	3,9	5,6	38,9
Lisans	618	38,6	55,0	93,9
Lisansüstü	69	4,3	6,1	100,0
Toplam	1124	70,3	100,0	

Kaynak: Alan araştırması verileri

Anketlerin yönetici, öğretmen ve velilerin eğitim düzeylerine göre dağılımı çerçevesinde bu grupta yer alan bireylerin % 0,7'si hiçbir eğitim kurumunu bitirmemiş, %19,5'i ilkokul mezunu, %4,8'i ortaokul mezunu, %8,3'ü lise mezunu, %5,6'sı ön lisans mezunu, %55'i lisans mezunu, %6,1'i ise lisansüstü mezunudur.

Grafik 8. Anketlerin Eğitim Düzeyi Bazında Dağılımı

Kaynak: Alan araştırması verileri

Anketlerin uygulanan bireylerin eğitim düzeylerinin bireylerin rolleri bazında daha ayrıntılı dağılımı izleyen tabloda sunulmuştur:

Tablo 28. Role Göre Eğitim Düzeyi Dağılımı (Adet)

Rolü /Eğitim Düzeyi	Hiçbiri	İlkokul	Ortaokul	Lise	Ön Lisans	Lisans	Lisansüstü	Toplam
Öğretmen	0	0	0	0	22	345	27	394
Rehber Öğretmen	0	0	0	0	0	26	0	26
Yönetici	0	0	0	0	16	196	36	248
Veli	8	219	54	93	25	51	6	456
Toplam	8	219	54	93	63	618	69	1124

Kaynak: Alan araştırması verileri

Burada özellikle velilerin eğitim düzeyleri önemli olduğundan eğitim düzeyinin yalnızca anket uygulanan veliler bazında incelenmesi son derece önemlidir. Bu çerçevede yalnızca velilerin eğitim düzeyine ilişkin veriler izleyen tablo ve grafikte sunulmuştur:

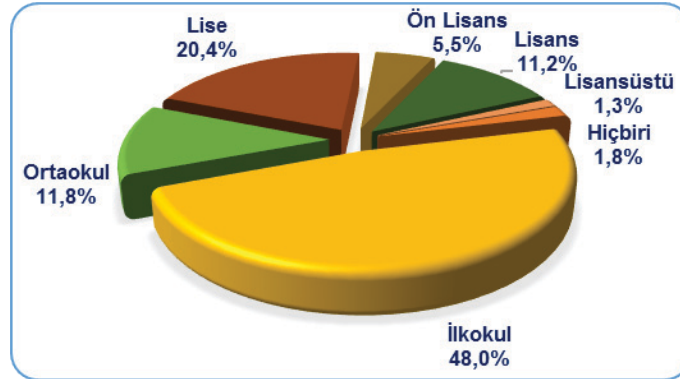
Tablo 29. Velilerin Eğitim Düzeyine Göre Anket İstatistikleri

Eğitim Düzeyi	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Hiçbiri	8	0,5	1,8	1,8
İlkokul	219	13,7	48,0	49,8
Ortaokul	54	3,4	11,8	61,6
Lise	93	5,8	20,4	82,0
Ön Lisans	25	1,6	5,5	87,5
Lisans	51	3,2	11,2	98,7
Lisansüstü	6	0,4	1,3	100,0
Toplam	456	28,5	100,0	

Kaynak: Alan araştırması verileri

Anketlerin velilerin eğitim düzeylerine göre dağılımı çerçevesinde, velilerin % 1,8'i hiçbir eğitim kurumunu bitirmemiş, %48'i ilkokul mezunu, %11,8'i ortaokul mezunu, %20,4'ü lise mezunu, %5,5'i ön lisans mezunu, %11,2'si lisans mezunu, %1,3'ü ise lisansüstü mezunudur.

Grafik 9. Anketlerin Velilerin Eğitim Düzeyi Bazında Dağılımı

Kaynak: Alan araştırması verileri

3.1.9. Meslek Bazında Anket Dağılımı

Anketlerin, velilerin mesleklerine göre dağılımına ilişkin veriler izleyen tablo ve grafikte sunulmuştur:

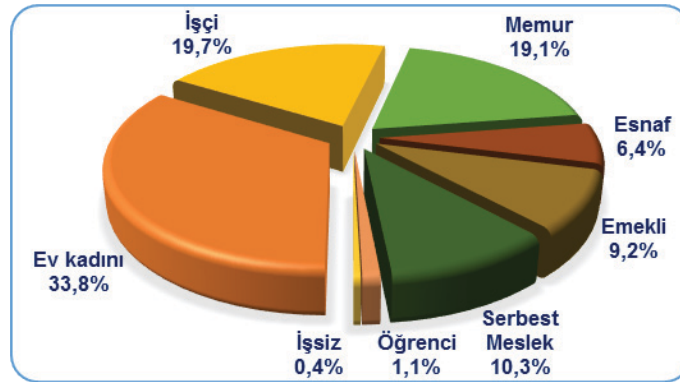
Tablo 30. Meslek Gruplarına Göre Anket İstatistikleri

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Ev kadını	154	9,6	33,8	33,8
İşçi	90	5,6	19,7	53,5
Memur	87	5,4	19,1	72,6
Esnaf	29	1,8	6,4	78,9
Emekli	42	2,6	9,2	88,2
Serbest Meslek	47	2,9	10,3	98,5
Öğrenci	5	0,3	1,1	99,6
İşsiz	2	0,1	0,4	100,0
Total	456	28,5	100,0	

Kaynak: Alan araştırması verileri

Anketlerin velilerin meslek gruplarına göre dağılımı çerçevesinde, görüşme gerçekleştirilen velilerin %33,9'u ev kadını, %19,8'i işçi, %18,9'u memur, %6,2'si esnaf, %9,3'ü emekli, %10,4'ü serbest meslek sahibi, %1,1'i öğrenci ve %0,4'ü işsizdir.

Grafik 10. Anketlerin Meslek Grupları Bazında Dağılımı

Kaynak: Alan araştırması verileri

3.1.10. Gelir Düzeyi Bazında Anket Dağılımı

Anketlerin, velilerin gelir düzeylerine göre dağılımına ilişkin veriler izleyen tablo ve grafikte sunulmuştur:

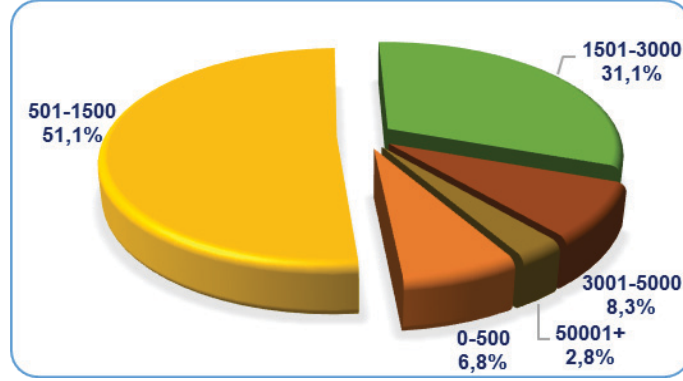
Tablo 31. Gelir Düzeyine Göre Anket İstatistikleri

Gelir Aralığı	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
0-500	63	3,9	6,8	6,8
501-1500	475	29,7	51,1	57,8
1501-3000	289	18,1	31,1	88,9
3001-5000	77	4,8	8,3	97,2
50001+	26	1,6	2,8	100,0
Total	930	58,2	100,0	

Kaynak: Alan araştırması verileri

Anketlerin velilerin gelir düzeylerine göre dağılımı çerçevesinde, velilerin %6,8'inin 0-500 TL, %51,1'inin 501-1500 TL, %31,1'inin 1501-3000 TL, %8,3'ünün 3001-5000 TL ve %2,8'inin ise 5001 TL ve üstü gelir elde ettikleri görülmektedir.

Grafik 11. Anketlerin Gelir Düzeyleri Bazında Dağılımı

Kaynak: Alan araştırması verileri

3.2. Okullardaki Güvenlik Önlemleri

3.2.1. Tüm Okullardaki Güvenlik Önlemleri

Araştırma çerçevesinde 76 farklı okulda anket uygulaması yapılmıştır. Bu çerçevede okul güvenliğine ilişkin olarak katılımcılara yöneltilen sorulardan ilki okullarda ne tür güvenlik önlemlerinin bulunduğu ilişkindir. Bu çerçevede katılımcılara

“Okulunuzda hangi güvenlik önlemi/önlemleri bulunmaktadır?” sorusu yöneltilmiş ve aşağıdaki seçenekler sunulmuştur:

1. Özel Güvenlik Görevlisi
2. Okul Görevlisi (Özel Güvenlik Görevlisi Dışında)
3. Teknolojik Donanım (Kamera, Metal Detektörü, Elektronik Turnike)
4. Hiçbiri

Katılımcıların okullarında bulunması durumunda birden fazla seçeneği işaretleyebildiği bu soru çerçevesinde yalnızca yöneticilerin¹⁷ verdikleri cevaplar dikkate alınarak elde edilen bulgulara ilişkin veriler izleyen tabloda sunulmuştur:

Tablo 32.Okullardaki Güvenlik Önlemleri

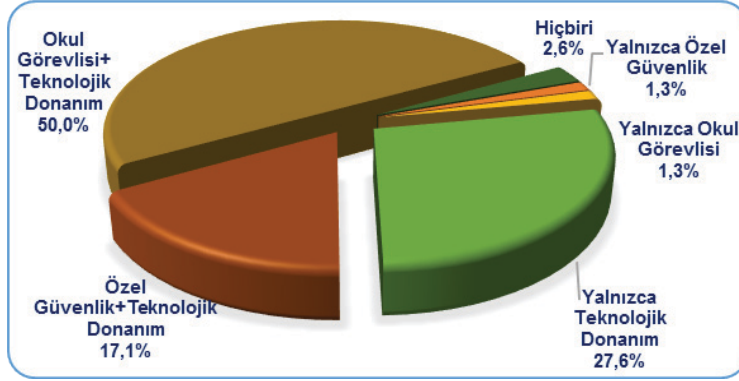
	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Yalnızca Özel Güvenlik	1	1,32	1,32	1,32
Yalnızca Okul Görevlisi	1	1,32	1,32	2,63
Yalnızca Teknolojik Donanım	21	27,63	27,63	30,26
Özel Güvenlik+Okul Görevlisi	0	0,00	0,00	30,26
Özel Güvenlik+Teknolojik Donanım	13	17,11	17,11	47,37
Okul Görevlisi+Teknolojik Donanım	38	50,00	50,00	97,37
Hepsi	0	0,00	0,00	97,37
Hiçbiri	2	2,63	2,63	100,00
Toplam	76	100,00	100,00	

Kaynak: Alan araştırması verileri

Yöneticilerin okullarda bulunan güvenlik önlemleri konusunda verdikleri yanıtlar çerçevesinde anket uygulaması gerçekleştirilen 76 okulun %1,32’sinde yalnızca özel güvenlik görevlisi,%1,32’sinde yalnızca okul görevlisi, %27,63’ünde ise yalnızca teknolojik donanım bulunduğu saptanmıştır. Ayrıca okulların %17,11’inde hem özel güvenlik görevlisi hem de teknolojik donanım ve %50’sinde ise hem okul görevlisi hem de teknolojik donanım bulunduğu saptanmıştır. Hiçbir güvenlik önlemi bulunmayan okulların oranı ise %1,32 olmuştur. Bu çerçevede elde edilen veriler izleyen grafikte sunulmaktadır:

¹⁷ Burada yalnızca yöneticilerin cevaplarının dikkate alınmasının nedeni, gerçekte alınan güvenlik önlemleri konusundaki en sağlıklı bilginin yöneticilerden elde edilebilecek olmasıdır.

Grafik 12.Okullardaki Güvenlik Önlemlerinin Dağılımı

Kaynak: Alan araştırması verileri

Yöneticilerin okullarda alınan güvenlik önlemlerine ilişkin verdikleri yanıtlar okullarda teknolojik donanım bulunup bulunmaması çerçevesinde analiz edildiğinde elde edilen veriler izleyen tabloda sunulmuştur:

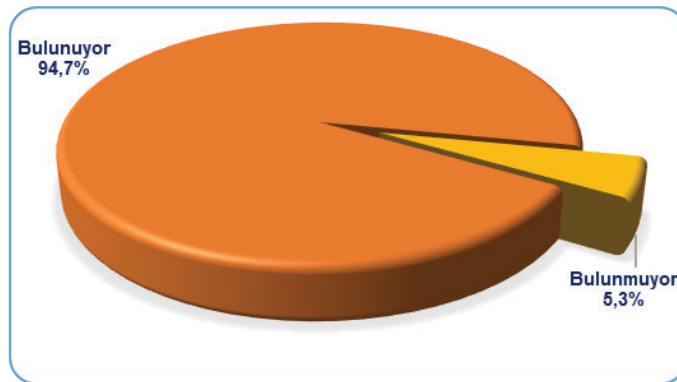
Tablo 33. Okulda Teknolojik Donanım Uygulaması

Teknolojik Donanım	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Bulunuyor	72	94,74	94,74	94,74
Bulunmuyor	4	5,26	5,26	100,00
Toplam	76	100,00	100,00	

Kaynak: Alan araştırması verileri

Yukarıda yer alan tablo çerçevesinde okulların yalnızca %5,26'sında güvenlik önlemi olarak teknolojik donanım bulunmazken, %94,74'ünde teknolojik donanım bulunmaktadır. **Yani her yirmi okuldan on dokuzunda teknolojik donanım bulunmaktadır.**

Grafik 13. Okullarda Teknolojik Donanım Uygulaması Dağılımı

Kaynak: Alan araştırması verileri

Yöneticilerin okullarda alınan güvenlik önlemlerine ilişkin verdikleri yanıtlar, özel güvenlik görevlisi bulunup bulunmaması çerçevesinde analiz edildiğinde elde edilen veriler ise izleyen tabloda sunulmuştur:

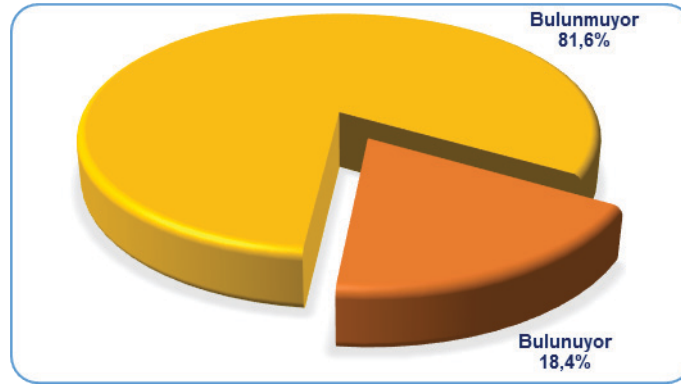
Tablo 34.Okulda Özel Güvenlik Görevlisi Uygulaması

Özel Güvenlik Görevlisi	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Bulunuyor	14	18,42	18,42	18,42
Bulunmuyor	62	81,58	81,58	100,00
Toplam	76	100,00	100,00	

Kaynak: Alan araştırması verileri

Yukarıda yer alan veriler çerçevesinde okulların yalnızca %18,4'ünde özel güvenlik görevlisinin bulunurken, %81,6'sında özel güvenlik görevlisi bulunmamaktadır. **Bir başka deyişle her beş okuldan dördünde özel güvenlik görevlisi bulunmamaktadır.**

Grafik 14. Özel Güvenlik Görevlisi Uygulaması Dağılımı

Kaynak: Alan araştırması verileri

3.2.2. Devlet Okullarında Güvenlik Önlemleri

Araştırma kapsamında anket uygulaması yapılan 70 devlet okuluna ilişkin veriler izleyen tabloda sunulmuştur:

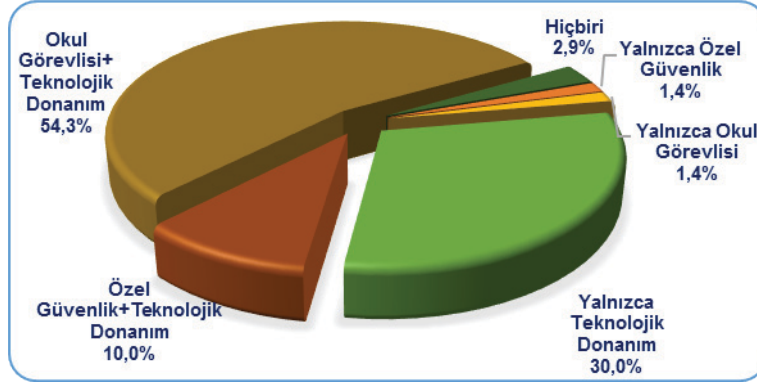
Tablo 35.Devlet Okullarındaki Güvenlik Önlemleri

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Yalnızca Özel Güvenlik	1	1,4	1,4	1,4
Yalnızca Okul Görevlisi	1	1,4	1,4	2,9
Yalnızca Teknolojik Donanım	21	30,0	30,0	32,9
Özel Güvenlik+Okul Görevlisi	0	0,0	0,0	32,9
Özel Güvenlik+Teknolojik Donanım	7	10,0	10,0	42,9
Okul Görevlisi+Teknolojik Donanım	38	54,3	54,3	97,1
Hepsi	0	0,0	0,0	97,1
Hiçbiri	2	2,9	2,9	100,0
Toplam	70	100,0	100,0	

Kaynak: Alan araştırması verileri

Anket uygulaması gerçekleştirilen 70 devlet okulunun %1,4'ünde yalnızca özel güvenlik görevlisi,%1,4'ünde yalnızca okul görevlisi, %30'unda ise yalnızca teknolojik donanım bulunduğu saptanmıştır. Ayrıca okulların %10'unda hem özel güvenlik görevlisi hem de teknolojik donanım ve %54,3'ünde ise hem okul görevlisi hem de teknolojik donanım bulunduğu saptanmıştır. Hiçbir güvenlik önlemi bulunmayan okulların oranı ise %2,9 olmuştur. Bu çerçevede elde edilen veriler izleyen grafikte sunulmaktadır:

Grafik 15.Devlet Okullarındaki Güvenlik Önlemlerinin Dağılımı

Kaynak: Alan araştırması verileri

Devlet okullarında alınan güvenlik önlemlerine ilişkin verilen yanıtlar okullarda teknolojik donanım bulunup bulunmaması çerçevesinde analiz edildiğinde elde edilen veriler izleyen tabloda sunulmuştur:

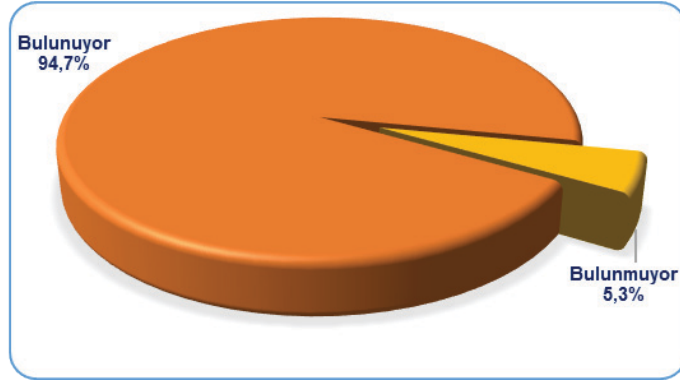
Tablo 36.Devlet Okullarında Teknolojik Donanım Uygulaması

Teknolojik Donanım	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Bulunuyor	66	94,29	94,29	94,29
Bulunmuyor	4	5,71	5,71	100,00
Toplam	70	100,00	100,00	

Kaynak: Alan araştırması verileri

Yukarıda yer alan tablo çerçevesinde okulların yalnızca %5,71’inde güvenlik önlemi olarak teknolojik donanım bulunmazken, %94,29’unda teknolojik donanım bulunmaktadır. **Bir başka deyişle her yirmi devlet okulundan on dokuzunda teknolojik donanım bulunmaktadır.**

Grafik 16. Okullarda Teknolojik Donanım Uygulaması Dağılımı

Kaynak: Alan araştırması verileri

Yöneticilerin devlet okullarında alınan güvenlik önlemlerine ilişkin verdikleri yanıtlar, özel güvenlik görevlisi bulunup bulunmaması çerçevesinde analiz edildiğinde elde edilen veriler ise izleyen tabloda sunulmuştur:

Tablo 37.Devlet Okullarında Özel Güvenlik Görevlisi Uygulaması

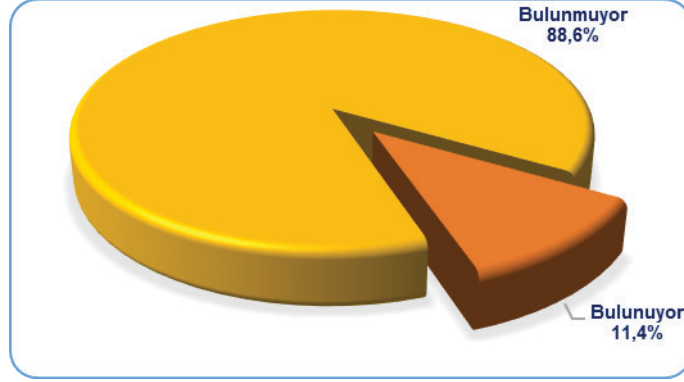
Özel Güvenlik Görevlisi	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Bulunuyor	8	11,43	11,43	11,43
Bulunmuyor	62	88,57	88,57	100,00
Toplam	70	100,00	100,00	

Kaynak: Alan araştırması verileri

Yukarıda yer alan veriler çerçevesinde devlet okullarının yalnızca %11,43’ünde özel güvenlik görevlisi bulunurken, %88,57’sinde özel güvenlik görevlisi

bulunmamaktadır. **Bir başka deyişle her on okuldan dokuzunda özel güvenlik görevlisi bulunmamaktadır.**

Grafik 17.Devlet Okullarında Özel Güvenlik Görevlisi Uygulaması Dağılımı

Kaynak: Alan araştırması verileri

3.2.3. Özel Okullardaki Güvenlik Önlemleri

Araştırma kapsamında anket uygulaması yapılan 6 özel okula ilişkin veriler izleyen tabloda sunulmuştur:

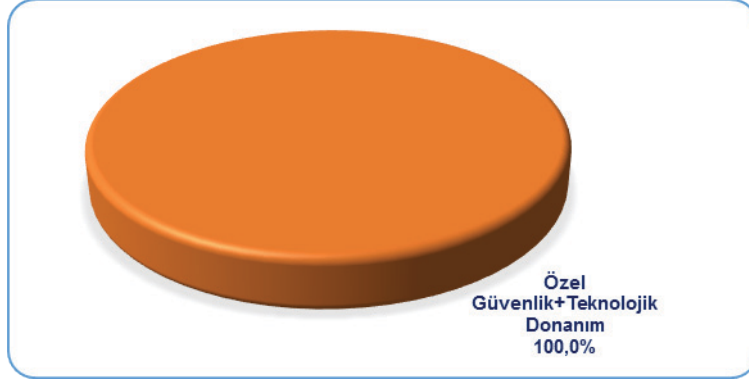
Tablo 38.Özel Okullardaki Güvenlik Önlemleri

Güvenlik Önlemi	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Yalnızca Özel Güvenlik	0	0,00	0,00	0,00
Yalnızca Okul Görevlisi	0	0,00	0,00	0,00
Yalnızca Teknolojik Donanım	0	0,00	0,00	0,00
Özel Güvenlik+Okul Görevlisi	0	0,00	0,00	0,00
Özel Güvenlik+Teknolojik Donanım	6	100,00	100,00	100,00
Okul Görevlisi+Teknolojik Donanım	0	0,00	0,00	100,00
Hepsi	0	0,00	0,00	100,00
Hiçbiri	0	0,00	0,00	100,00
Toplam	6	100,00	100,00	

Kaynak: Alan araştırması verileri

Anket uygulaması gerçekleştirilen **6 özel okulun tamamında hem özel güvenlik görevlisi hem de teknolojik donanım bulunmaktadır.** Diğer güvenlik önlemleri ya da güvenlik önlemleri bileşimleri özel okullarda bulunmamaktadır. Bu çerçevede elde edilen veriler izleyen grafikte sunulmaktadır:

Grafik 18.Devlet Okullarındaki Güvenlik Önlemlerinin Dağılımı

Kaynak: Alan araştırması verileri

3.3. Samsun’da Okul Güvenliği

Anket sorularının güvenilirliği test edildikten sonra, 5’li Likert ölçeği ile hazırlanan 60 soru ilgili ölçek çerçevesinde verilen yanıtlar 1’den 5’e kadar puanlanmış ve tüm madde puanları toplanarak her bir denek için toplam puan hesaplanmıştır. 60 sorudan oluşan ve en düşük 1 en yüksek 5 olarak puanlanan yanıtlar çerçevesinde deneklerin alabileceği en düşük puan 60 ve en yüksek puan ise 300 olmaktadır. Bu çerçevede deneklerin aldıkları toplam puanlar kullanılarak bireylerin okul güvenliği algılarını Düşük, Orta ve Yüksek olmak üzere sıralayan ve sınıflama aralıkları aşağıda yer alan tabloda ifade edilen “Okul Güvenliği Düzeyi (OGA)” değişkeni elde edilmiştir.

Tablo 39.Okul Güvenliği Düzeyi Sıralama Ölçeği

Okul Güvenliği Düzeyi	Okul Güvenliği Algı Puanı (Aralık)
Düşük	60-179,9
Orta	180-239,9
Yüksek	240-300

Kaynak: Alan araştırması verileri

Uygulanan anketler sonucunda elde edilen veriler çerçevesinde Samsun’da okul güvenliğine ilişkin olarak elde edilen bulgular çalışmanın izleyen kısmında sunulmuştur.

3.3.1. Genel Olarak Samsun'da Okul Güvenliği

Önceki bölümde ifade edilen açıklamalar çerçevesinde Samsun'da Okul Güvenliği İndeksi 'ne (OGİ) ilişkin temel istatistik veriler izleyen tabloda sunulmuştur:

Tablo 40. Samsun'da Okul Güvenliği İndeksine İlişkin Temel İstatistikler

	OGİ
En Düşük	93
En Yüksek	300,0
Ortalama	227,2
Standart Sapma	33,2

Kaynak: Alan araştırması verileri

Katılımcıların anket sorularına verdikleri yanıtlar çerçevesinde oluşturulan OGİ'ye ilişkin olarak en düşük OGİ değeri 93, en yüksek OGİ değeri ise 300 olarak gerçekleşmiştir. Burada asıl önemli olan ise OGİ'nin ortalama değeridir. **Samsun'da OGİ'nin ortalama değeri 227,2 olarak bulunmuştur. Bu çerçevede Samsun'da genel olarak okul güvenliği orta düzeydedir.**

OGİ indeksinin sınıflama ölçeği kullanılarak düşük, orta ve yüksek kategorilerinde sınıflandırıldığı Okul Güvenliği Algısı (OGA) değişkenine ilişkin veriler aşağıdaki tablo ve grafikte sunulmuştur:

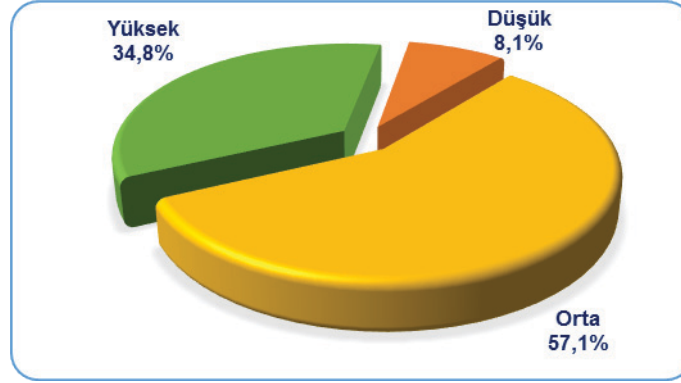
Tablo 41.Samsun'da Okul Güvenliği Algısı

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Düşük	130	8,1	8,1	8,1
Orta	913	57,1	57,1	65,2
Yüksek	556	34,8	34,8	100,0
Toplam	1599	100,0	100,0	

Kaynak: Alan araştırması verileri

Yukarıda yer alan veriler çerçevesinde, katılımcıların %8,1'i Samsun'da okul güvenliğinin düşük olduğunu düşünürken, %34,8'i ise Samsun'da okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünmektedir. Samsun'da okul güvenliğinin orta düzeyde olduğunu düşünenlerin oranı ise %57,1'dir. Bu çerçevede katılımcıların yarısından fazlası Samsun'da okul güvenliğinin orta düzeyde olduğu algısına sahiptir.

Grafik 19. Genel Olarak Samsun'da Okul Güvenliği Algısı (Dağılım,%)

Kaynak: Alan araştırması verileri

Samsun'da okul güvenliğine ilişkin olarak yapılan bu genel değerlendirmenin ardından okul güvenliği konusundaki daha ayrıntılı analizler çalışmanın izleyen kısmında yer almaktadır.

3.3.2. İlçeler Bazında Okul Güvenliği

Katılımcıların verdikleri yanıtlar çerçevesinde ilçeler bazında OGI ortalamasına ilişkin veriler izleyen tabloda sunulmuştur:

Tablo 42. İlçeler ve Okul Güvenliği

İlçe	Ortalama	Gözlem Sayısı	Standart Sapma
Atakum	229,7	374,0	33,9
Canik	225,2	205,0	26,4
İlkadım	225,8	909,0	34,3
Tekkeköy	234,1	111,0	31,5
Total	227,2	1599,0	33,2

Kaynak: Alan araştırması verileri

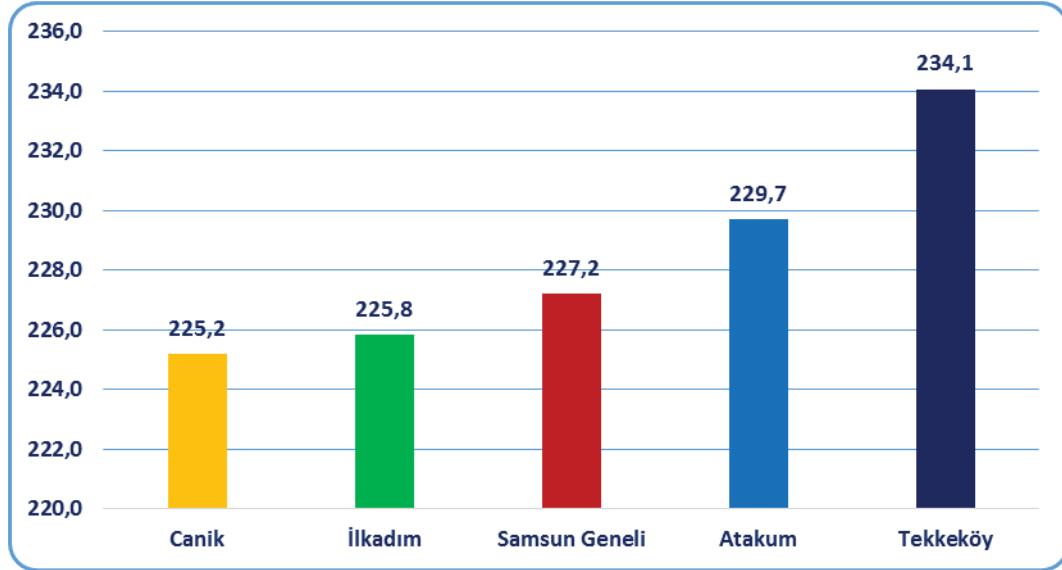
Yukarıda yer alan verilere göre, Samsun'da okul güvenliğinin en yüksek olduğu ilçe 234,1 OGI ortalaması ile Tekkeköy'dür. Tekkeköy'ü 229,7 OGI ortalaması ile Atakum izlemektedir. 225,8 OGI ortalamasına sahip olan İlkadım üçüncü ve 225,8 OGI ortalamasına sahip olan Canik ise son sırada yer almaktadır. Ancak, buradaki sıralamanın mutlak anlamda bir sıralamayı yansıtmadığı ve ilçeler arasında OGI indeksi bakımından belirgin bir farklılık bulunmadığı gözden kaçırılmamalıdır. **Bu çerçevede tüm ilçelerdeki ortalama OGI değeri 180-239,9 aralığında yer aldığından araştırma yapılan tüm ilçelerde**

okul güvenliği orta düzeydedir. Ancak Tekkeköy ve Atakum'da okul güvenliği Samsun ortalamasının üstünde iken İlkadım ve Canik'te okul güvenliği Samsun ortalamasının altındadır.

İlçeler arasında OGI farklılaşmasının, her ilçenin kentsel doku ve karmaşıklığıyla ilişkili olduğu düşünülebilir. Buna göre her bir ilçenin kentleşme ve kentleşmiş olma düzeyi¹⁸ ile buralardaki okul güvenliği arasında doğrusal bir bağlantı kurmak yanıltıcı olabilir. Nitekim 2011'de yapılmış bir araştırmaya göre¹⁹, ilçelerin en yüksekte düşüğe kentlilik düzeyi sıralaması; İlkadım, Atakum, Canik ve Tekkeköy biçimindedir. Bu durumda, okul güvenliği algısı üzerinde, kentsel yoğunluk ve karmaşıklık ile yapılaşma ve yapılaşmaya özgü kültürel yapıların (gecekondu bölgeleri gibi) etkili olduğu; bu nedenle söz konusu kentsel özelliklerin en az olduğu Tekkeköy ve Atakum'da okul güvenliği algısının, söz konusu kentsel özellikleri taşıyan İlkadım ve Canik'e göre daha yüksek olduğu söylenebilir.

İlçelerdeki karşılaştırmalı OGI ortalama verileri grafikte sunulmuştur:

Grafik 20. İlçelere Göre OGI Ortalaması Karşılaştırması

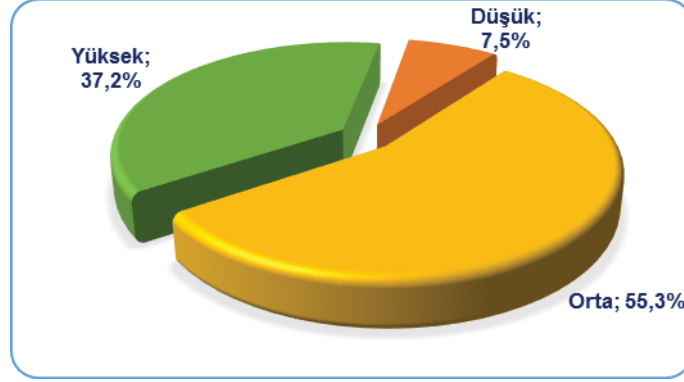
Kaynak: Alan araştırması verileri

¹⁸ **Kentleşmiş olma (kentlilik) düzeyi;** bir kentte yaşayan nüfusun kent kültürü düzeyini, yani kentte yaşamın gerektirdiği tutum, davranış ve hassasiyetlere sahip olma düzeyini ifade etmektedir.

¹⁹ Söz konusu araştırma hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. MUTLU, A.; ÖZAYDIN, Ö. (2011), Metropol Kent Samsun'da Kentlilik Bilinci, Proje No:TR83/2011/DFD/007, Türkel Fotokopi Dünyası, Samsun.

Okul güvenliğinin düşük, orta ve yüksek olarak sınıflandırıldığı OGA değişkeni için ilçeler bazında veriler izleyen dört grafikte sunulmuştur:

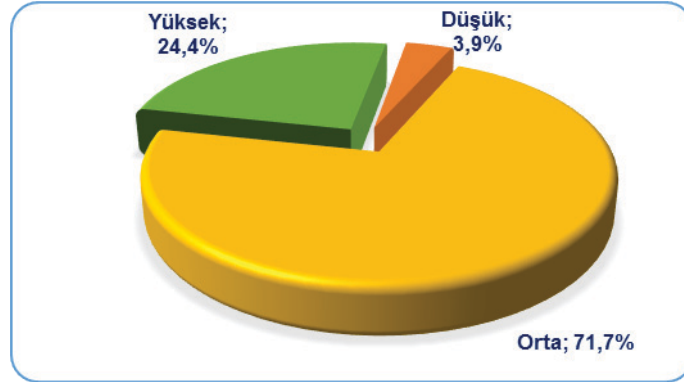
Grafik 21. Atakum'da Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

Atakum'da çalışma kapsamında anket uygulanan katılımcılardan %7,5'i okul güvenliğini düşük bulurken, %37,2'si ise okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünmektedir. En yüksek paya sahip görüş ise %55,3 ile Atakum'da okul güvenliği düzeyinin orta derecede olduğudur.

Grafik 22.Canik'te Okul Güvenliği (% Dağılım)

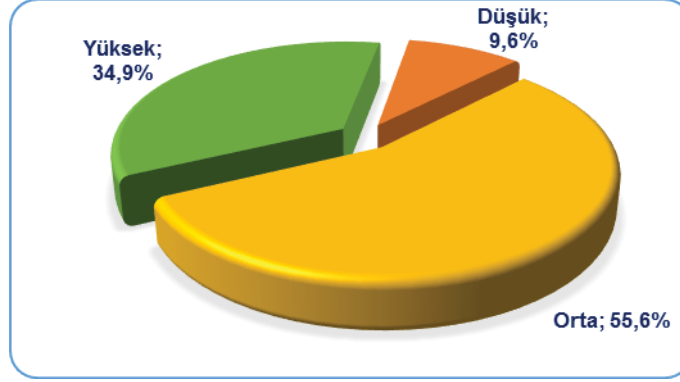

Kaynak: Alan araştırması verileri

Çalışma kapsamında anket uygulanan katılımcılardan %3,9'u Canik'te okul güvenliğini düşük bulurken, %24,4'ü ise okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünmektedir. En yüksek paya sahip görüş ise %71,7 gibi yüksek bir oran ile okulların orta derecede güvenli olduğu görüşüdür. Canik, okul güvenliğinin orta düzeyde

olduğunu düşünen katılımcıların oransal olarak en fazla ve okul güvenliğinin düşük ve yüksek olduğunu düşünen katılımcıların oransal olarak en az olduğu ilçedir.

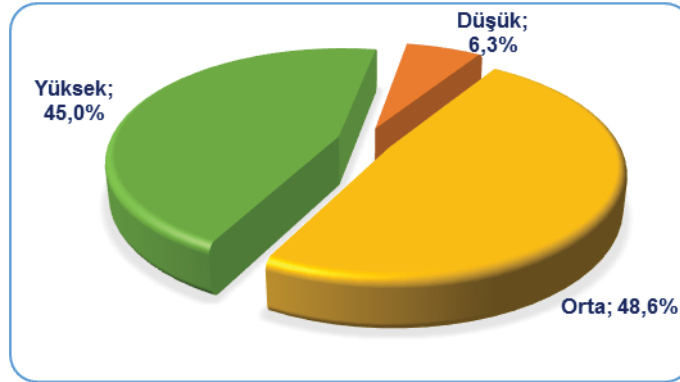
Grafik 23.İlkadım'da Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

İlkadım ilçesinde anket uygulanan katılımcılardan %9,6'sı İlkadım'da okul güvenliğini düşük bulurken, %34,9'u ise okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünmektedir. En yüksek paya sahip görüş ise %55,6 ile okulların orta derecede güvenli olduğu görüşüdür. İlkadım, okul güvenliğinin düşük olduğunu düşünen katılımcıların oransal olarak en fazla olduğu ilçedir.

Grafik 24. Tekkeköy'de Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

Tekkeköy'de anket uygulanan katılımcılardan %6,3'ü Tekkeköy ilçesinde okul güvenliğinin düşük olduğu algısına sahipken, %45'i ise okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünmektedir. 3,6 puan gibi az bir farkla da olsa en yüksek paya sahip görüş ise %48,6 ile okulların orta derecede güvenli olduğu görüşüdür. Tekkeköy, okul güvenliğinin orta

düzeyde olduğunu düşünen katılımcıların oransal olarak en az, okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünen katılımcıların ise oransal olarak en fazla olduğu ilçedir.

Çalışmanın temel hipotezlerinden bir tanesi okul güvenliğinin ilçeler arasında farklı olduğu hipotezidir. Bu çerçevede ilgili hipotezi sınamak için Ki-Kare (χ^2) Bağımsızlık Sınaması²⁰ (İki Yönlü Ki-Kare Testi) uygulanmış ve elde edilen sonuçlar aşağıda yer alan iki tabloda sunulmuştur:

Tablo 43. İlçe x Okul Güvenlik Düzeyi (OGD) Çapraz Tablosu

İlçe	Değişken	Düşük	Orta	Yüksek	Toplam
Atakum	Sayı	28	207	139	374
	Beklenen Sayı	30	214	130	374
	İlçe İçindeki Payı	7,5%	55,3%	37,2%	100,0%
	OGD İçindeki Payı	21,5%	22,7%	25,0%	23,4%
Canik	Sayı	8	147	50	205
	Beklenen Sayı	17	117	71	205
	İlçe İçindeki Payı	3,9%	71,7%	24,4%	100,0%
	OGD İçindeki Payı	6,2%	16,1%	9,0%	12,8%
İlkadım	Sayı	87	505	317	909
	Beklenen Sayı	74	519	316	909
	İlçe İçindeki Payı	9,6%	55,6%	34,9%	100,0%
	OGD İçindeki Payı	66,9%	55,3%	57,0%	56,8%
Tekkeköy	Sayı	7	54	50	111
	Beklenen Sayı	9	63	39	111
	İlçe İçindeki Payı	6,3%	48,6%	45,0%	100,0%
	OGD İçindeki Payı	5,4%	5,9%	9,0%	6,9%
Toplam	Sayı	130	913	556	1599
	Beklenen Sayı	130	913	556	1599
	İlçe İçindeki Payı	8,1%	57,1%	34,8%	100,0%
	OGD İçindeki Payı	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Kaynak: Alan araştırması verileri

²⁰ Ki-Kare (χ^2) Bağımsızlık Sınaması hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. Pearson, Karl (1900), "On The Criterion That A Given System Of Deviations From The Probable In The Case Of A Correlated System Of Variables Is Such That It Can Be Reasonably Supposed To Have Arisen From Random Sampling", Philosophical Magazine Series 5 50 (302): s.157-175

Tablo 44. İlçeler ve Okul Güvenliği Ki-Kare Test Sonuçları²¹

İlçe	Değer	s.d	Asymp. Sig. (2-yönlü)
Pearson Ki-Kare	27,445	6	0,000
Olabilirlik Oranı	28,4	6	0,000
Linear-by-Linear Association	0,023	1	0,881
Geçerli Durum Sayısı	1599		

Kaynak: Alan araştırması verileri

Yukarıda ifade edilen ki-kare (χ^2) bağımsızlık sınaması sonuçlarına göre, $p=0,000<0,05$ olduğundan, okul güvenliği bakımından ilçeler arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmadığı biçimindeki boş hipotez (H_0 hipotezi) reddedilmektedir. **Bu veriler çerçevesinde Samsun'da ilçeler arasında okul güvenliği bakımından istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır.**

3.3.3. Okul Türü Bazında Okul Güvenliği

Katılımcıların verdikleri yanıtlar çerçevesinde okul türü bazında OGI ortalamasına ilişkin veriler izleyen tabloda sunulmuştur:

Tablo 45. Okul Türü ve Okul Güvenliği

Okul Türü	Ortalama	Gözlem Sayısı	Standart Sapma
Devlet Okulu	223,7	1475	31,3
Özel Okul	269,0	124	25,3
Samsun Geneli	227,2	1599	33,2

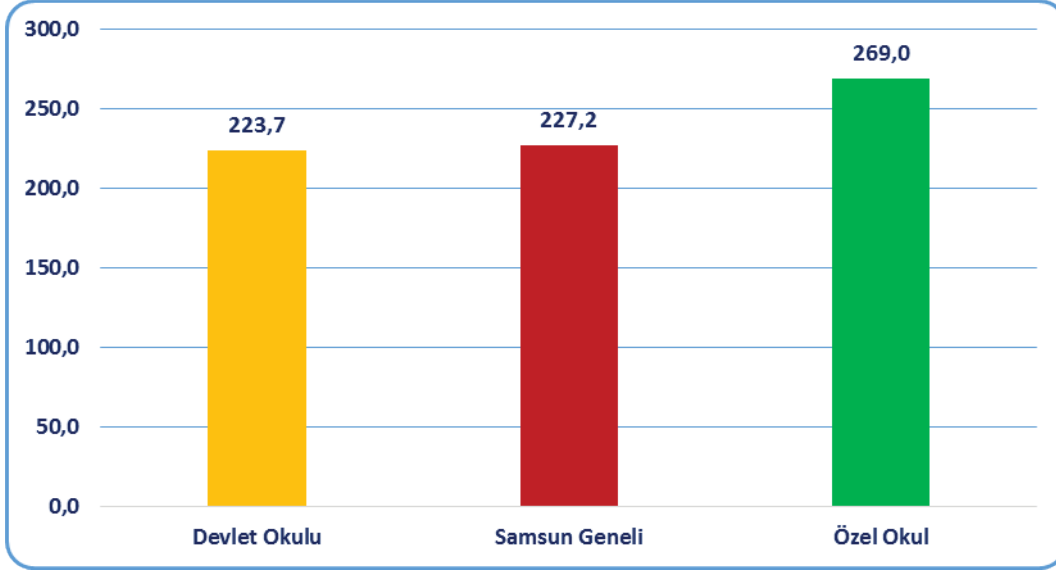
Kaynak: Alan araştırması verileri

Yukarıda yer alan verilere göre, Samsun'da devlet okullarındaki OGI ortalaması 223,7 iken, özel okullardaki OGI ortalaması 269'dur. **Bu verilere göre devlet okullarında okul güvenliği Samsun ortalamasının altında iken özel okullarda okul güvenliği Samsun ortalamasının üzerindedir.**

Okul türleri bazında OGI ortalamalarına ilişkin veriler karşılaştırmalı olarak izleyen grafikte sunulmuştur:

²¹ 0 hücre (0,0%) 5'ten az beklenen değere sahiptir. En düşük beklenen değer sayısı 9,2'dir.

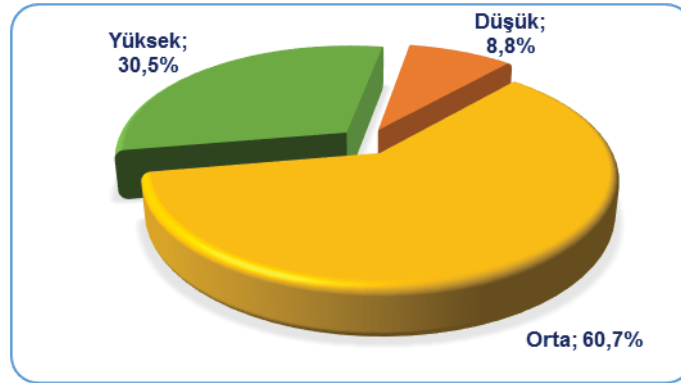
Grafik 25.Okul Türlerine Göre OGi Ortalaması Karşılaştırması

Kaynak: Alan araştırması verileri

Okul güvenliğinin düşük, orta ve yüksek olarak sınıflandırıldığı OGA değişkenine ilişkin veriler okul türü bazında izleyen iki grafikte sunulmuştur:

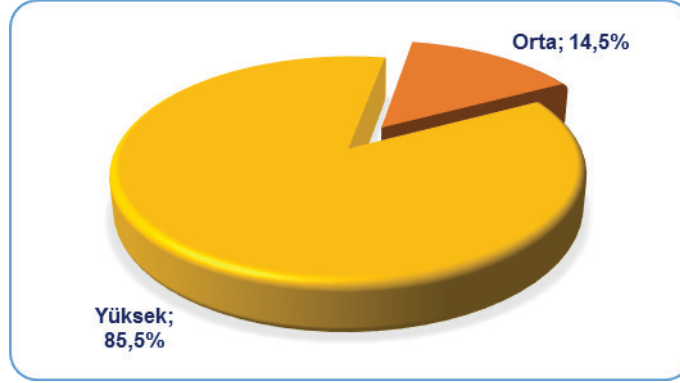
Grafik 26. Devlet Okullarında Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

Devlet okullarında çalışma kapsamında anket uygulanan katılımcılardan %8,8'i devlet okullarında okul güvenliğini düşük bulurken, %30,5'i ise devlet okullarında okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünmektedir. En yüksek paya sahip görüş ise %60,7 ile devlet okullarında okul güvenliğinin orta düzeyde olduğu görüşüdür.

Grafik 27.Özel Okullarda Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

Çalışma kapsamında özel okullarda anket uygulanan katılımcılardan hiçbirisi özel okullarda okul güvenliğini düşük bulmamıştır. Katılımcılardan çok az bir bölümü (%14,5) özel okullarda okul güvenliğinin orta derecede olduğunu düşünürken, katılımcıların %85,5 gibi önemli bir bölümü özel okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünmektedir.

Çalışmanın temel hipotezlerinden bir tanesi okul güvenliği algısının devlet okulları ve özel okullar arasında farklı olduğudur. Bu çerçevede çalışmanın alt hipotezleri ise, güvenlik algısının özel okullarda yüksek, devlet okullarında ise düşük olduğudur. Bu çerçevede ilgili hipotezi sınamak için Mann-Whitney U sınaması uygulanmış ve elde edilen sonuçlar aşağıda yer alan iki tabloda sunulmuştur:

Tablo 46. Okul Türü Mann-Whitney U Sınaması Sıralama Verileri

Okul Türü	Anket Sayısı	Ortalama Sıralama Değeri	Sıralama Değerleri Toplamı
Devlet Okulu	1475	754	1112318,0
Özel Okul	124	1346	166882,0
Toplam	1599		

Kaynak: Alan araştırması verileri

Tablo 47.Okul Türü Mann-Whitney U Sınaması Test İstatistikleri

	OGİ
Mann-Whitney U	23768,000
Wilcoxon W	1112318,000
Z	-13,706
Asymp. Sig. (2-tailed)	0,000

Kaynak: Alan araştırması verileri

Yukarıda ifade edilen Mann-Whitney U sınaması sonuçlarına göre, $p=0,000<0,05$ olduğundan, okul güvenliği bakımından okul türü bakımından istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmadığı biçimindeki boş hipotez (Ho hipotezi) reddedilmektedir. Bu veriler çerçevesinde Samsun’da okul türleri arasında okul güvenliği bakımından istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. ***Ayrıca bu durum Samsun’da devlet okullarında okul güvenliğinin orta düzeyde, özel okullarda ise yüksek olduğunu ifade eden “Okul Türü Bazında Okul Güvenliği Tablosu” ile birlikte değerlendirildiğinde; Samsun’da özel okulların devlet okullarından daha güvenli olduğu görülmektedir.***

3.3.4. Okulun Eğitim-Öğretim Şekli Bazında Okul Güvenliği

Katılımcıların verdikleri yanıtlar çerçevesinde okulların öğretim şekli bazında OGI ortalamasına ilişkin veriler izleyen tabloda sunulmuştur:

Tablo 48.Okulun Eğitim-Öğretim Şekli ve Okul Güvenliği

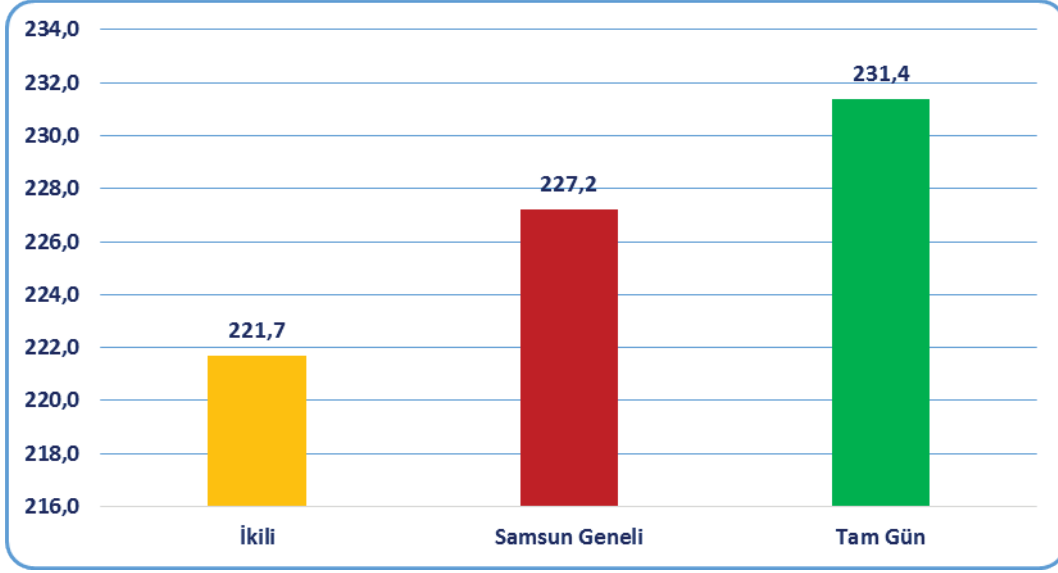
Öğretim Şekli	Ortalama	Gözlem Sayısı	Standart Sapma
Normal Öğretim(Tam gün)	231,4	915	35,2
İkili Öğretim	221,7	684	29,3
Toplam	227,2	1599	33,2

Kaynak: Alan araştırması verileri

Yukarıda yer alan verilere göre, Samsun’da tam gün eğitim-öğretim veren okulların OGI ortalaması 231,4 iken, ikili eğitim-öğretim yapan okulların OGI ortalaması 221,7’dir. ***Bu verilere göre tam gün eğitim-öğretim yapan okullarda okul güvenliği Samsun ortalamasının üstünde iken ikili eğitim-öğretim yapan okullarda okul güvenliği Samsun ortalamasının altındadır.***

Okul türleri bazında OGI ortalamalarına ilişkin veriler karşılaştırmalı olarak izleyen grafikte sunulmuştur:

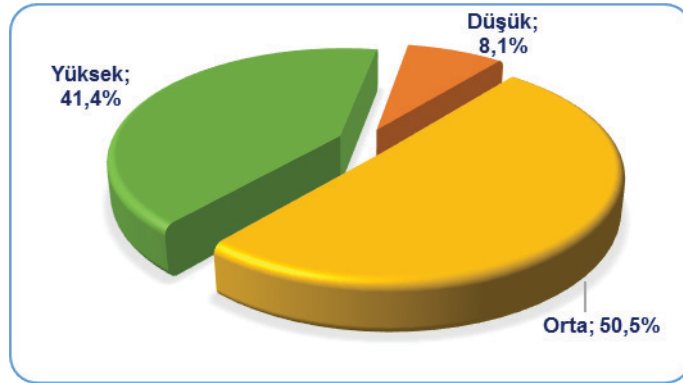
Grafik 28.Eğitim-Öğretim Şekline Göre OĞİ Ortalaması Karşılaştırması

Kaynak: Alan araştırması verileri

Okul güvenliğinin düşük, orta ve yüksek olarak sınıflandırıldığı OGA değişkenine ilişkin veriler okulun eğitim-öğretim şekli bazında izleyen iki grafikte sunulmuştur:

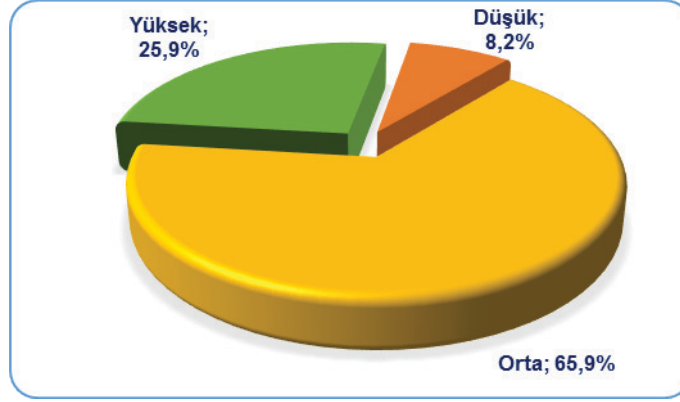
Grafik 29.Tam Gün Eğitim-Öğretim Yapılan Okullarda Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

Tam gün eğitim-öğretim yapan okullarda uygulanan anketler sonucunda katılımcılardan %8,1'i tam gün eğitim-öğretim yapan okullarda okul güvenliğini düşük bulurken, %4,4'ü ise bu okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünmektedir. En yüksek paya sahip görüş ise %50,5 ile tam gün eğitim-öğretim yapan okul güvenliğinin orta düzeyde olduğu görüşüdür.

Grafik 30. İkili Eğitim-Öğretim Yapılan Okullarda Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

Çalışma kapsamında ikili eğitim-öğretim yapılan okullarda anket uygulanan katılımcılardan %8,2'si bu okul güvenliğinin düşük olduğunu ifade ederken, %25,9'u bu okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünmektedir. Katılımcıların büyük bölümü ise (%65,9) ikili eğitim-öğretim yapılan okul güvenliğinin orta derecede olduğunu düşünmektedir.

Çalışmanın temel hipotezlerinden bir tanesi okul güvenliği algısının okulun eğitim-öğretim şekline göre farklı olduğudur. Bu çerçevede ilgili hipotezi sınamak için Mann-Whitney U sınaması uygulanmış ve elde edilen sonuçlar aşağıda yer alan iki tabloda sunulmuştur:

Tablo 49. Öğretim Şekli Mann-Whitney U Sınaması Sıralama Verileri

Öğretim Şekli	Anket Sayısı	Ortalama Sıralama Değeri	Sıralama Değerleri Toplamı
Normal Öğretim(Tam gün)	915	863,14	789776,50
İkili Öğretim	684	715,53	489423,50
Toplam	1599		

Kaynak: Alan araştırması verileri

Tablo 50.Öğretim Şekli Mann-Whitney U Sınaması Test İstatistikleri

	OGİ
Mann-Whitney U	23768,000
Wilcoxon W	1112318,000
Z	-13,706
Asymp. Sig. (2-tailed)	0,000

Kaynak: Alan araştırması verileri

Yukarıda ifade edilen Mann-Whitney U sınaması sonuçlarına göre, $p=0,000<0,05$ olduğundan, okul güvenliği bakımından tam gün ve ikili eğitim-öğretim yapan okullar arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmadığı biçimindeki boş hipotez (H_0 hipotezi) reddedilmektedir. Bu veriler çerçevesinde Samsun'da okulların eğitim-öğretim şekli arasında okul güvenliği bakımından istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. **Bu çerçevede, Samsun'da tam gün eğitim-öğretim yapan okulların, ikili eğitim öğretim yapan okullardan daha güvenliği olduğu görülmektedir.**

3.3.5. Katılımcıların Rollerinde Bazında Okul Güvenliği

Katılımcıların rollerine göre OGİ ortalamasına ilişkin veriler izleyen tabloda sunulmuştur:

Tablo 51. Katılımcıların Rollerinde ve Okul Güvenliği

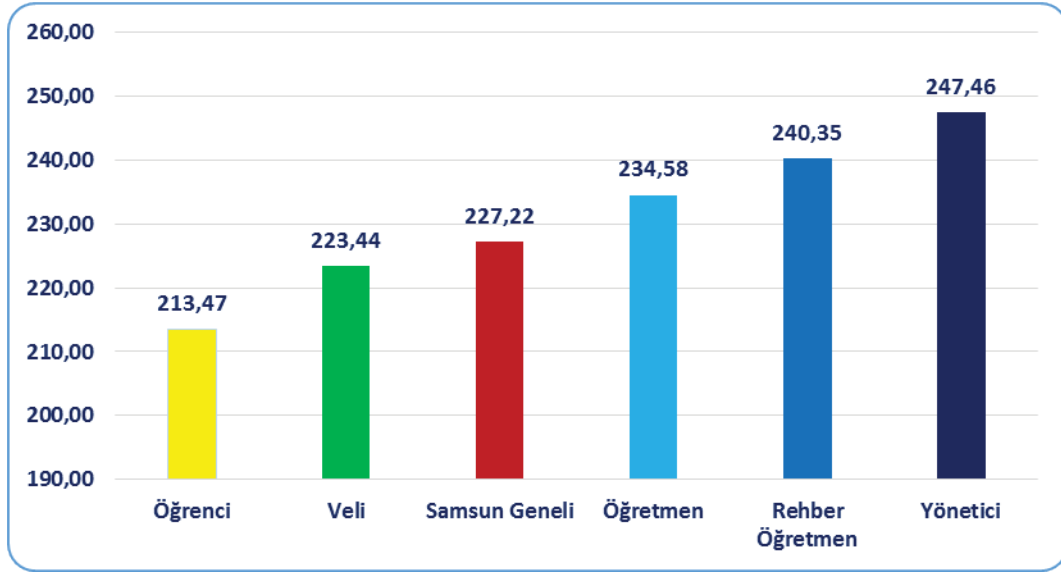
Rolü	Gözlem Sayısı	Standart Sapma	Ortalama
Öğrenci	475	34,48	213,47
Veli	456	29,18	223,44
Öğretmen	394	31,60	234,58
Rehber Öğretmen	26	24,02	240,35
Yönetici	248	26,62	247,46
Toplam	1599	33,15	227,22

Kaynak: Alan araştırması verileri

Yukarıda yer alan verilere göre, Samsun'da en düşük OGİ ortalaması 213,47 ile öğrencilerindir. Velilerin OGİ ortalaması 223,44, öğretmenlerin (yönetici ve rehber öğretmenler dışında) OGİ ortalaması ise 234,58'dir. Rehber öğretmenlerin OGİ ortalaması 240,35 iken en yüksek OGİ ortalamasına sahip olan yöneticilerin OGİ

ortalaması ise 247,46'dır. Katılımcıların rollerine göre OĞİ ortalamalarına ilişkin veriler karşılaştırmalı olarak izleyen grafikte sunulmuştur:

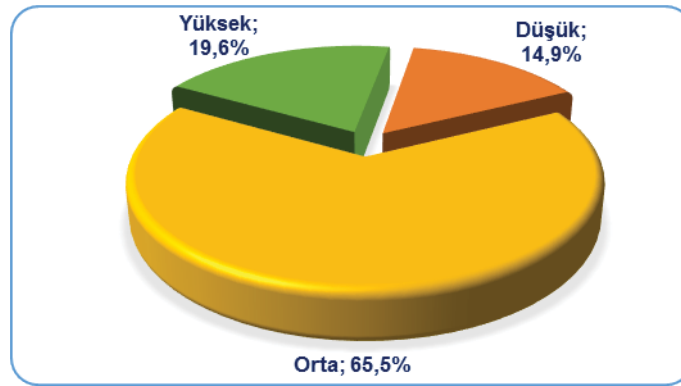
Grafik 31. Katılımcıların Rollerine Göre OĞİ Ortalaması Karşılaştırması

Kaynak: Alan araştırması verileri

Okul güvenliğinin düşük, orta ve yüksek olarak sınıflandırıldığı OGA değişkenine ilişkin veriler katılımcıların rolleri bazında izleyen beş grafikte sunulmuştur:

Grafik 32. Öğrencilere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

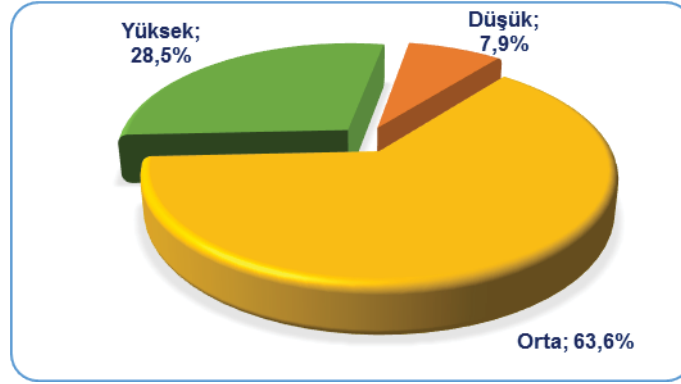

Kaynak: Alan araştırması verileri

Öğrencilere uygulanan anketler sonucunda katılımcılardan %14,9'u okullarında güvenliği düşük bulurken, %19,6'sı ise okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünmektedir. Öğrenciler arasında en yüksek paya sahip görüş ise %65,5 ile okul güvenliğinin orta

düzeyde olduğu görüşüdür. Öğrenciler, çalışmaya katılan gruplar içerisinde okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünen katılımcıların oransal olarak en az olduğu gruptur. Ayrıca öğrenciler okul güvenliğinin düşük ve orta düzeyde olduğunu düşünen katılımcıların oransal olarak en fazla olduğu gruptur.

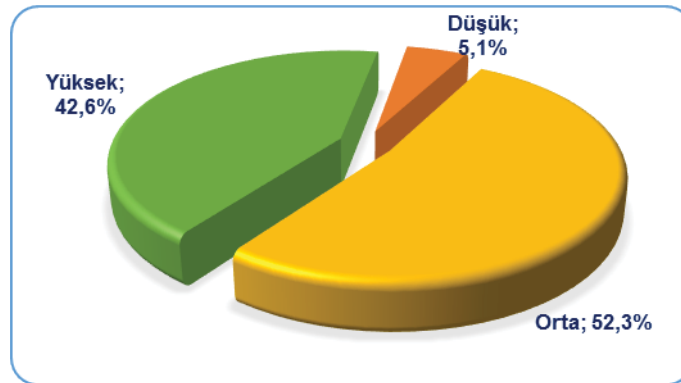
Grafik 33.Velilere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

Velilere uygulanan anketler sonucunda bu grupta yer alan katılımcılardan %7,9'u çocuklarının eğitim aldığı okullardaki güvenliği düşük bulurken, %28,5'i ise okullarda güvenliğin yüksek olduğunu düşünmektedir. Veliler arasında en yüksek paya sahip görüş ise %63,6 ile okul güvenliğinin orta düzeyde olduğu görüşüdür.

Grafik 34.Öğretmenlere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

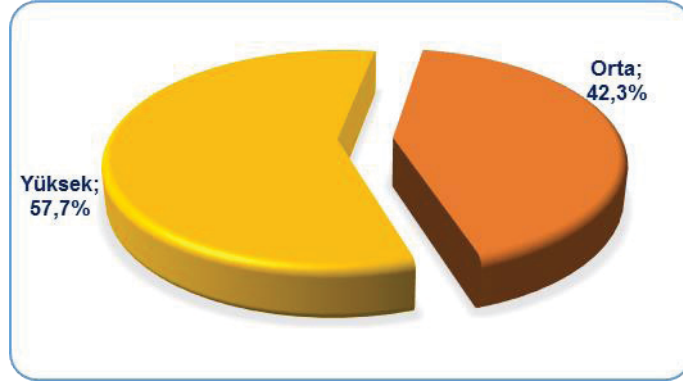

Kaynak: Alan araştırması verileri

Öğretmenlere (yönetici ve rehber öğretmen dışındaki öğretmenler) uygulanan anketler sonucunda bu grupta yer alan katılımcılardan %5,1'i çalıştıkları okullardaki güvenliği düşük bulurken, %42,6'sı ise okullarındaki güvenliğin yüksek olduğunu

düşünmektedir. Öğretmenler arasında en yüksek paya sahip görüş ise %52,3 ile okul güvenliğinin orta düzeyde olduğu görüşüdür.

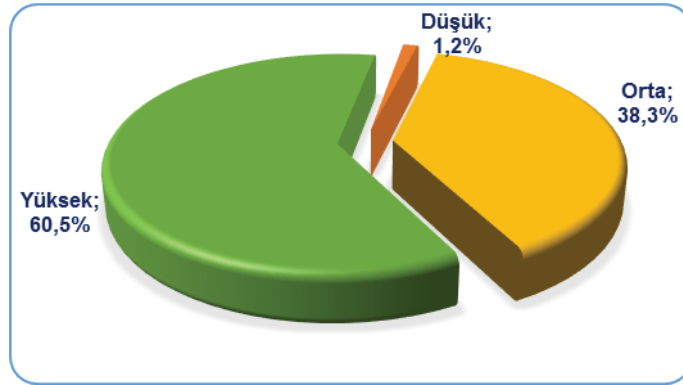
Grafik 35. Rehber Öğretmenlere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

Rehber öğretmenlere uygulanan anketler sonucunda bu grupta yer alan katılımcılardan hiçbirisi çalıştıkları okullardaki güvenliği düşük bulmamaktadır. Rehber öğretmenlerin %42,3'ü çalıştıkları okullardaki güvenliğin orta düzeyde olduğunu düşünmektedir. Rehber öğretmenlerin %57,7'sinin görüşü ise çalıştıkları okul güvenliğinin yüksek olduğu yönündedir.

Grafik 36. Yöneticilere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

Yöneticilere uygulanan anketler sonucunda bu grupta yer alan katılımcılardan yalnızca %1,2'si çalıştıkları okullardaki güvenliği düşük bulurken, %38,3'ü ise okullarındaki güvenliğin orta düzeyde olduğunu düşünmektedir. Yöneticiler arasında en yüksek paya sahip görüş ise %60,5 ile okul güvenliğinin yüksek düzeyde olduğu görüşüdür.

Yöneticiler, okullarda güvenliğin düşük ve orta düzeyde olduğunu düşünen katılımcıların oransal olarak en az, okullarda güvenliğin yüksek düzeyde olduğunu düşünen katılımcıların oranının ise en çok olduğu gruptur. **Ayrıca, yöneticiler okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünen katılımcıların oranının, hem okul güvenliğinin orta düzeyde olduğunu düşünen katılımcıların hem de okul güvenliğinin düşük düzeyde olduğunu düşünen katılımcıların oranından fazla olduğu tek gruptur.**

Çalışmanın temel hipotezlerinden bir tanesi okul güvenliği algısının katılımcıların rollerine göre farklılık gösterdiğidir. Bu çerçevede ilgili hipotezi sınamak için Kruskal-Wallis H sınaması uygulanmış ve elde edilen sonuçlar aşağıda yer alan iki tabloda sunulmuştur:

Tablo 52. Katılımcıların Rollerine Göre Kruskal-Wallis H Sınaması Sıralama Verileri

Rolü	Anket Sayısı	Ortalama Sıralama Değeri
Öğrenci	475	610,49
Veli	456	742,66
Öğretmen	394	896,76
Rehber Öğretmen	26	997,62
Yönetici	248	1093,97
Toplam	1599	

Kaynak: Alan araştırması verileri

Tablo 53. Katılımcıların Rollerine Göre Kruskal-Wallis H Sınaması Test İstatistikleri

	OGİ
Ki-kare	209,659
Serbestlik Derecesi	4
Asymp. Sig.	0,000

Kaynak: Alan araştırması verileri

Yukarıdaki tablolarda yer alan Kruskal-Wallis H sınaması sonuçlarına göre, $p=0,000 < 0,05$ olduğundan, okul güvenliği algısı bakımından katılımcıların rollerine göre istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmadığı biçimindeki boş hipotez (H_0 hipotezi) reddedilmektedir. Bir başka deyişle, Samsun'da öğrenci, veli, öğretmen, rehber

öğretmen ve yöneticiler arasında okul güvenliği algısı bakımından istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır.

Kruskall-Wallis H sınaması her ne kadar ilgili gruplar arasında okul güvenliği bakımından istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunduğu sonucunu gösterse de Kruskall-Wallis H sınaması sonuçları ile hangi gruplar arasında okul güvenliği bakımından istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunduğu belirlenmesi mümkün değildir. Bu nedenle tüm roller ikili olarak gruplanarak her bir ikili grup için (öğrenci-öğretmen, veli-yönetici; rehber öğretmen –yönetici vb.) Mann-Whitney U sınaması yapılarak okul güvenliği algısı bakımından hangi gruplar arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık olduğu Bonferroni düzeltmesi uygulanarak sınanmıştır.²²

Mann-Whitney U sınaması sonuçlarına göre:

Öğrencilerin okul güvenliği algısı ile diğer tüm grupların okul güvenliği algıları arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ve öğrencilerin okul güvenliği algısı diğer tüm gruplardan daha düşüktür.

Velilerin okul güvenliği algısı ile diğer tüm grupların okul güvenliği algıları arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ve velilerin okul güvenliği algısı öğrenciler dışındaki diğer tüm gruplardan daha düşüktür.

Öğretmenlerin okul güvenliği algısı ile rehber öğretmenler dışındaki diğer tüm grupların okul güvenliği algıları arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ve öğretmenlerin okul güvenliği algısı öğrenciler ve velilerin okul güvenliği algısından yüksek ancak yöneticilerin okul güvenliği algısından düşüktür.

Rehber öğretmenlerin okul güvenliği algısı ile öğretmenler ve yöneticilerin dışındaki diğer tüm grupların okul güvenliği algıları arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ve rehber öğretmenlerin okul güvenliği algısı öğrenciler ve velilerin okul güvenliği algısından yüksektir.

²² İlgili sınamalara ilişkin sınamaya sonuçlarına istenmesi durumunda yazarlardan ulaşılabilir.

Yöneticilerin okul güvenliği algısı ile diğer tüm grupların okul güvenliği algıları arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ve yöneticilerin okul güvenliği algısı diğer tüm gruplardan daha yüksektir.

Bu çerçevede, Samsun'da öğrenciler okul güvenliği algısı en düşük grup iken, veliler en düşük okul güvenliği algısına sahip gruplar arasında ikinci sırada öğretmenler ise en düşük okul güvenliği algısına sahip gruplar arasında üçüncü sırada yer almaktadırlar. **Öğrenci, veli ve öğretmenlere göre Samsun'da okul güvenliği orta düzeydedir. Rehber öğretmenler ve yöneticilere göre ise Samsun'da okul güvenliği yüksektir ve yöneticiler okul güvenliği indeksi ortalamasının en yüksek olduğu gruptur. Bu durumun okul güvenliğinden doğrudan sorumlu olan yöneticilerin okullarındaki bir olumsuzluğun birincil derecede kendilerinin eksikliklerinden kaynaklandığı algısı oluşabileceğini düşünmeleri nedeni ile okullarındaki durumu olduğundan daha iyi gösterme yönünde çaba sarf etmelerinden kaynaklandığı söylenebilir. Benzer durum rehber öğretmenler için de söz konusudur.**

3.3.6. Öğrencilerin Sınıfları Bazında Okul Güvenliği

Öğrencilerin sınıflarına göre OGi ortalamasına ilişkin veriler izleyen tabloda sunulmuştur:

Tablo 54.Öğrencilerin Sınıfları ve Okul Güvenliği

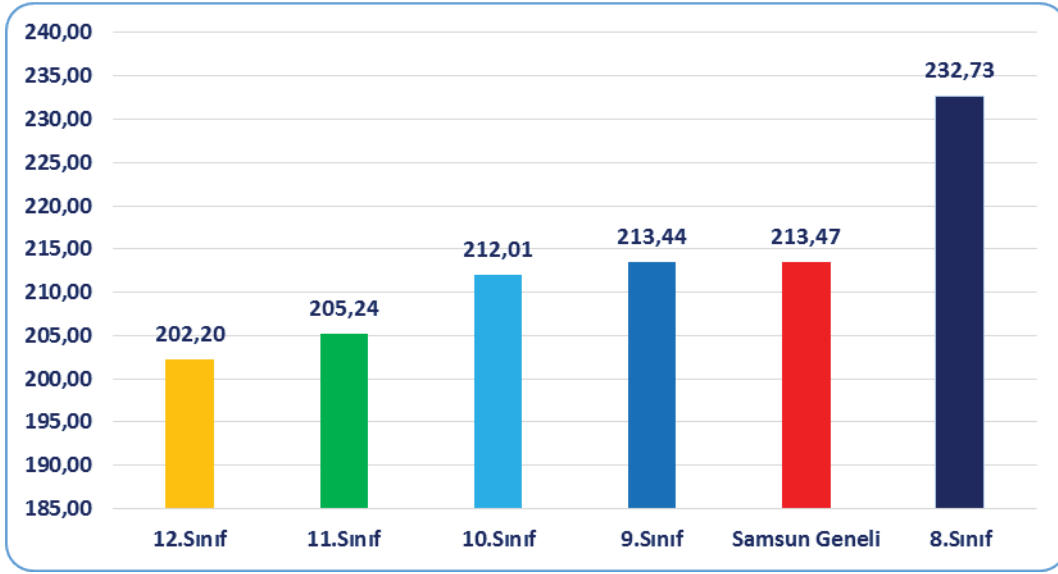
Sınıfı	Gözlem Sayısı	Standart Sapma	Ortalama
8.Sınıf	102	31,19	232,73
9.Sınıf	93	37,17	213,44
10.Sınıf	93	29,33	212,01
11.Sınıf	92	32,80	205,24
12.Sınıf	95	33,38	202,20
Samsun Geneli	475	34,48	213,47

Kaynak: Alan araştırması verileri

Yukarıdaki tabloda yer alan verilere göre, Samsun'da en düşük OGi ortalaması 202,20 ile 12. sınıf öğrencilerindedir. 11. sınıfların OGi ortalaması 205,24, 10.sınıf öğrencilerinin OGi ortalaması ise 212,01'dir. 9. sınıf öğrencilerinin OGi ortalaması 213,44 iken en yüksek OGi ortalamasına sahip olan 8. sınıf öğrencilerinin OGi ortalaması ise

232,73'dür. Öğrencilerin sınıflarına göre OGI ortalamalarına ilişkin veriler karşılaştırmalı olarak izleyen grafikte sunulmuştur:

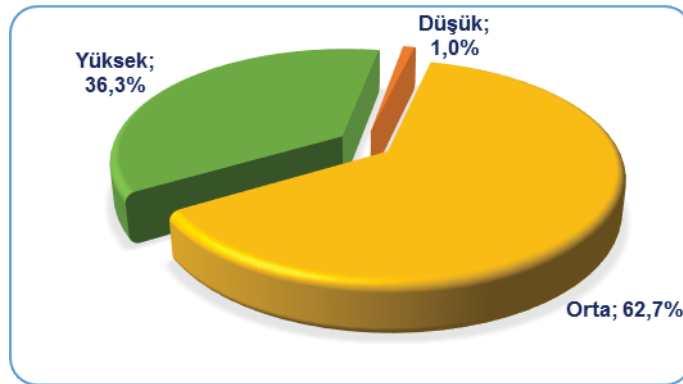
Grafik 37.Öğrencilerin Sınıflarına Göre OGI Ortalaması Karşılaştırması

Kaynak: Alan araştırması verileri

Okul güvenliğinin düşük, orta ve yüksek olarak sınıflandırıldığı OGA değişkenine ilişkin veriler öğrencilerin sınıfları bazında izleyen beş grafikte sunulmuştur:

Grafik 38.Sekizinci Sınıf Öğrencilerine Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

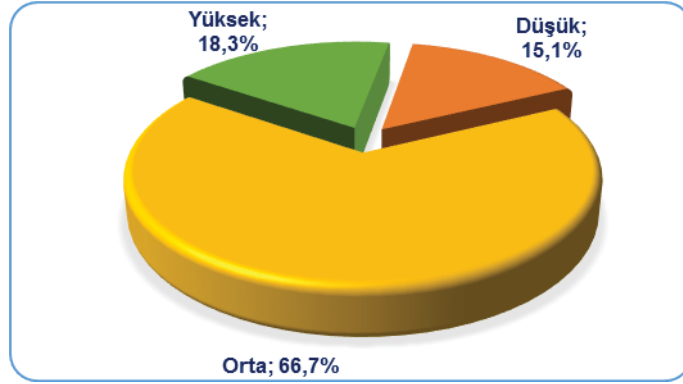

Kaynak: Alan araştırması verileri

8. sınıf öğrencilerine uygulanan anketler sonucunda katılımcılardan yalnızca %1'i okullarında güvenliği düşük bulurken, %36,3'ü ise okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünmektedir. 8. sınıf öğrencileri arasında en yüksek paya sahip görüş ise %62,7 ile okul

güvenliğinin orta düzeyde olduğu görüşüdür. 8. sınıf öğrencileri çalışmaya katılan sınıf grupları içerisinde okul güvenliğinin düşük olduğunu düşünen katılımcıların oransal olarak en az olduğu gruptur. Ayrıca 8. sınıf öğrencileri okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünen katılımcıların oransal olarak en fazla olduğu gruptur.

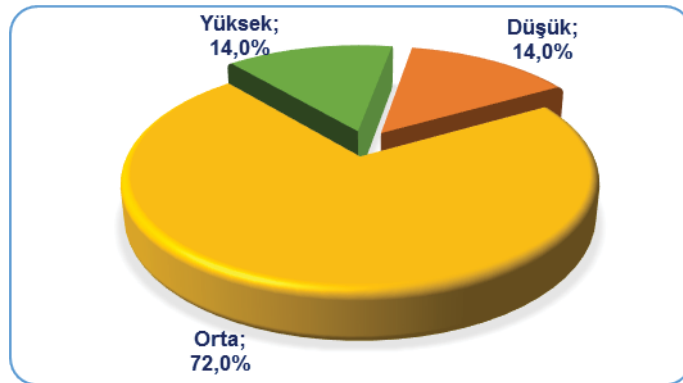
Grafik 39. Dokuzuncu Sınıf Öğrencilerine Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

9. sınıf öğrencilerine uygulanan anketler sonucunda katılımcılardan %15,1'i okullarında güvenliği düşük bulurken, %18,3'ü ise okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünmektedir. 9. sınıf öğrencileri arasında en yüksek paya sahip görüş ise %66,7 ile okul güvenliğinin orta düzeyde olduğu görüşüdür.

Grafik 40. Onuncu Sınıf Öğrencilerine Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

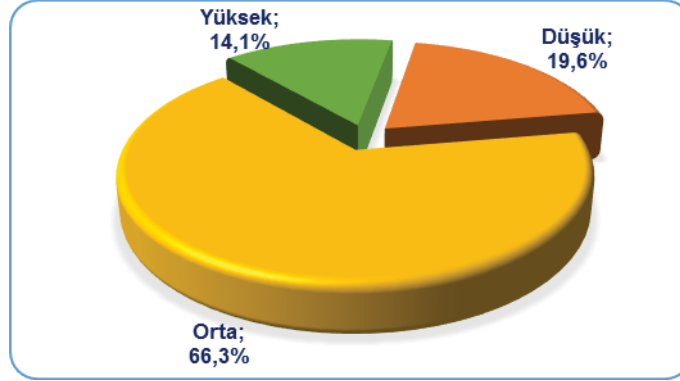

Kaynak: Alan araştırması verileri

10. sınıf öğrencilerine uygulanan anketler sonucunda katılımcılardan %14'ü okullarında güvenliği düşük bulurken, yine katılımcıların %14'ü ise okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünmektedir. 10. sınıf öğrencileri arasında en yüksek paya sahip

görüş ise %72 ile okul güvenliğinin orta düzeyde olduğu görüşüdür. 10. sınıf öğrencileri çalışmaya katılan sınıf grupları içerisinde okul güvenliğinin orta düzeyde olduğunu düşünen katılımcıların oransal olarak en fazla olduğu gruptur.

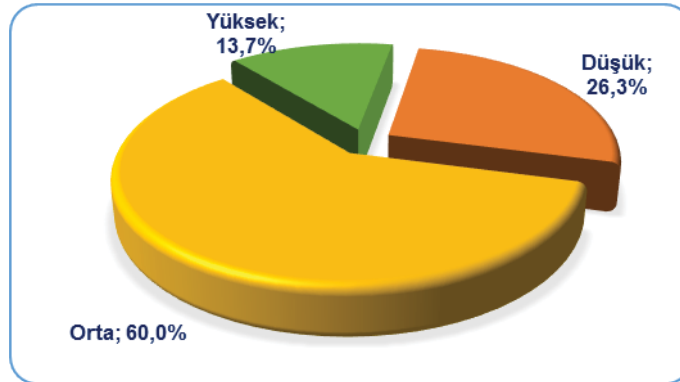
Grafik 41.Onbirinci Sınıf Öğrencilerine Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

11. sınıf öğrencilerine uygulanan anketler sonucunda katılımcılardan %14,1'i okullarında güvenliği düşük bulurken, yine katılımcıların %19,6'sı ise okullarında güvenliğinin yüksek olduğunu düşünmektedir. 11. sınıf öğrencileri arasında en yüksek paya sahip görüş ise %66,3 ile okul güvenliğinin orta düzeyde olduğu görüşüdür.

Grafik 42.Onikinci Sınıf Öğrencilerine Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

12. sınıf öğrencilerine uygulanan anketler sonucunda katılımcılardan yalnızca %26,3'ü okullarında güvenliği düşük bulurken, %13,7'si ise okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünmektedir. 12. sınıf öğrencileri arasında en yüksek paya sahip görüş ise %60 ile okul güvenliğinin orta düzeyde olduğu görüşüdür. 12. sınıf öğrencileri çalışmaya

katılan sınıf grupları içerisinde okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünen katılımcıların oransal olarak en az olduğu gruptur. Ayrıca 12. sınıf öğrencileri okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünen katılımcıların oransal olarak en az olduğu gruptur.

Çalışmanın temel hipotezlerinden bir tanesi okul güvenliği algısının öğrencilerin sınıflarına göre farklılık gösterdiğidir. Bu çerçevede ilgili hipotezi sınamak için Kruskal-Wallis H sınaması uygulanmış ve elde edilen sonuçlar aşağıda yer alan iki tabloda sunulmuştur:

Tablo 55.Öğrencilerin Sınıflarına Göre Kruskal-Wallis H Sınaması Sıralama Verileri

Sınıfı	Anket Sayısı	Ortalama Sıralama Değeri
8.Sınıf	102	308,96
9.Sınıf	93	243,75
10.Sınıf	93	237,41
11.Sınıf	92	203,54
12.Sınıf	95	190,14
Toplam	475	

Kaynak: Alan araştırması verileri

Tablo 56.Öğrencilerin Sınıflarına Göre Kruskal-Wallis H Sınaması Test İstatistikleri

	OGİ
Ki-kare	44,776
Serbestlik Derecesi	4
Asymp. Sig.	0,000

Kaynak: Alan araştırması verileri

Yukarıdaki tablolarda yer alan Kruskal-Wallis H sınaması sonuçlarına göre, $p=0,000<0,05$ olduğundan, okul güvenliği algısı bakımından öğrencilerin sınıflarına göre istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmadığı biçimindeki boş hipotez (H_0 hipotezi) reddedilmektedir. Bir başka deyişle, Samsun'da öğrenciler arasında sınıflarına göre okul güvenliği algısı bakımından istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır.

Kruskall-Wallis H sınaması her ne kadar ilgili gruplar arasında okul güvenliği bakımından istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunduğu sonucunu gösterse de Kruskall-Wallis H sınaması sonuçları ile hangi gruplar arasında okul güvenliği bakımından

istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunduğunun belirlenmesi mümkün değildir. Bu nedenle tüm roller ikili olarak gruplanarak her bir ikili grup için (8.Sınıf-9.Sınıf; 10.Sınıf-11.Sınıf; 8.Sınıf-12.Sınıf vb.) Mann-Whitney U sınaması yapılarak okul güvenliği algısı bakımından hangi gruplar arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık olduğu Bonferroni düzeltmesi uygulanarak sınanmıştır.²³

Mann-Whitney U sınaması sonuçlarına göre:

8. sınıf öğrencilerinin okul güvenliği algısı ile diğer sınıflardaki öğrencilerin okul güvenliği algıları arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ve 8. sınıf öğrencilerinin okul güvenliği algısı diğer tüm sınıflardan daha yüksektir. Diğer tüm ikili sınıf bileşimleri için (ilgili sınıfın 8.sınıf ile olan bileşimi hariç) sınıf ile okul güvenliği algısı arasındaki fark istatistiki olarak anlamlı değildir.

Bu çerçevede, Samsun’da 8. sınıf öğrencileri okul güvenliği algısı en yüksek grup iken, diğer sınıfların okul güvenliği algıları 8. sınıflardan düşüktür. Ayrıca 8. sınıflarda okul güvenliği algısı Samsun ortalamasının üzerinde iken diğer tüm sınıflarda okuyan öğrencilerde okul güvenliği algısı Samsun ortalamasının altındadır.

3.3.7. Yaş Grupları Bazında Okul Güvenliği

Veli, öğretmen, rehber öğretmen ve yöneticilerin yaş gruplarına göre OGI ortalamasına ilişkin veriler izleyen tabloda sunulmuştur:

Tablo 57.Yaş Grubu ve Okul Güvenliği

Yaş Grubu	Gözlem Sayısı	Standart Sapma	Ortalama
18-29	59	33,38	237,69
30-44	669	32,80	232,71
45+	396	29,33	232,89
Toplam	1124	37,17	233,03

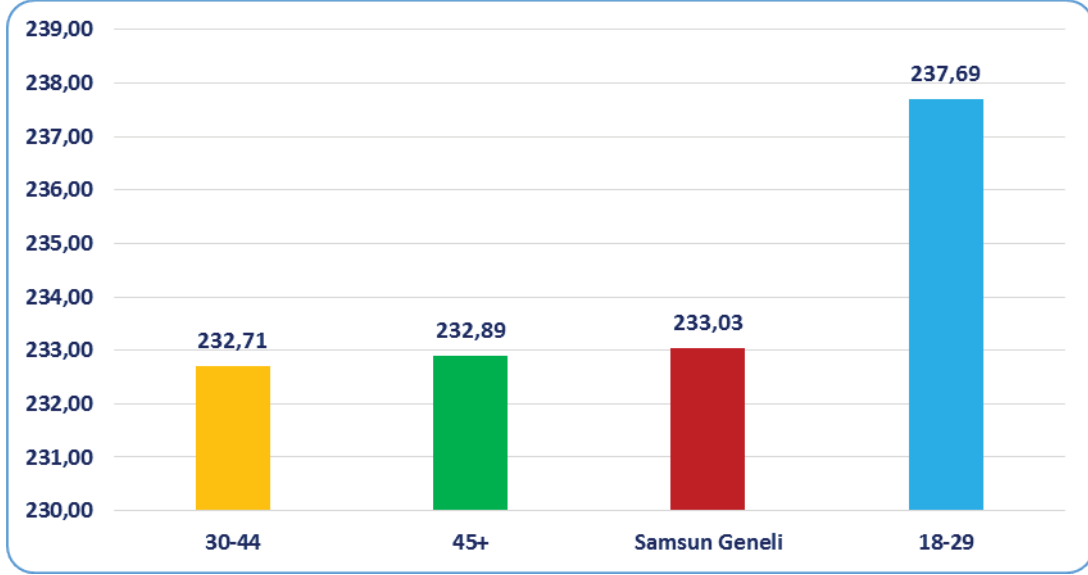
Kaynak: Alan araştırması verileri

Yukarıdaki tabloda yer alan verilere göre, Samsun’da en düşük OGI ortalaması 232,71 ile 30-44 yaş grubundur. 45+ yaş grubunun OGI ortalaması ise 232,89’durEn

²³ İlgili sınamalara ilişkin sınam sonuçlarına istenmesi durumunda yazarlardan ulaşılabilir.

ortalamaya sahip olan 18-29 yaş grubunun OGI ortalaması ise 237,69'dur. Veli, öğretmen, rehber öğretmen ve yöneticilerin yaş gruplarına göre OGI ortalamalarına ilişkin veriler karşılaştırmalı olarak izleyen grafikte sunulmuştur:

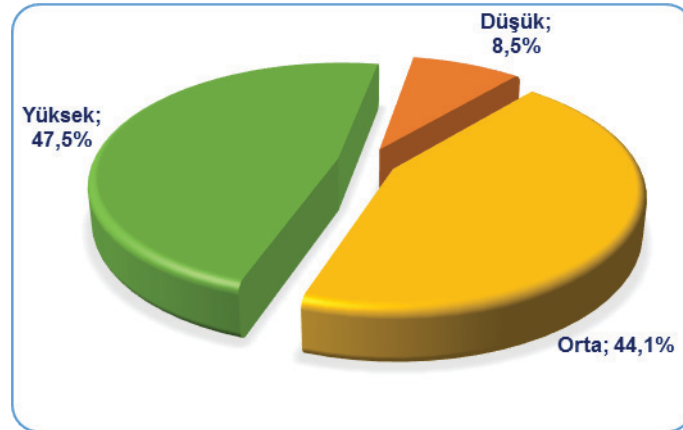
Grafik 43.Yaş Grubuna Göre OGI Ortalaması Karşılaştırması

Kaynak: Alan araştırması verileri

Okul güvenliğinin düşük, orta ve yüksek olarak sınıflandırıldığı OGA değişkenine ilişkin veriler Veli, öğretmen, rehber öğretmen ve yöneticilerin yaş grupları bazında izleyen üç grafikte sunulmuştur:

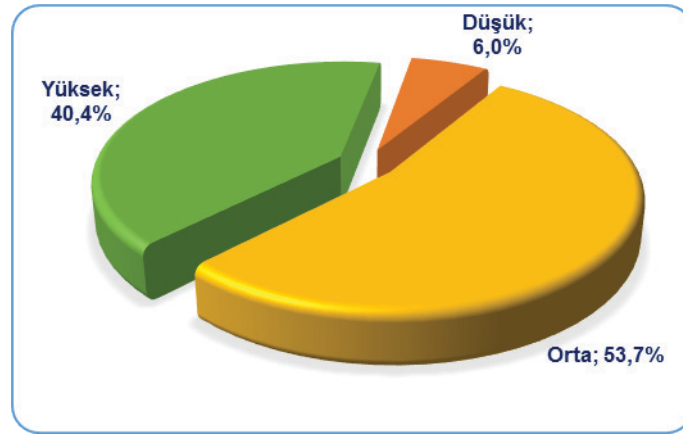
Grafik 44.18-29 Yaş Grubuna Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

18-29 yaş grubunda yer alan katılımcılardan %8,5'i okul güvenliğini düşük bulurken, %44,1'i ise okul güvenliğini orta düzeyde olduğunu düşünmektedir. 18-29 yaş grubundaki katılımcılar arasında en yüksek paya sahip görüş ise %47,5 ile okul güvenliğini yüksek olduğu görüşüdür. 18-29 yaş grubu çalışmaya katılan yaş grupları içerisinde hem okul güvenliğini düşük olduğunu hem de okul güvenliğini yüksek olduğunu düşünen katılımcıların oransal olarak en fazla olduğu gruptur. Ayrıca 18-29 yaş grubunda yer alan katılımcılar okul güvenliğini orta düzeyde olduğunu düşünen katılımcıların oransal olarak en az olduğu gruptur.

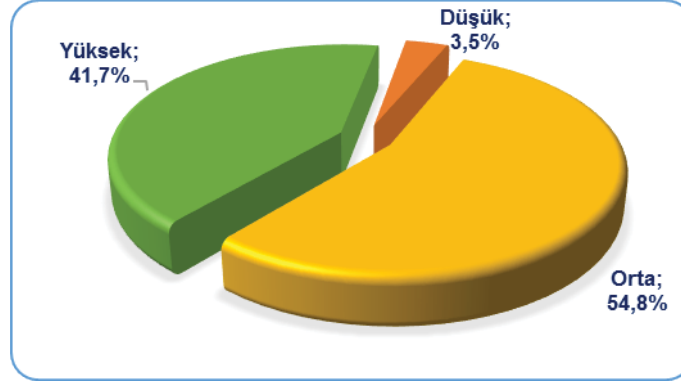
Grafik 45.30-44 Yaş Grubuna Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

30-44 yaş grubunda yer alan katılımcılardan %6'sı okul güvenliğini düşük bulurken, %40,4'ü ise okul güvenliğini yüksek olduğunu düşünmektedir. 30-44 yaş grubundaki katılımcılar arasında en yüksek paya sahip görüş ise %53,7 ile okul güvenliğini orta düzeyde olduğu görüşüdür. 30-44 yaş grubu çalışmaya katılan yaş grupları içerisinde okul güvenliğini yüksek olduğunu düşünen katılımcıların oransal olarak en az olduğu gruptur.

Grafik 46.45+ Yaş Grubuna Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

45+ yaş grubunda yer alan katılımcılardan %3,5'i okul güvenliğini düşük bulurken, %41,7'si ise okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünmektedir. 45+ yaş grubundaki katılımcılar arasında en yüksek paya sahip görüş ise %54,8 ile okul güvenliğinin orta düzeyde olduğu görüşüdür. 45+ yaş grubu, çalışmaya katılan yaş grupları içerisinde okul güvenliğinin düşük olduğunu düşünen katılımcıların oransal olarak en az, okul güvenliğinin orta düzeyde olduğunu düşünen katılımcıların oransal olarak en fazla olduğu gruptur.

Çalışmanın temel hipotezlerinden bir tanesi okul güvenliği algısının yaş gruplarına göre farklılık gösterdiğidir. Bu çerçevede ilgili hipotezi sınamak için Kruskal-Wallis H sınaması uygulanmış ve elde edilen sonuçlar aşağıda yer alan iki tabloda sunulmuştur:

Tablo 58.Yaş Grubuna Göre Kruskal-Wallis H Sınaması Sıralama Verileri

Yaş Grubu	Anket Sayısı	Ortalama Sıralama Değeri
18-29	59	608,09
30-44	669	559,55
45+	396	560,70
Total	1124	

Kaynak: Alan araştırması verileri

Tablo 59.Yaş Grubuna Göre Kruskal-Wallis H Sınaması Test İstatistikleri

	OGİ
Ki-kare	1,232
Serbestlik Derecesi	2
Asymp. Sig.	0,540

Kaynak: Alan araştırması verileri

Yukarıdaki tablolarda yer alan Kruskal-Wallis H sınaması sonuçlarına göre, $p=0,540>0,05$ olduğundan, okul güvenliği algısı bakımından yaş gruplarına göre istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmadığı biçimindeki boş hipotez (H_0 hipotezi) reddedilememektedir. **Bir başka deyişle, Samsun’da veli, öğretmen, rehber öğretmen ve yöneticiler arasında yaş gruplarına göre okul güvenliği algısı bakımından istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.**

3.3.8. Cinsiyet Bazında Okul Güvenliği

Çalışmanın bu bölümünde okul güvenliğinin cinsiyet bazında farklılık gösterip göstermediği araştırılmıştır. Bu çerçevede öncelikle cinsiyet değişkeni genel olarak ele alınmış, daha sonra ise yalnızca öğrenciler için okul güvenliği algısı bakımından cinsiyetin belirleyici bir unsur olup olmadığı sınanmıştır. Bu çerçevede elde edilen bulgular çalışmanın izleyen kısmında yer almaktadır.

3.3.8.1. Genel Olarak Cinsiyet Bazında Okul Güvenliği

Katılımcıların verdikleri yanıtlar çerçevesinde cinsiyet bazında OGİ ortalamasına ilişkin veriler izleyen tabloda sunulmuştur:

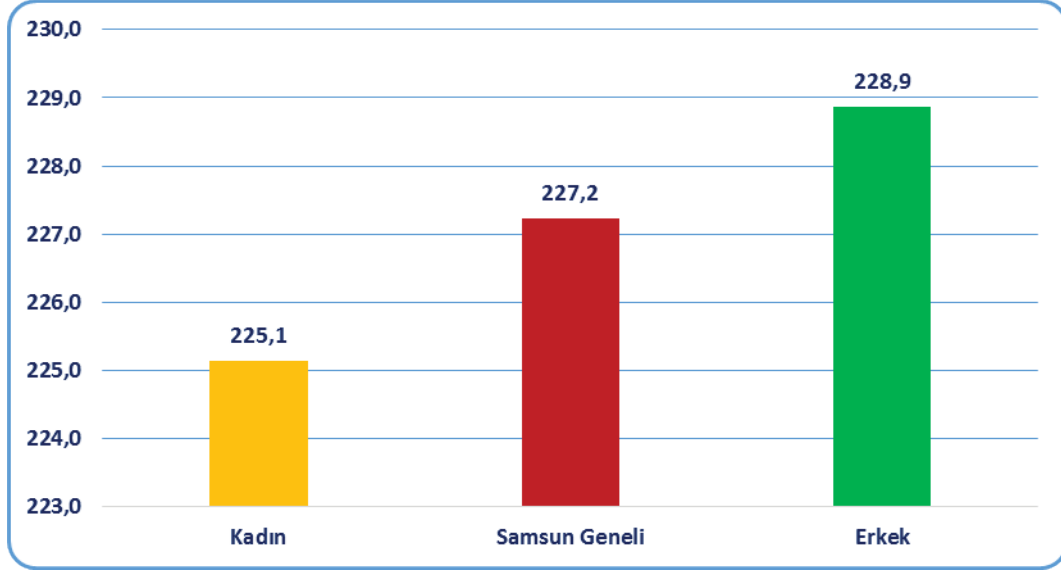
Tablo 60.Cinsiyet ve Okul Güvenliği

Cinsiyet	Ortalama	Gözlem Sayısı	Standart Sapma
Kadın	225,1	703	33,5
Erkek	228,9	896	32,8
Samsun Geneli	227,2	1599	33,2

Kaynak: Alan araştırması verileri

Yukarıdaki tabloda yer alan verilere göre, Samsun'da kadınların OGI ortalaması 225,1 iken, erkeklerin OGI ortalaması 228,9'dur. Cinsiyete göre OGI ortalamalarına ilişkin veriler karşılaştırmalı olarak izleyen grafikte sunulmuştur:

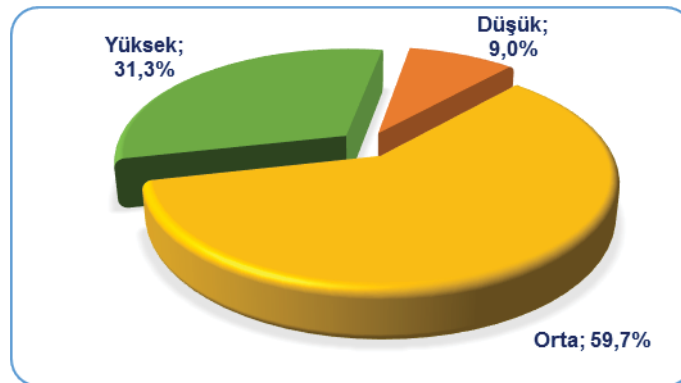
Grafik 47. Cinsiyete Göre OGI Ortalaması Karşılaştırması

Kaynak: Alan araştırması verileri

Okul güvenliğinin düşük, orta ve yüksek olarak sınıflandırıldığı OGA değişkenine ilişkin veriler cinsiyet bazında izleyen iki grafikte sunulmuştur:

Grafik 48. Kadınlara Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

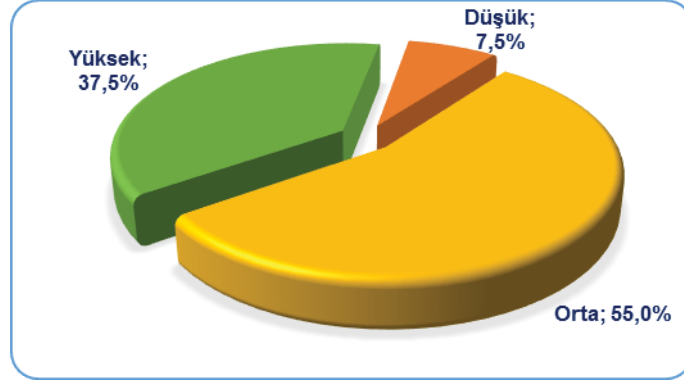

Kaynak: Alan araştırması verileri

Kadınların %9'u okul güvenliğini düşük bulurken, %31,3'ü ise okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünmektedir. Kadın katılımcılar arasında en yüksek paya sahip görüş

ise %59,7 ile okul güvenliğinin yüksek olduğu görüşüdür. Kadın katılımcılarda hem okul güvenliğinin düşük olduğunu hem de okul güvenliğinin orta derecede olduğunu düşünen katılımcılar oransal olarak erkeklerden daha fazladır.

Grafik 49. Erkeklerle Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

Erkeklerin %7,5'i okul güvenliğini düşük bulurken, %37,5'i ise okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünmektedir. Erkek katılımcılar arasında en yüksek paya sahip görüş ise %55 ile okul güvenliğinin yüksek olduğu görüşüdür. Erkek katılımcılarda okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünen katılımcılar oransal olarak kadınlardan daha fazladır.

Çalışmanın temel hipotezlerinden bir tanesi okul güvenliği algısının cinsiyetlere göre farklı olduğudur. Bu çerçevede ilgili hipotezi sınamak için Mann-Whitney U sınaması uygulanmış ve elde edilen sonuçlar aşağıda yer alan iki tabloda sunulmuştur:

Tablo 61. Cinsiyete Göre Mann-Whitney U Sınaması Sıralama Verileri

Cinsiyet	Anket Sayısı	Ortalama Sıralama Değeri	Sıralama Değerleri Toplamı
Kadın	703	774,30	544336,0
Erkek	896	820,16	734864,0
Toplam	1599		

Kaynak: Alan araştırması verileri

Tablo 62.Cinsiyete Göre Mann-Whitney U Sınaması Test İstatistikleri

	OGİ
Mann-Whitney U	296880,000
Wilcoxon W	544336,000
Z	-1,971
Asymp. Sig. (2-tailed)	0,049

Kaynak: Alan araştırması verileri

Yukarıdaki tablolarda ifade edilen Mann-Whitney U sınaması sonuçlarına göre, $p=0,049 < 0,05$ olduğundan, okul güvenliği bakımından kadın ve erkekler arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmadığı biçimindeki boş hipotez (H_0 hipotezi) reddedilmektedir. Bu veriler çerçevesinde Samsun’da cinsiyetler arasında okul güvenliği bakımından istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. **Bu çerçevede, Samsun’da kadınların okul güvenliği algısı, erkeklerin okul güvenliği algısından daha düşüktür. Bir başka ifade ile Samsun’da kadınlar okulları erkeklere göre daha az güvenli bulmaktadırlar.**

3.3.8.2. Öğrenciler İçin Cinsiyet Bazında Okul Güvenliği

Katılımcı öğrencilerin verdikleri yanıtlar çerçevesinde cinsiyet bazında OGİ ortalamasına ilişkin veriler izleyen tabloda sunulmuştur:

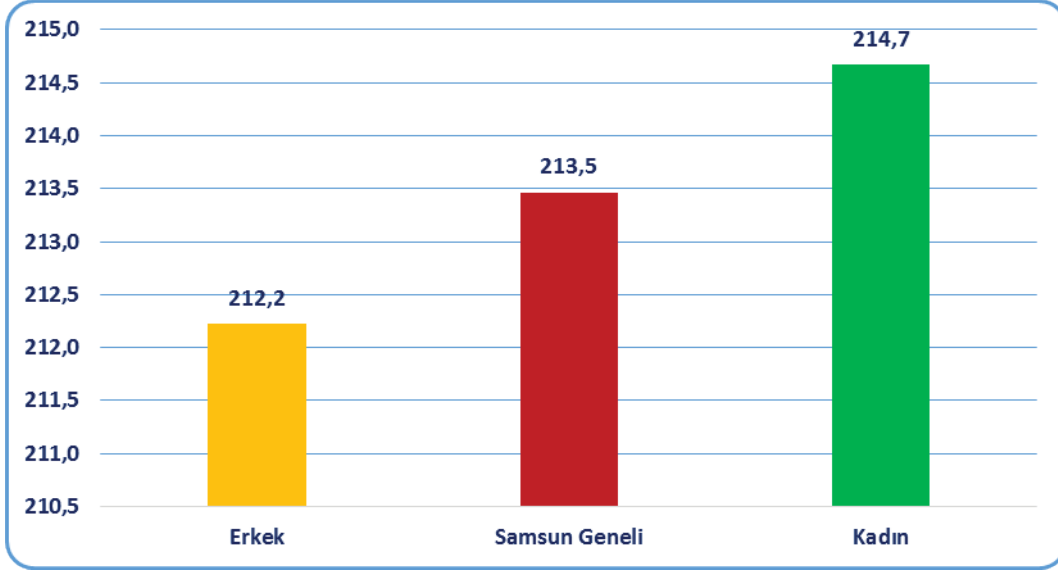
Tablo 63.Öğrenciler İçin Cinsiyet ve Okul Güvenliği

Cinsiyet	Ortalama	Gözlem Sayısı	Standart Sapma
Kadın	214,7	241	35,7
Erkek	212,2	234	33,2
Samsun Geneli	213,5	475	34,5

Kaynak: Alan araştırması verileri

Yukarıdaki tabloda yer alan verilere göre yalnızca öğrenciler için, Samsun’da kadınların OGİ ortalaması 214,7 iken, erkeklerin OGİ ortalaması 212,2’dir. Öğrenciler için cinsiyete göre OGİ ortalamalarına ilişkin veriler karşılaştırmalı olarak izleyen grafikte sunulmuştur:

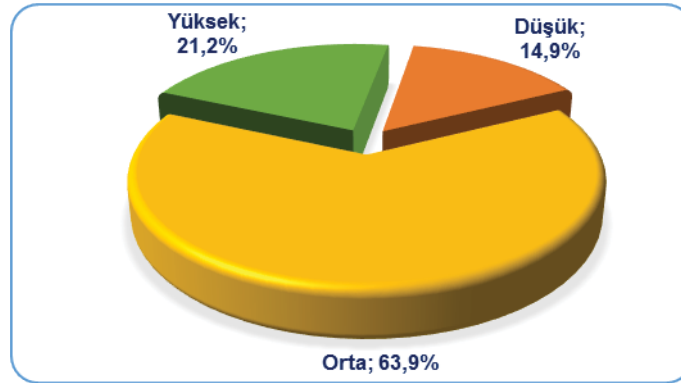
Grafik 50.Öğrenciler İçin Cinsiyete Göre OGI Ortalaması Karşılaştırması

Kaynak: Alan araştırması verileri

Okul güvenliğinin düşük, orta ve yüksek olarak sınıflandırıldığı OGA değişkenine ilişkin veriler öğrenciler için cinsiyet bazında izleyen iki grafikte sunulmuştur:

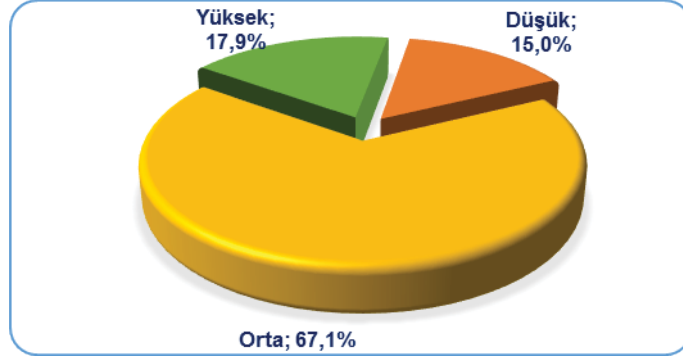
Grafik 51.Öğrenciler İçin Kadınlara Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

Öğrenciler arasında kadınların %14,9'u okul güvenliğini düşük bulurken, %21,2'si ise okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünmektedir. Öğrenciler için kadın katılımcılar arasında en yüksek paya sahip görüş ise %63,9 ile okul güvenliğinin orta derecede olduğu görüşüdür.

Grafik 52. Öğrenciler İçin Erkeklerle Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

Öğrenciler arasında erkeklerin %15'i okul güvenliğini düşük bulurken, %17,9'u ise okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünmektedir. Öğrenciler için erkek katılımcılar arasında en yüksek paya sahip görüş ise %67,1 ile okul güvenliğinin orta derecede olduğu görüşüdür.

Çalışmanın temel hipotezlerinden bir tanesi okul güvenliği algısının öğrencilerin cinsiyetlerine göre farklılık gösterdiği'dir. Bu çerçevede ilgili hipotezi sınamak için Mann-Whitney U sınaması uygulanmış ve elde edilen sonuçlar aşağıda yer alan iki tabloda sunulmuştur:

Tablo 64.Öğrenciler İçin Cinsiyete Göre Mann-Whitney U Sınaması Sıralama Verileri

Cinsiyet	Anket Sayısı	Ortalama Sıralama Değeri	Sıralama Değerleri Toplamı
Kadın	241	247,43	59630,5
Erkek	234	228,29	53419,5
Toplam	475		

Kaynak: Alan araştırması verileri

Tablo 65.Öğrenciler İçin Cinsiyete Göre Mann-Whitney U Sınaması Test İstatistikleri

	OGİ
Mann-Whitney U	25924,500
Wilcoxon W	53419,500
Z	-1,520
Asymp. Sig. (2-tailed)	0,129

Kaynak: Alan araştırması verileri

Yukarıdaki tablolarda ifade edilen Mann-Whitney U sınaması sonuçlarına göre, $p=0,129>0,05$ olduğundan, okul güvenliği bakımından öğrencilerin cinsiyeti bakımından istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmadığı biçimindeki boş hipotez (H_0 hipotezi) reddedilememektedir. **Bu veriler çerçevesinde Samsun'da öğrenciler arasında cinsiyete göre okul güvenliği bakımından istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Bu durum role göre okul güvenliği algısı ile birlikte değerlendirildiğinde, öğrenciler cinsiyetlerinden bağımsız olarak okul güvenliğini diğer gruplardan (veli, öğretmen, rehber öğretmen ve yönetici) daha düşük bulmaktadırlar.**

3.3.9. Eğitim Düzeyi Bazında Okul Güvenliği

Çalışmanın bu bölümünde okul güvenliğinin eğitim düzeyi bazında farklılık gösterip göstermediği araştırılmıştır. Bu çerçevede öncelikle eğitim düzeyi değişkeni genel olarak²⁴ ele alınmış, daha sonra ise yalnızca veliler için okul güvenliği algısı bakımından eğitim düzeyinin belirleyici bir unsur olup olmadığı sınanmıştır. Bu çerçevede elde edilen bulgular çalışmanın izleyen kısmında yer almaktadır.

3.3.9.1. Genel Olarak Eğitim Düzeyi Bazında Okul Güvenliği

Katılımcıların verdikleri yanıtlar çerçevesinde eğitim düzeyi bazında OGI ortalamasına ilişkin veriler izleyen tabloda sunulmuştur:

Tablo 66.Eğitim Düzeyi ve Okul Güvenliği

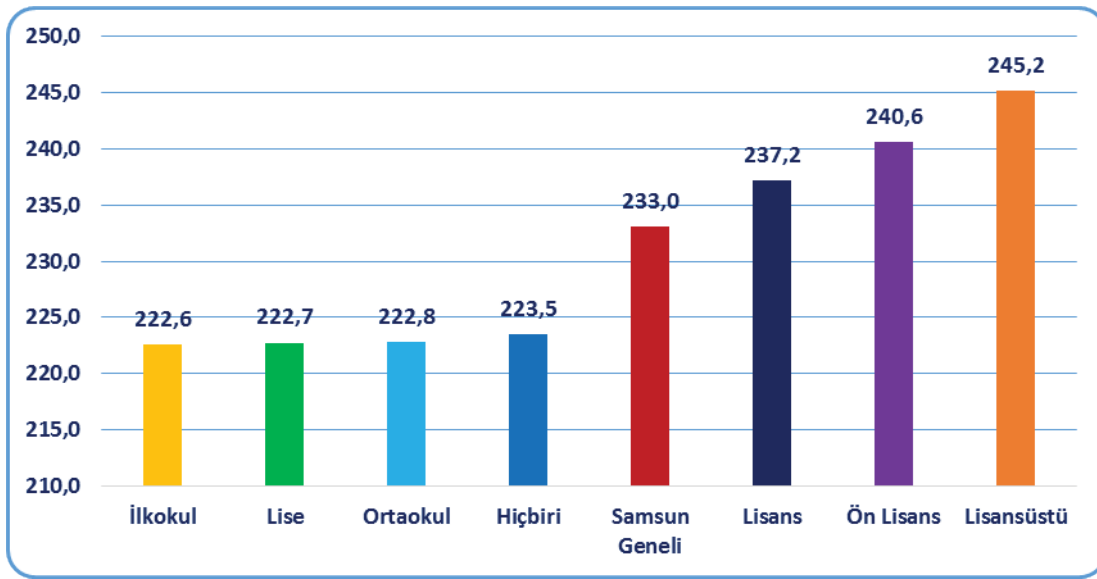
Eğitim Düzeyi	Ortalama	Gözlem Sayısı	Standart Sapma
Hiçbiri	223,5	8	29,2
İlkokul	222,6	219	27,2
Ortaokul	222,8	54	26,4
Lise	222,7	93	29,3
Ön Lisans	240,6	63	32,9
Lisans	237,2	618	30,7
Lisansüstü	245,2	69	32,0
Toplam	233,0	1124	30,8

Kaynak: Alan araştırması verileri

²⁴ Öğrenciler dışındaki tüm gruplar için.

Yukarıdaki tabloda yer alan verilere göre, hiçbir eğitim kurumunu bitirmemiş olan katılımcıların OGİ ortalaması 223,5, ilkokul mezunu katılımcıların OGİ ortalaması 222,6, ortaokul mezunu katılımcıların OGİ ortalaması 222,8, lise mezunu katılımcıların OGİ ortalaması 222,7, ön lisans mezunu katılımcıların OGİ ortalaması 240,6, lisans mezunu katılımcıların OGİ ortalaması 237,2 ve lisansüstü mezunu katılımcıların OGİ ortalaması ise 233,0'dır. Eğitim düzeyine göre OGİ ortalamalarına ilişkin veriler karşılaştırmalı olarak izleyen grafikte sunulmuştur:

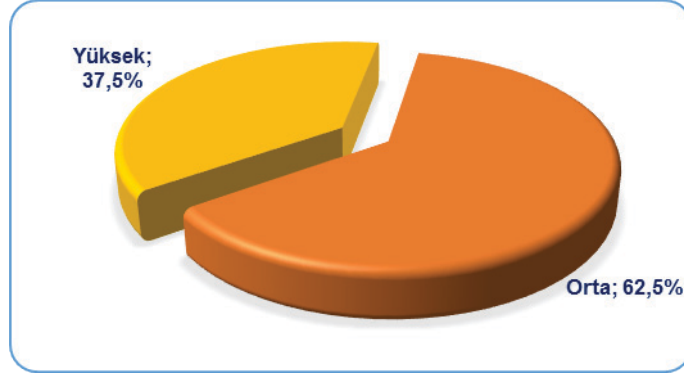
Grafik 53. Eğitim Düzeyine Göre OGİ Ortalaması Karşılaştırması

Kaynak: Alan araştırması verileri

Okul güvenliğinin düşük, orta ve yüksek olarak sınıflandırıldığı OGA değişkenine ilişkin veriler eğitim düzeyi bazında izleyen yedi grafikte sunulmuştur:

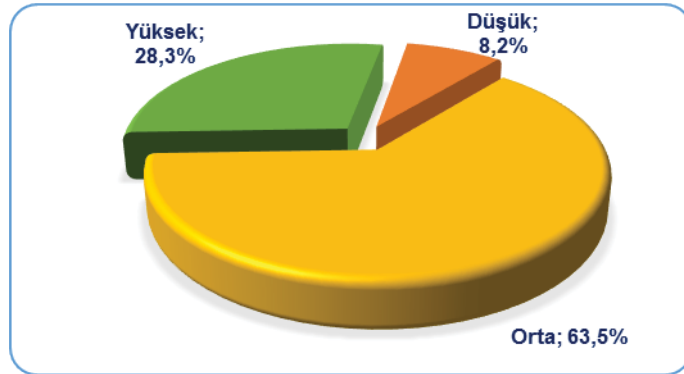
Grafik 54. Hiçbir Eğitim Kurumunu Bitirmemiş Katılımcılara Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

Hiçbir eğitim kurumunu bitirmemiş olan katılımcıların hiçbirisi okul güvenliğini düşük bulmamaktadır. Buna karşın hiçbir eğitim kurumunu bitirmemiş olan katılımcıların %37,5'i okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünürken, hiçbir eğitim kurumunu bitirmemiş olan katılımcılar arasında en yüksek paya sahip görüş ise %62,5 ile okul güvenliğinin orta düzeyde olduğu görüşüdür.

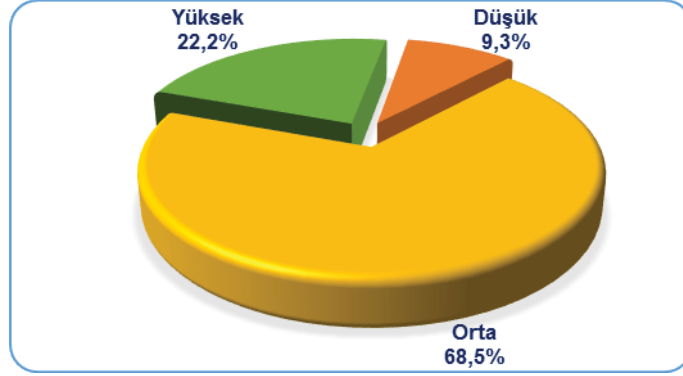
Grafik 55.İlkokul Mezunlarına Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

İlkokul mezunu olan katılımcıların %8,2'si okul güvenliğini düşük bulurken, %28,3'ü ise okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünmektedir. İlkokul mezunu katılımcılar arasında en yüksek paya sahip görüş ise %63,5 ile okul güvenliğinin orta düzeyde olduğu görüşüdür.

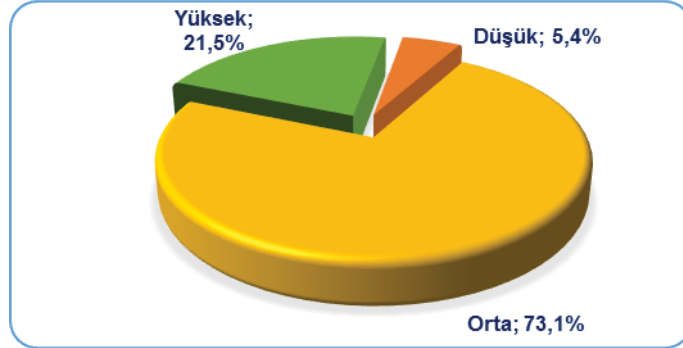
Grafik 56.Ortaokul Mezunlarına Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

Ortaokul mezunu olan katılımcıların %9,3'ü okul güvenliğini düşük bulurken, %22,2'si ise okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünmektedir. Ortaokul mezunu katılımcılar arasında en yüksek paya sahip görüş ise %68,5 ile okul güvenliğinin orta düzeyde olduğu görüşüdür. Ortaokul mezunları okul güvenliğinin düşük olduğunu düşünen katılımcıların oransal olarak en fazla olduğu gruptur.

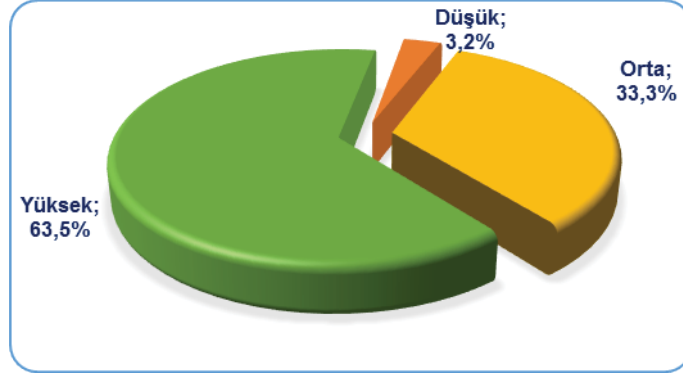
Grafik 57.Lise Mezunlarına Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

Lise mezunu olan katılımcıların %5,4'ü okul güvenliğini düşük bulurken, %21,5'i ise okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünmektedir. Lise mezunu katılımcılar arasında en yüksek paya sahip görüş ise %73,1 ile okul güvenliğinin orta düzeyde olduğu görüşüdür. Lise mezunların okul güvenliğinin orta düzeyde olduğunu düşünen katılımcıların oransal olarak en fazla, okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünen katılımcıların ise oransal olarak en az olduğu gruptur.

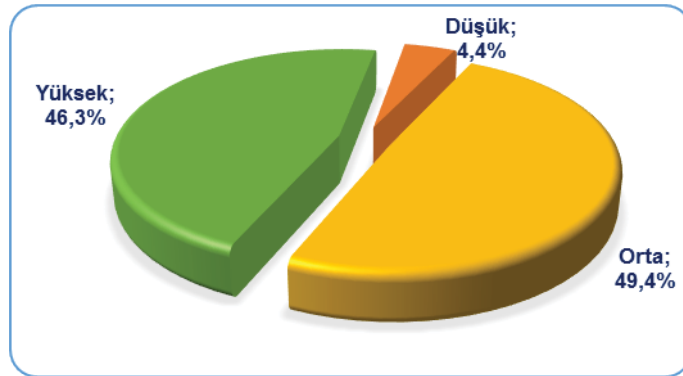
Grafik 58.Önlisans Mezunlarına Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

Ön lisans mezunu olan katılımcıların %3,2'si okul güvenliğini düşük bulurken, %33,3'ü ise okul güvenliğinin orta derecede olduğunu düşünmektedir. Ön lisans mezunu katılımcılar arasında en yüksek paya sahip görüş ise %63,5 ile okul güvenliğinin yüksek olduğu görüşüdür. Ön lisans mezunları, okul güvenliğinin yüksek düzeyde olduğunu düşünen katılımcıların oransal olarak en fazla ve okul güvenliğinin orta derecede olduğunu düşünen katılımcıların oransal olarak en az olduğu gruptur. Ayrıca lise mezunları -lisansüstü mezunu katılımcılar ile birlikte- okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünen katılımcıların oranının, okul güvenliğinin düşük ve orta derece olduğunu düşünen katılımcılardan fazla olduğu iki gruptan biridir.

Grafik 59.Lisans Mezunlarına Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

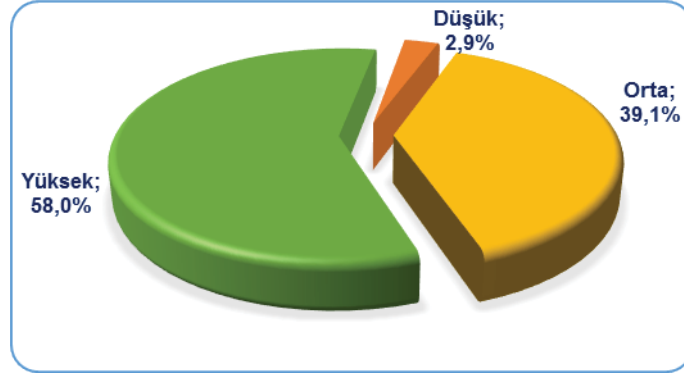

Kaynak: Alan araştırması verileri

Lisans mezunu olan katılımcıların %4,4'ü okul güvenliğini düşük bulurken, %46,3'ü ise okul güvenliğinin orta derecede olduğunu düşünmektedir. Lisans mezunu katılımcılar

arasında en yüksek paya sahip görüş ise %49,4 ile okul güvenliğinin orta olduğu görüşüdür.

Grafik 60.Lisansüstü Mezunlarına Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

Lisansüstü mezunu olan katılımcıların %2,9'u okul güvenliğini düşük bulurken, %39,1'i ise okul güvenliğinin orta derecede olduğunu düşünmektedir. Lisans mezunu katılımcılar arasında en yüksek paya sahip görüş ise %58 ile okul güvenliğinin orta derecede olduğu görüşüdür. Lisansüstü mezunları, okul güvenliğinin düşük düzeyde olduğunu düşünen katılımcıların oransal olarak en az olduğu gruptur.

Çalışmanın temel hipotezlerinden bir tanesi okul güvenliği algısının eğitim düzeyine göre farklılık gösterdiğidir. Bu çerçevede ilgili hipotezi sınamak için Kruskal-Wallis H sınaması uygulanmış ve elde edilen sonuçlar aşağıda yer alan iki tabloda sunulmuştur:

Tablo 67.Eğitim Düzeyine Göre Kruskal-Wallis H Sınaması Sıralama Verileri

Eğitim Düzeyi	Anket Sayısı	Ortalama Sıralama Değeri
Hiçbiri	8	450,50
İlkokul	219	453,80
Ortaokul	54	454,42
Lise	93	433,30
Ön Lisans	63	660,27
Lisans	618	607,17
Lisansüstü	69	689,89
Total	1124	

Kaynak: Alan araştırması verileri

Tablo 68.Eğitim Düzeyine Göre Kruskal-Wallis H Sınaması Test İstatistikleri

	OGİ
Ki-kare	74,277
Serbestlik Derecesi	6
Asymp. Sig.	0,000

Kaynak: Alan araştırması verileri

Yukarıdaki tablolarda yer alan Kruskal-Wallis H sınaması sonuçlarına göre, $p=0,000 < 0,05$ olduğundan, okul güvenliği algısı bakımından farklı eğitim düzeyine sahip katılımcılar arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmadığı biçimindeki boş hipotez (H_0 hipotezi) reddedilmektedir. **Bir başka deyişle, Samsun'da eğitim düzeylerine göre okul güvenliği algısı bakımından istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır.**

Kruskall-Wallis H sınaması her ne kadar farklı eğitim düzeyindeki gruplar arasında okul güvenliği bakımından istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunduğu sonucunu gösterse de, Kruskall-Wallis H sınaması sonuçları ile hangi gruplar arasında okul güvenliği bakımından istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunduğunun belirlenmesi mümkün değildir. Bu nedenle tüm eğitim düzeyleri ikili olarak gruplanarak her bir ikili grup için (İlkokul-Ortaokul; Lise-Lisans, Hiçbiri-Lisansüstü vb.) Mann-Whitney U sınaması yapılarak okul güvenliği algısı bakımından hangi gruplar arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık olduğu Bonferroni düzeltmesi uygulanarak sınanmıştır.²⁵

Mann-Whitney U sınaması sonuçlarına göre:

Hiçbir eğitim kurumunu bitirmeyen katılımcıların okul güvenliği algısı ile diğer tüm grupların okul güvenliği algıları arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.

İlkokul mezunu katılımcıların okul güvenliği algısı ile hiçbir eğitim kurumunu bitirmemiş, ilkokul mezunu, ortaokul mezunu ve lise mezunu katılımcıların güvenlik algıları arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. İlkokul mezunu

²⁵ İlgili sınamalara ilişkin sınama sonuçlarına istenmesi durumunda yazarlardan ulaşılabilir.

katılımcıların okul güvenliği algısı ile ön lisans, lisans ve lisansüstü mezunu katılımcıların okul güvenliği algıları arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ve **ilkokul mezunu katılımcıların okul güvenliği algısı ön lisans, lisans ve lisansüstü mezunu katılımcıların okul güvenliği algısından daha düşüktür.**

Ortaokul mezunu katılımcıların okul güvenliği algısı ile hiçbir eğitim kurumunu bitirmemiş, ilkokul mezunu, ortaokul mezunu, lise mezunu ve lisans mezunu katılımcıların güvenlik algıları arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Ortaokul mezunu katılımcıların okul güvenliği algısı ile ön lisans ve lisansüstü mezunu katılımcıların okul güvenliği algıları arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ve **ortaokul mezunu katılımcıların okul güvenliği algısı ön lisans ve lisansüstü mezunu katılımcıların okul güvenliği algısından daha düşüktür.**

Lise mezunu katılımcıların okul güvenliği algısı ile hiçbir eğitim kurumunu bitirmemiş, ilkokul mezunu ve ortaokul mezunu katılımcıların güvenlik algıları arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Lise mezunu katılımcıların okul güvenliği algısı ile ön lisans, lisans ve lisansüstü mezunu katılımcıların okul güvenliği algıları arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ve **lise mezunu katılımcıların okul güvenliği algısı ön lisans, lisans ve lisansüstü mezunu katılımcıların okul güvenliği algısından daha düşüktür.**

Ön lisans mezunu katılımcıların okul güvenliği algısı ile hiçbir eğitim kurumunu bitirmemiş, lisans mezunu ve lisansüstü mezunu katılımcıların güvenlik algıları arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Ön lisans mezunu katılımcıların okul güvenliği algısı ile ilkokul, ortaokul ve lise mezunu katılımcıların okul güvenliği algıları arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ve **ön lisans mezunu katılımcıların okul güvenliği algısı ilkokul, ortaokul ve lise mezunu katılımcıların okul güvenliği algısından daha yüksektir.**

Lisans mezunu katılımcıların okul güvenliği algısı ile hiçbir eğitim kurumunu bitirmemiş, ortaokul mezunu, ön lisans mezunu ve lisansüstü mezunu katılımcıların güvenlik algıları arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Lisans mezunu katılımcıların okul güvenliği algısı ile ilkokul ve lise mezunu katılımcıların okul güvenliği algıları arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ve **lisans**

mezunu katılımcıların okul güvenliği algısı ilkokul ve lise mezunu katılımcıların okul güvenliği algısından daha yüksektir.

Lisansüstü mezunu katılımcıların okul güvenliği algısı ile hiçbir eğitim kurumunu bitirmemiş, lisans mezunu ve ön lisans mezunu katılımcıların güvenlik algıları arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Lisansüstü mezunu katılımcıların okul güvenliği algısı ile ilkokul, ortaokul ve lise mezunu katılımcıların okul güvenliği algıları arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır **ve lisansüstü mezunu katılımcıların okul güvenliği algısı ilkokul, ortaokul ve lise mezunu katılımcıların okul güvenliği algısından daha yüksektir.**

3.3.9.2. Velilerin Eğitim Düzeyi Bazında Okul Güvenliği

Katılımcı velilerin verdikleri yanıtlar çerçevesinde eğitim düzeyi bazında OGI ortalamasına ilişkin veriler izleyen tabloda sunulmuştur:

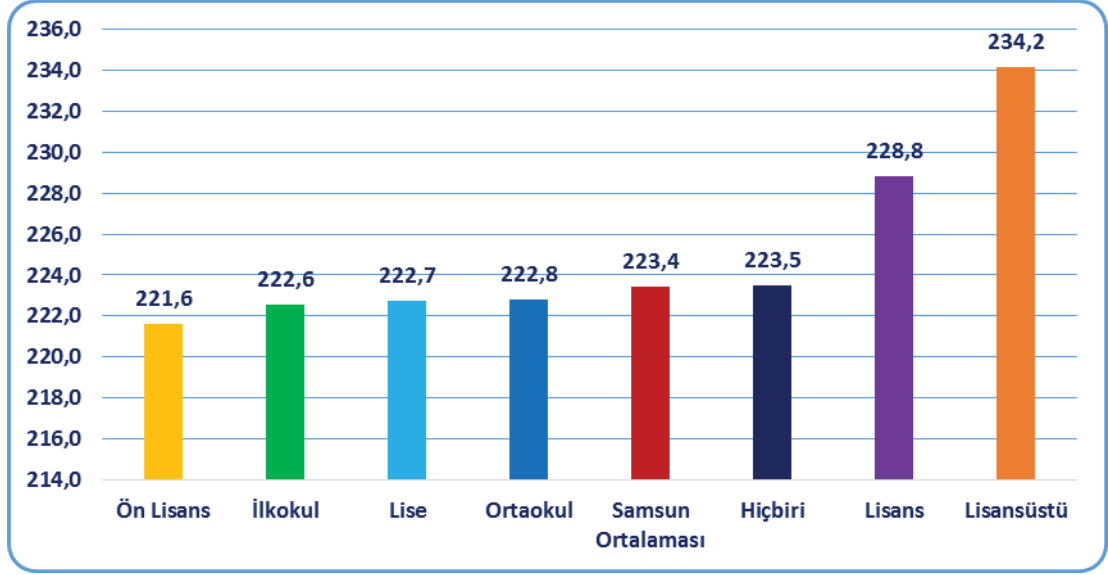
Tablo 69.Velilerin Eğitim Düzeyi ve Okul Güvenliği

Eğitim Düzeyi	Ortalama	Gözlem Sayısı	Standart Sapma
Hiçbiri	223,5	8	29,2
İlkokul	222,6	219	27,2
Ortaokul	222,8	54	26,4
Lise	222,7	93	29,3
Ön Lisans	221,6	25	36,1
Lisans	228,8	51	35,0
Lisansüstü	234,2	6	42,1
Total	223,4	456	29,2

Kaynak: Alan araştırması verileri

Yukarıdaki tabloda yer alan verilere göre, hiçbir eğitim kurumunu bitirmemiş olan velilerin OGI ortalaması 223,5, ilkokul mezunu velilerin OGI ortalaması 222,6, ortaokul mezunu velilerin OGI ortalaması 222,8, lise mezunu velilerin OGI ortalaması 222,7, ön lisans mezunu velilerin OGI ortalaması 221,6, lisans mezunu velilerin OGI ortalaması 228,8 ve lisansüstü mezunu velilerin OGI ortalaması ise 234,4'dür. Velilerin eğitim düzeylerine göre OGI ortalamalarına ilişkin veriler karşılaştırmalı olarak izleyen grafikte sunulmuştur:

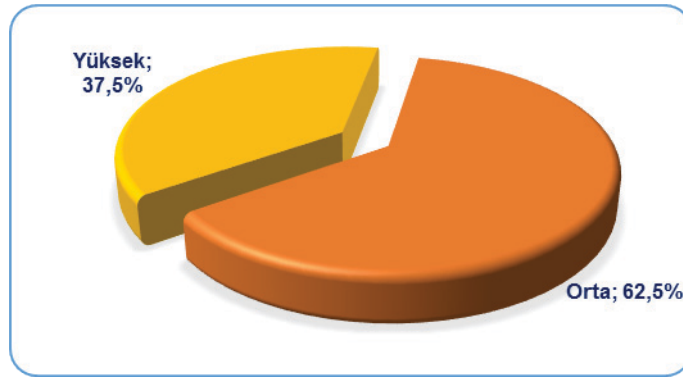
Grafik 61. Velilerin Eğitim Düzeyine Göre OĞİ Ortalaması Karşılaştırması

Kaynak: Alan araştırması verileri

Okul güvenliğinin düşük, orta ve yüksek olarak sınıflandırıldığı OGA değişkenine ilişkin veriler velilerin eğitim düzeyi bazında izleyen yedi grafikte sunulmuştur:

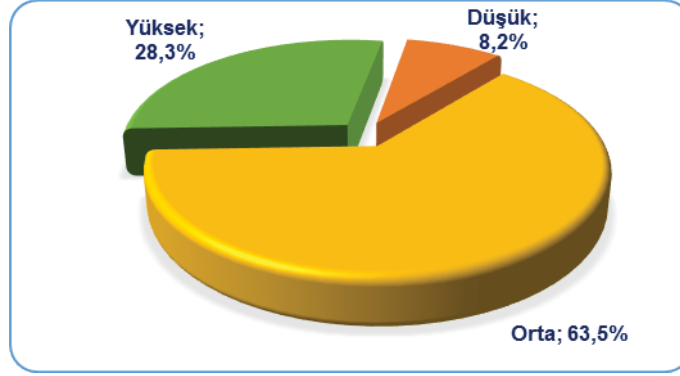
Grafik 62. Hiçbir Eğitim Kurumunu Bitirmemiş Velilere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

Hiçbir eğitim kurumunu bitirmemiş olan velilerin hiçbirisi okul güvenliğini düşük bulmamaktadır. Buna karşın hiçbir eğitim kurumunu bitirmemiş olan velilerin %37,5'i okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünürken, hiçbir eğitim kurumunu bitirmemiş olan veliler arasında en yüksek paya sahip görüş ise %62,5 ile okul güvenliğinin orta düzeyde olduğu görüşüdür.

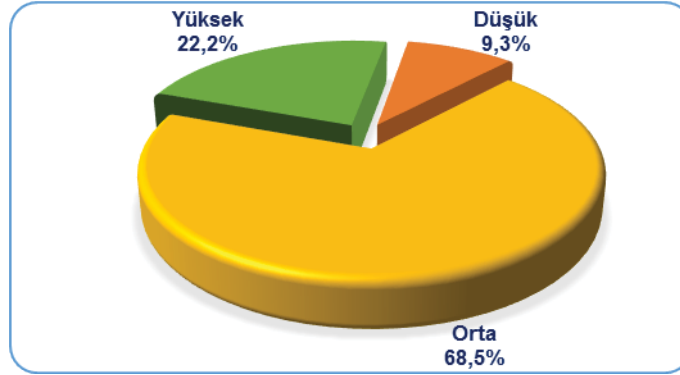
Grafik 63.İlkokul Mezunu Velilere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

İlkokul mezunu olan velilerin %8,2'si okul güvenliğini düşük bulurken, %28,3'ü ise okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünmektedir. İlkokul mezunu veliler arasında en yüksek paya sahip görüş ise %63,5 ile okul güvenliğinin orta düzeyde olduğu görüşüdür.

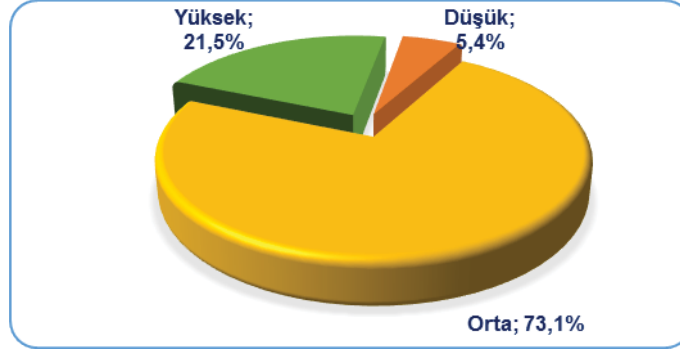
Grafik 64.Ortaokul Mezunu Velilere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

Ortaokul mezunu olan velilerin %9,3'ü okul güvenliğini düşük bulurken, %22,2'si ise okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünmektedir. Ortaokul mezunu veliler arasında en yüksek paya sahip görüş ise %68,5 ile okul güvenliğinin orta düzeyde olduğu görüşüdür.

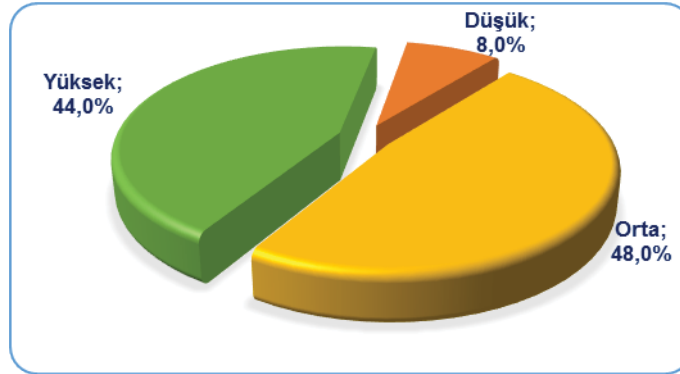
Grafik 65. Lise Mezunu Velilere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

Lise mezunu olan velilerin %5,4'ü okul güvenliğini düşük bulurken, %21,5'i ise okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünmektedir. Lise mezunu velilerin arasında en yüksek paya sahip görüş ise %73,1 ile okul güvenliğinin orta düzeyde olduğu görüşüdür. Lise mezunu veliler, okul güvenliğinin orta düzeyde olduğunu düşünen katılımcıların oransal olarak en fazla, okul güvenliğinin düşük ve yüksek olduğunu düşünen katılımcıların ise oransal olarak en az olduğu gruptur.

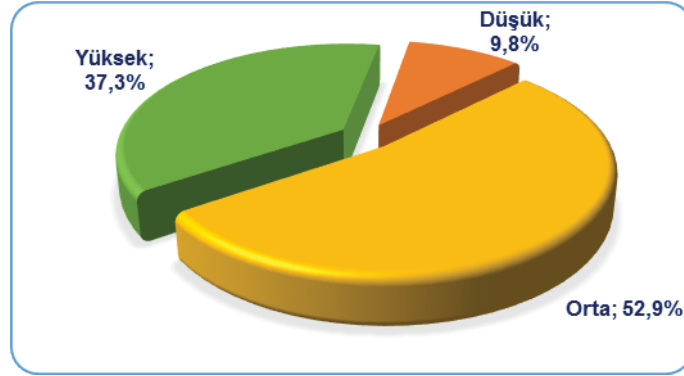
Grafik 66.Önlisans Mezunu Velilere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

Ön lisans mezunu olan velilerin %8'i okul güvenliğini düşük bulurken, %44'ü ise okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünmektedir. Ön lisans mezunu veliler arasında en yüksek paya sahip görüş ise %48 ile okul güvenliğinin orta düzeyde olduğu görüşüdür.

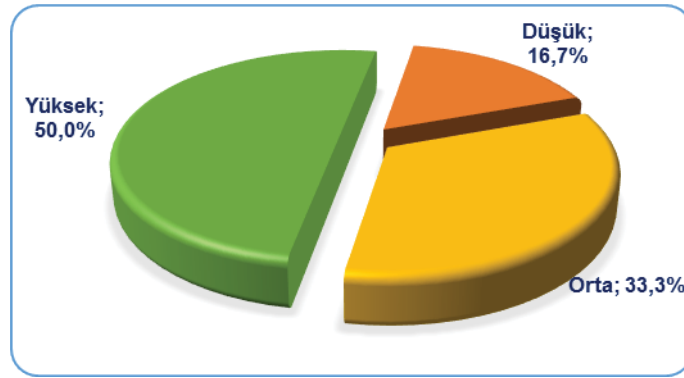
Grafik 67.Lisans Mezunu Velilere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

Lisans mezunu olan velilerin %9,8'i okul güvenliğini düşük bulurken, %37,3'ü ise okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünmektedir. Lisans mezunu veliler arasında en yüksek paya sahip görüş ise %52,9 ile okul güvenliğinin orta düzeyde olduğu görüşüdür.

Grafik 68.Lisansüstü Mezunu Velilere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

Lisansüstü mezunu olan velilerin %16,7'si okul güvenliğini düşük bulurken, %33,3'ü ise okul güvenliğinin orta derecede olduğunu düşünmektedir. Lisans mezunu veliler arasında en yüksek paya sahip görüş ise %50 ile okul güvenliğinin yüksek olduğu görüşüdür. Lisansüstü mezunu veliler, okul güvenliğinin orta düzeyde olduğunu düşünen katılımcıların oransal olarak en az ve hem okul güvenliğinin düşük olduğunu düşünen katılımcıların hem de okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünen katılımcıların oransal olarak en fazla olduğu gruptur.

Çalışmanın temel hipotezlerinden bir tanesi okul güvenliği algısının velilerin eğitim düzeyine göre farklılık gösterdiğidir. Bu çerçevede ilgili hipotezi sınamak için Kruskal-Wallis H sınaması uygulanmış ve elde edilen sonuçlar aşağıda yer alan iki tabloda sunulmuştur:

Tablo 70.Velilerin Eğitim Düzeyine Göre Kruskal-Wallis H Sınaması Sıralama Verileri

Eğitim Düzeyi	Anket Sayısı	Ortalama Sıralama Değeri
Hiçbiri	8	221,75
İlkokul	219	227,20
Ortaokul	54	228,12
Lise	93	215,40
Ön Lisans	25	232,78
Lisans	51	251,93
Lisansüstü	6	274,50
Toplam	456	

Kaynak: Alan araştırması verileri

Tablo 71.Velilerin Eğitim Düzeyine Göre Kruskal-Wallis H Sınaması Test İstatistikleri

	OGİ
Ki-kare	3,332
Serbestlik Derecesi	6
Asymp. Sig.	0,766

Kaynak: Alan araştırması verileri

Yukarıdaki tablolarda yer alan Kruskal-Wallis H sınaması sonuçlarına göre, $p=0,766>0,05$ olduğundan, okul güvenliği algısı bakımından farklı eğitim düzeyine sahip katılımcılar arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmadığı biçimindeki boş hipotez (H_0 hipotezi) reddedilememektedir. **Bir başka deyişle, Samsun'da velilerin eğitim düzeylerine göre okul güvenliği algısı bakımından istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.**

3.3.10. Velilerin Meslek Grupları Bazında Okul Güvenliği

Katılımcıların verdikleri yanıtlar çerçevesinde velilerin meslek grupları bazında OGİ ortalamasına ilişkin veriler izleyen tabloda sunulmuştur:

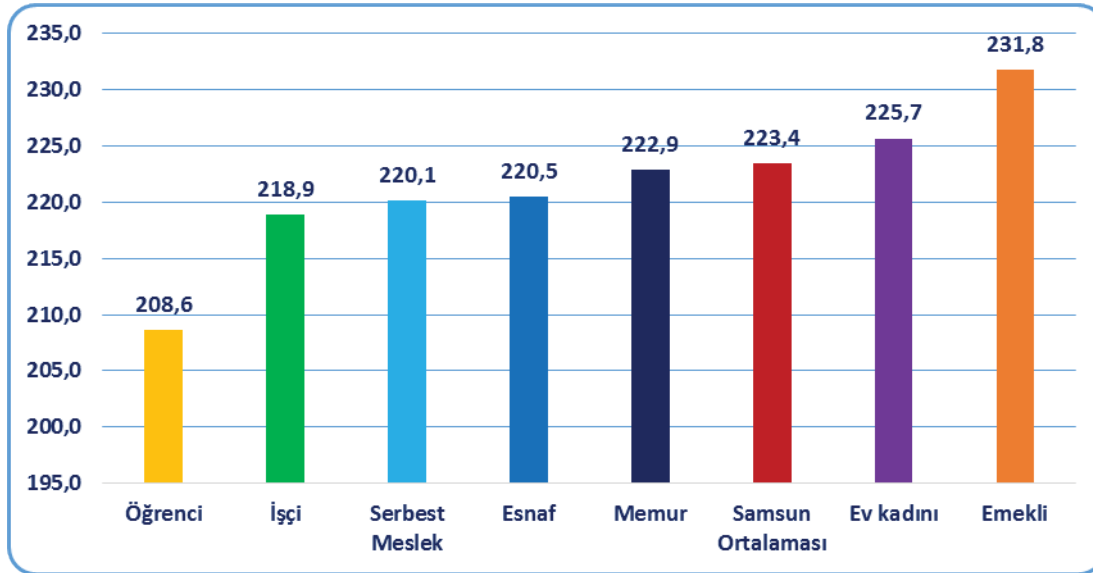
Tablo 72.Velilerin Meslek Grupları ve Okul Güvenliği

Meslek	Ortalama	Gözlem Sayısı	Standart Sapma
Ev kadını	225,7	154	27,3
İşçi	218,9	90	24,8
Memur	222,9	87	34,9
Esnaf	220,5	29	33,8
Emekli	231,8	42	25,8
Serbest Meslek ²⁶	220,1	47	29,9
Öğrenci	208,6	5	22,7
İşsiz	260,0	2	43,8
Total	223,4	456	29,2

Kaynak: Alan araştırması verileri

Yukarıdaki tabloda yer alan verilere göre, ev kadını velilerin OGİ ortalaması 225,7, işçi velilerin OGİ ortalaması 218,9, memur velilerin OGİ ortalaması 222,9; esnaf velilerin OGİ ortalaması 220,5, emekli velilerin OGİ ortalaması 231,8, serbest meslek sahibi velilerin OGİ ortalaması 220,1 öğrenci velilerin OGİ ortalaması 208,6 ve işsiz velilerin OGİ ortalaması ise 260'dır. Velilerin mesleklerine göre OGİ ortalamalarına ilişkin veriler karşılaştırmalı olarak izleyen grafikte sunulmuştur:

Grafik 69.Velilerin Meslek Gruplarına Göre OGİ Ortalaması Karşılaştırması

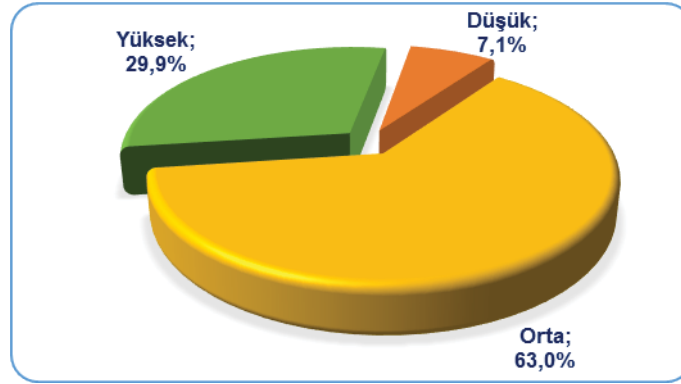

Kaynak: Alan araştırması verileri

²⁶ Esnaf dışındaki serbest meslek sahipleri.

Okul güvenliğinin düşük, orta ve yüksek olarak sınıflandırıldığı OGA değişkenine ilişkin veriler velilerin meslek grupları bazında izleyen yedi grafikte sunulmuştur:

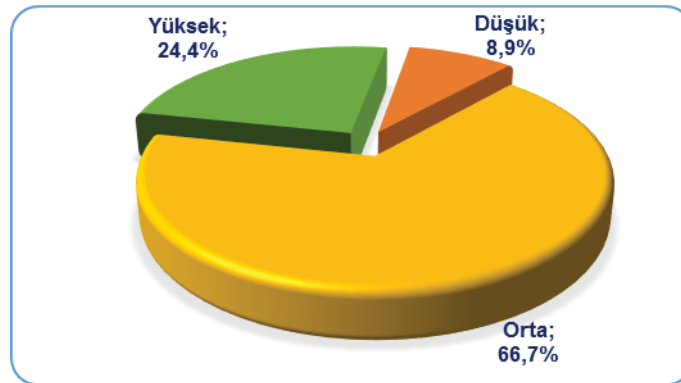
Grafik 70.Ev Kadını Velilere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

Ev kadını velilerin %7,1'i okul güvenliğini düşük bulurken, %29,9'u ise okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünmektedir. Ev kadını veliler arasında en yüksek paya sahip görüş ise %63 ile okul güvenliğinin orta düzeyde olduğu görüşüdür.

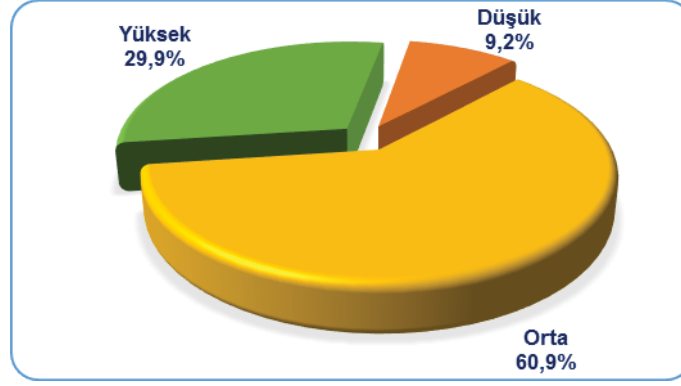
Grafik 71.İşçi Velilere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

İşçi velilerin %8,9'u okul güvenliğini düşük bulurken, %24,4'ü ise okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünmektedir. İşçi veliler arasında en yüksek paya sahip görüş ise %66,7 ile okul güvenliğinin orta düzeyde olduğu görüşüdür.

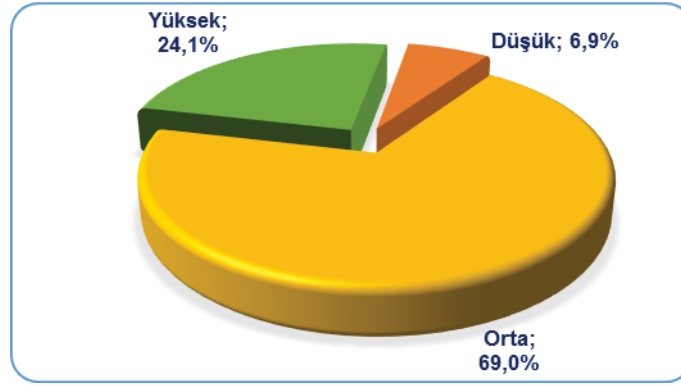
Grafik 72.Memur Velilere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

Memur velilerin %9,2'si okul güvenliğini düşük bulurken, %29,9'u ise okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünmektedir. İşçi veliler arasında en yüksek paya sahip görüş ise %60,9 ile okul güvenliğinin orta düzeyde olduğu görüşüdür.

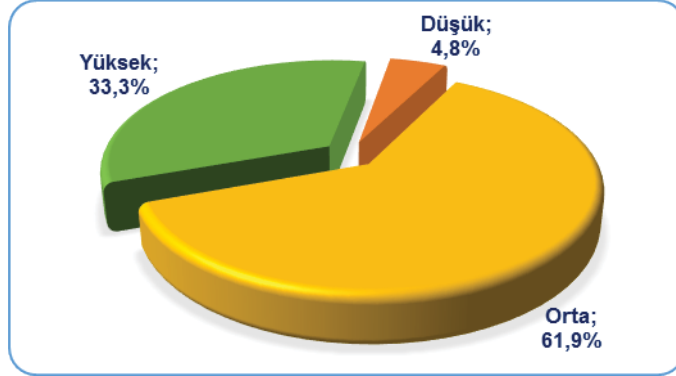
Grafik 73.Esnaf Velilere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

Esnaf velilerin %6,9'u okul güvenliğini düşük bulurken, %24,1'i ise okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünmektedir. Esnaf veliler arasında en yüksek paya sahip görüş ise %69 ile okul güvenliğinin orta düzeyde olduğu görüşüdür.

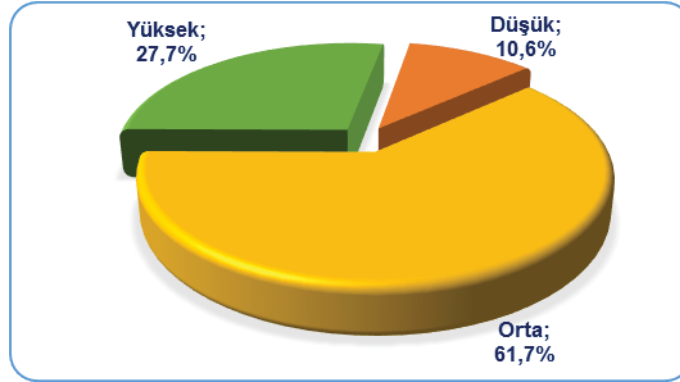
Grafik 74.Emekli Velilere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

Emekli velilerin %4,8'i okul güvenliğini düşük bulurken, %33,3'ü ise okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünmektedir. Emekli veliler arasında en yüksek paya sahip görüş ise %61,1 ile okul güvenliğinin orta düzeyde olduğu görüşüdür.

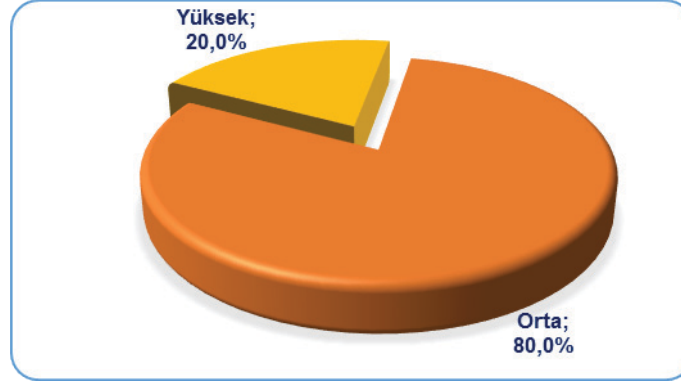
Grafik 75.Serbest Meslek Sahibi Velilere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

Serbest meslek sahibi velilerin %10,6'sı okul güvenliğini düşük bulurken, 27,7'si ise okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünmektedir. Serbest meslek sahibi veliler arasında en yüksek paya sahip görüş ise %61,7 ile okul güvenliğinin orta düzeyde olduğu görüşüdür.

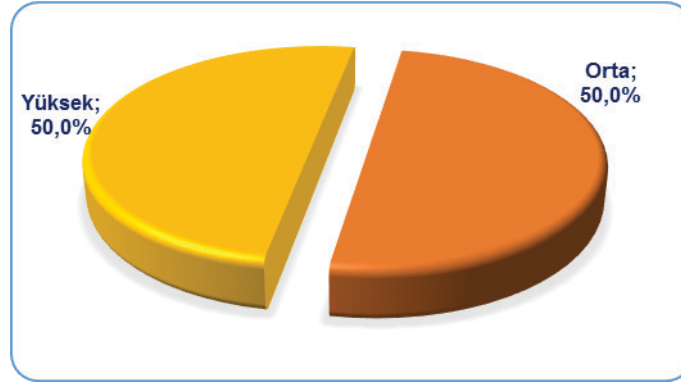
Grafik 76. Öğrenci Velilere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

Öğrenci velilerin hiçbirisi okul güvenliğini düşük bulmamaktadır. Buna karşın öğrenci velilerin %20'si okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünürken, öğrenci veliler arasında en yüksek paya sahip görüş ise %80 ile okul güvenliğinin orta düzeyde olduğu görüşüdür.

Grafik 77.İşsiz Velilere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

İşsiz velilerin hiçbirisi okul güvenliğini düşük bulmamaktadır. Buna karşın işsiz velilerin %50'si okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünürken, %50'si ise okul güvenliğinin orta düzeyde olduğu görüşündedir.

Çalışmanın temel hipotezlerinden bir tanesi okul güvenliği algısının velilerin meslek gruplarına göre farklılık gösterdiğidir. Bu çerçevede ilgili hipotezi sınamak için Kruskal-Wallis H sınaması uygulanmış ve elde edilen sonuçlar aşağıda yer alan iki tabloda sunulmuştur:

Tablo 73.Velilerin Meslek Gruplarına Göre Kruskal-Wallis H Sınaması Sıralama Verileri

Meslek	Anket Sayısı	Ortalama Sıralama Değeri
Ev kadını	154	239,11
İşçi	90	207,07
Memur	87	227,42
Esnaf	29	216,57
Emekli	42	266,43
Serbest Meslek	47	213,59
Öğrenci	5	148,80
İşsiz	2	349,25
Toplam	456	

Kaynak: Alan araştırması verileri

Tablo 74.Velilerin Meslek Gruplarına Göre Kruskal-Wallis H Sınaması Test İstatistikleri

	OGİ
Ki-kare	11,214
Serbestlik Derecesi	7
Asymp. Sig.	0,130

Kaynak: Alan araştırması verileri

Yukarıdaki tablolarda yer alan Kruskal-Wallis H sınaması sonuçlarına göre, $p=0,130 > 0,05$ olduğundan, okul güvenliği algısı bakımından farklı meslek gruplarına sahip veliler arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmadığı biçimindeki boş hipotez (H_0 hipotezi) reddedilememektedir. **Bir başka deyişle, Samsun'da velililer arasında meslek gruplarına göre okul güvenliği algısı bakımından istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.**

3.3.11. Gelir Düzeyi Bazında Okul Güvenliği

Öğretmen, rehber öğretmen ve yöneticiler dışında kalan katılımcıların verdikleri yanıtlar çerçevesinde gelir grupları bazında OGİ ortalamasına ilişkin veriler izleyen tabloda sunulmuştur:

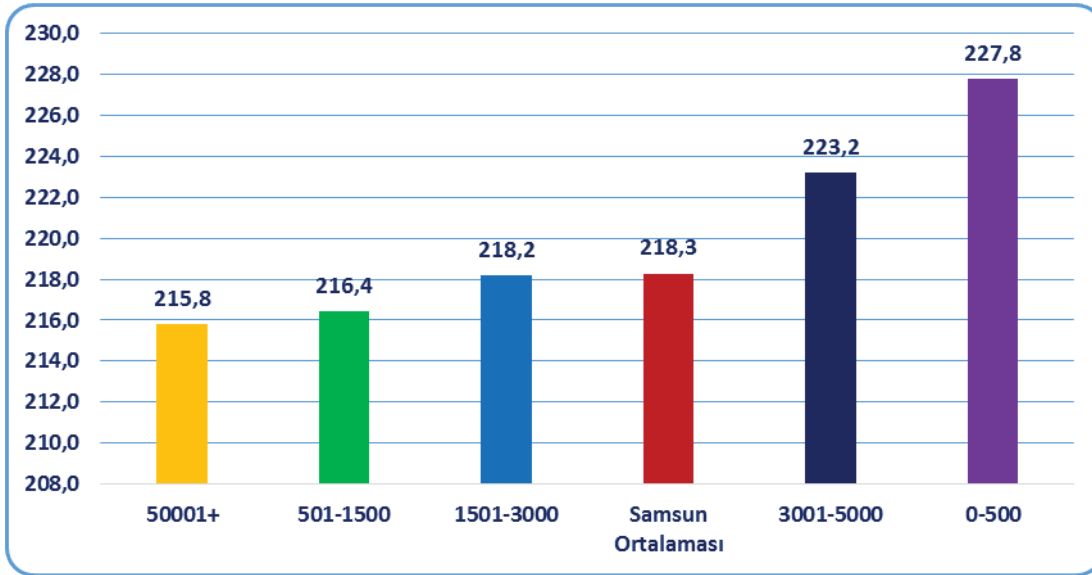
Tablo 75. Gelir Düzeyi ve Okul Güvenliği

Gelir Aralığı (TL)	Ortalama	Gözlem Sayısı	Standart Sapma
0-500	227,8	63	28,9
501-1500	216,4	475	28,3
1501-3000	218,2	289	33,6
3001-5000	223,2	77	39,8
5001+	215,8	26	58,2
Toplam	218,3	930	32,3

Kaynak: Alan araştırması verileri

Yukarıdaki tabloda yer alan verilere göre, gelir düzeyi 0-500 TL aralığında olan bireylerin OGİ ortalaması 227,8, 501-1000 TL aralığında olan bireylerin OGİ ortalaması 216,4, 1501-3000 TL aralığında olan bireylerin OGİ ortalaması 218,2, 3001-5000 TL aralığında olan bireylerin OGİ ortalaması 223,2 ve 5001 TL ve üstü gelire sahip olan bireylerin OGİ ortalaması ise 218,3'dür. Bireylerin gelir düzeylerine göre OGİ ortalamalarına ilişkin veriler karşılaştırmalı olarak izleyen grafikte sunulmuştur:

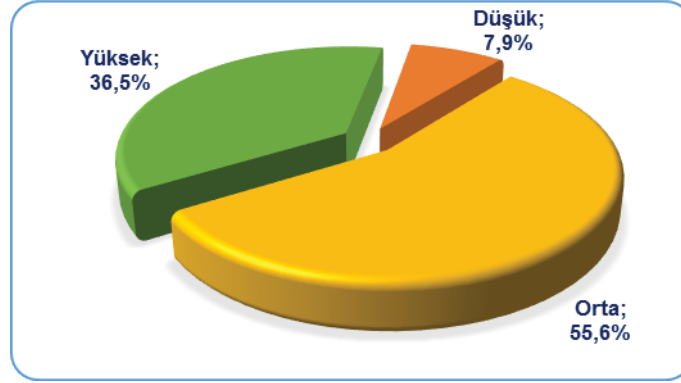
Grafik 78. Gelir Düzeyine Göre OGİ Ortalaması Karşılaştırması

Kaynak: Alan araştırması verileri

Okul güvenliğinin düşük, orta ve yüksek olarak sınıflandırıldığı OGA değişkenine ilişkin veriler gelir düzeyi bazında izleyen beş grafikte sunulmuştur:

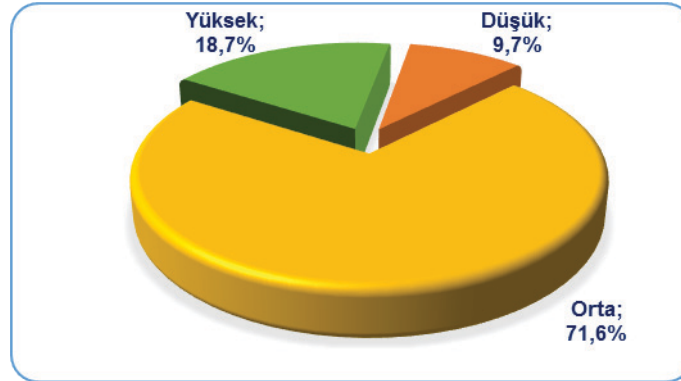
Grafik 79. Çok Düşük Gelir Grubundaki Bireylere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

0-500 TL aralığında gelire sahip olan bireylerin %7,9'u okul güvenliğini düşük bulurken, %36,5'i ise okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünmektedir. 0-500 TL aralığında gelire sahip olan bireyler arasında en yüksek paya sahip görüş ise %55,6 ile okul güvenliğinin orta düzeyde olduğu görüşüdür. 0-500 TL aralığında gelire sahip olan bireyler grubu, okul güvenliğinin düşük olduğu görüşüne sahip katılımcıların oransal olarak en az olduğu gelir grubudur.

Grafik 80. Düşük Gelir Grubundaki Bireylere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

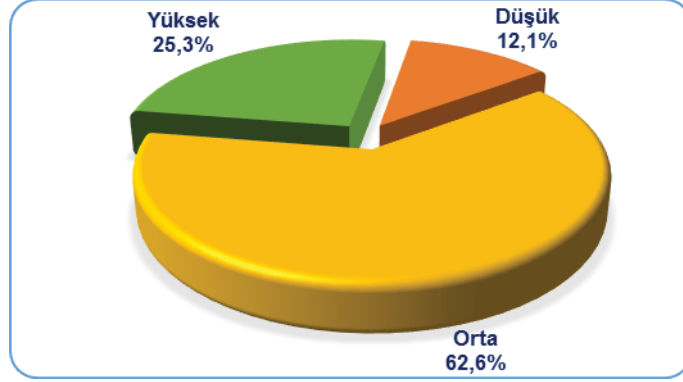

Kaynak: Alan araştırması verileri

501-1500 TL aralığında gelire sahip olan bireylerin %9,7'si okul güvenliğini düşük bulurken, %18,7'si ise okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünmektedir. 501-1500 TL aralığında gelire sahip olan bireyler arasında en yüksek paya sahip görüş ise %71,6 ile okul güvenliğinin orta düzeyde olduğu görüşüdür. 501-1500 TL aralığında gelire sahip olan bireyler grubu, okul güvenliğinin yüksek olduğu görüşüne sahip katılımcıların oransal

olarak en az ve okul güvenliğinin orta derecede olduğu görüşüne sahip katılımcıların oransal olarak en fazla olduğu gelir grubudur.

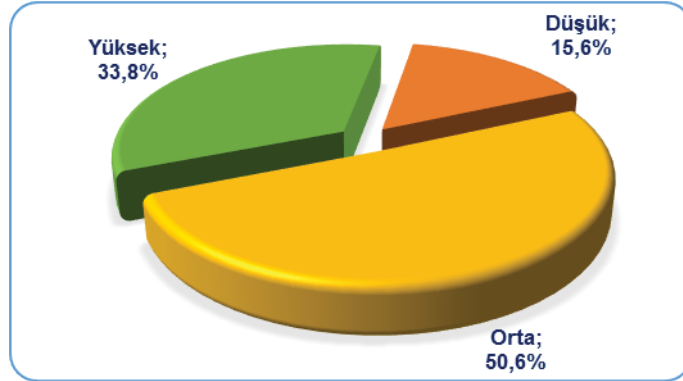
Grafik 81.Orta Gelir Grubundaki Bireylere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

1501-3000 TL aralığında gelire sahip olan bireylerin %12,1 okul güvenliğini düşük bulurken, %25,3'ü ise okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünmektedir. 1501-3000 TL aralığında gelire sahip olan bireyler arasında en yüksek paya sahip görüş ise %62,6 ile okul güvenliğinin orta düzeyde olduğu görüşüdür.

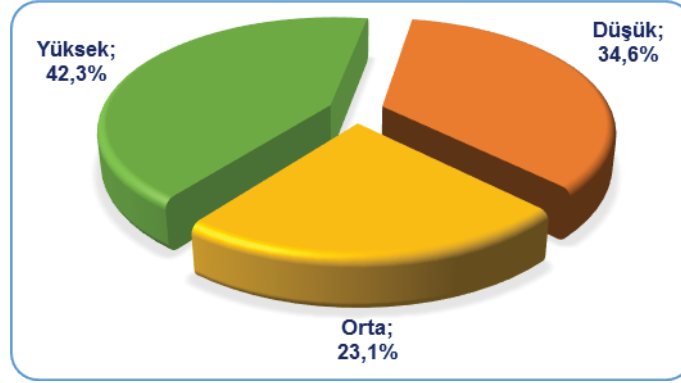
Grafik 82.Yüksek Gelir Grubundaki Bireylere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

3001-5000 TL aralığında gelire sahip olan bireylerin %15,6'sı okul güvenliğini düşük bulurken, %33,8'i ise okul güvenliğinin yüksek olduğunu düşünmektedir. 3001-5000 TL aralığında gelire sahip olan bireyler arasında en yüksek paya sahip görüş ise %50,6 ile okul güvenliğinin orta düzeyde olduğu görüşüdür.

Grafik 83. Çok Yüksek Gelir Grubundaki Bireylere Göre Okul Güvenliği (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

5001 TL ve üstü gelire sahip olan bireylerin %34,6'sı okul güvenliğini düşük bulurken, %23,1'i ise okul güvenliğinin orta derecede olduğunu düşünmektedir. 5001 TL ve üstü gelire sahip olan bireyler arasında en yüksek paya sahip görüş ise %42,3 ile okul güvenliğinin yüksek olduğu görüşüdür. 5001 TL ve üstü gelire sahip olan bireyler grubu, okul güvenliğinin orta derecede olduğu görüşüne sahip katılımcıların oranının en az olduğu gelir grubudur. Ayrıca 5001 TL ve üstü gelire sahip olan bireyler grubu, okul güvenliğinin yüksek olduğu görüşüne sahip katılımcıların ve okul güvenliğinin yüksek olduğu görüşüne sahip katılımcıların oranının olarak en fazla olduğu gelir grubudur.

Çalışmanın temel hipotezlerinden bir tanesi okul güvenliği algısının velilerin meslek gruplarına göre farklılık gösterdiğidir. Bu çerçevede ilgili hipotezi sınamak için Kruskal-Wallis H sınaması uygulanmış ve elde edilen sonuçlar aşağıda yer alan iki tabloda sunulmuştur:

Tablo 76. Gelir Düzeyine Göre Kruskal-Wallis H Sınaması Sıralama Verileri

Meslek	Anket Sayısı	Ortalama Sıralama Değeri
0-500	63	557,83
501-1500	475	447,40
1501-3000	289	462,62
3001-5000	77	512,53
50001+	26	465,21

Kaynak: Alan araştırması verileri

Tablo 77. Gelir Düzeyine Göre Kruskal-Wallis H Sınaması Test İstatistikleri

	OGİ
Ki-kare	11,996
Serbestlik Derecesi	4
Asymp. Sig.	0,017

Kaynak: Alan araştırması verileri

Yukarıdaki tablolarda yer alan Kruskal-Wallis H sınaması sonuçlarına göre, $p=0,017 < 0,05$ olduğundan, okul güvenliği algısı bakımından farklı gelir düzeyine sahip katılımcılar arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmadığı biçimindeki boş hipotez (H_0 hipotezi) reddedilmektedir. **Bir başka deyişle, Samsun’da gelir düzeylerine göre okul güvenliği algısı bakımından istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır.**

Kruskall-Wallis H sınaması her ne kadar farklı gelir düzeyindeki gruplar arasında okul güvenliği bakımından istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunduğu sonucunu gösterse de, Kruskall-Wallis H sınaması sonuçları ile hangi gruplar arasında okul güvenliği bakımından istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunduğunun belirlenmesi mümkün değildir. Bu nedenle tüm gelir düzeyleri ikili olarak gruplanarak her bir ikili grup için (Düşük-Çok Düşük, Orta-Yüksek, Çok Yüksek-Düşük vb.) Mann-Whitney U sınaması yapılarak okul güvenliği algısı bakımından hangi gelir grupları arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık olduğu Bonferroni düzeltmesi uygulanarak sınanmıştır.²⁷

Mann-Whitney U sınaması sonuçlarına göre:

*Gelir düzeyi çok düşük olan katılımcıların okul güvenliği algısı ile yalnızca gelir düzeyi düşük aralığında olan gelir grubunun okul güvenliği algıları arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ve **gelir düzeyi çok düşük olan katılımcıların okul güvenliği algısı gelir düzeyi düşük olan katılımcılara göre daha yüksektir.***

*Gelir düzeyi düşük olan katılımcıların okul güvenliği algısı ile yalnızca gelir düzeyi çok düşük olan gelir grubunun okul güvenliği algıları arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ve **gelir düzeyi düşük olan katılımcıların okul güvenliği algısı gelir düzeyi çok düşük olan katılımcılara göre daha düşüktür.***

²⁷ İlgili sınamalara ilişkin sınama sonuçlarına istenmesi durumunda yazarlardan ulaşılabilir.

Gelir düzeyi orta olan katılımcıların okul güvenliği algısı ile diğer tüm gelir gruplarının okul güvenliği algıları arasında **istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.**

Gelir düzeyi yüksek olan katılımcıların okul güvenliği algısı ile diğer tüm gelir gruplarının okul güvenliği algıları arasında **istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.**

Gelir düzeyi çok yüksek olan katılımcıların okul güvenliği algısı ile diğer tüm gelir gruplarının okul güvenliği algıları arasında **istatistiki olarak anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.**

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Kentleşme çok yönlü işleyen bir süreçtir. Özellikle gelişmekte olan ülkeler itibariyle düşünüldüğünde kentleşme, bir yönüyle “uygarlaşma” süreçlerini yayarken, bir yönüyle de kültürel değerleri ve yaşam tarzını aşındırır. Bu bakımdan kentleşme, hem olumlu hem de olumsuz potansiyele sahip bir gelişme sürecidir.

Samsun, TR83 Bölgesi’nde, kentsel yaşam kalitesi bakımından en gelişmiş kent olma özelliği taşıması ve 1980-1990’lı yıllarda yoğun göçle karşı karşıya kalan metropol bir kent olması nedeniyle, bölgedeki diğer kentlerden farklılaşmıştır. Bu durum, Samsun için hem olumlu hem de olumsuz potansiyeller içermektedir.

“Güvenli Okul-Yaşanabilir Kent Araştırma Projesi” adıyla yapılan ve Samsun Büyükşehir Belediye sınırları içinde okul güvenliği konusunda durum analizi yapmayı amaçlayan bu araştırmada nicel (anket) ve nitel (literatür tarama) araştırma teknikleri kullanılmıştır. Elde edilen verilerin yorumlanmasıyla aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

- Araştırmada, Samsun’da okul güvenliği algısının genel olarak orta düzeyde olduğu ortaya çıkmıştır. Böylece araştırmanın bu duruma yönelik ilk varsayımı doğrulanmıştır.
- Samsun’da araştırmanın yapıldığı Atakum, İlkadım, Canik ve Tekkeköy ilçeleri arasında okul güvenliği algısı farklılık göstermektedir. Bu bakımdan araştırmanın konuyla ilgili ikinci varsayımı da doğrulanmıştır.
- Samsun’da özel okullar ile devlet okullarında okul güvenliği algısı farklılık taşıdığı ortaya çıkmıştır. Özel okullardaki güvenlik algısı, devlet okullarındaki güvenlik algısına göre daha yüksektir. Böylece, araştırmanın bu konudaki varsayımı da doğrulanmıştır.
- Araştırma sonucunda okul güvenliği algısının, normal öğretim ve ikili öğretim programlarına göre farklılık gösterdiği tespit edilmiş ve böylece ilgili varsayım doğrulanmıştır. İkili öğretim programındaki okulların okul güvenliği algısı, tam gün programı uygulanan okullara göre daha düşüktür.
- Araştırmada öğrenciler, öğretmenler, rehber öğretmenler, okul yöneticileri ile velilerin okul güvenliği algılarının farklılık gösterdiği ortaya çıkmıştır. Okul güvenliği algısı en yüksekten düşüğe sıralandığında; yöneticiler, rehber öğretmenler, öğretmenler, veliler ve öğrenciler şeklinde bir dizilim oluşmuştur. Bu sonuçlara göre araştırmanın ilgili varsayımları doğrulanmıştır.

- Araştırma sonuçları, farklı sınıflardaki öğrencilerin okul güvenliği algılarının da farklı olduğunu göstermiş; sınıf düzeyi ile güvenlik algısı düzeyi arasında ters bir orantı olduğunu ortaya koymuştur. En alt sınıfın (sekizinci sınıf) okul güvenliği algısı en yüksek iken en üst sınıfın (on ikinci sınıf) okul güvenliği algısı en düşüktür. Bu durumda, araştırmanın ilgili varsayımı doğrulanmış olmaktadır.
- Araştırmada, yaş gruplarına göre ise okul güvenliği algısının anlamlı bir farklılaşma göstermediği ortaya çıkmıştır. Dolayısıyla, konuyla ilgili varsayım doğrulanmamıştır.
- Araştırma sonuçlarına göre genel olarak kadın ve erkek oluşu göre okul güvenliği algısının değiştiği tespit edilmiştir. Kadınlar, Samsun’da okul güvenliğinin, erkeklere göre daha düşük olduğunu düşünmektedirler. Öte yandan, öğrenciler arasında ise cinsiyetin okul güvenli algısında bir farklılık yaratmadığı tespit edilmiştir. Dolayısıyla çalışmanın ilgili varsayımının kısmen doğrulandığı söylenebilir.
- Araştırmayla, genel olarak eğitim durumu ile okul güvenliği algısı arasında bir ilişki olduğu tespit edilmiş olup, farklı eğitim düzeyindeki bireylerin farklı okul güvenliği algısına sahip oldukları ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte, velilerin eğitim düzeyinin, okul güvenliği üzerinde farklılık yaratıcı bir etkisi olmadığı tespit edilmiştir. Böylece ilgili varsayımın kısmen doğrulandığı söylenebilir.
- Araştırmada, deneklerin mesleklerinin okul güvenliği algıları üzerinde farklılık yaratıcı bir etkide bulunmadığı tespit edilmiştir. Dolayısıyla ilgili varsayım doğrulanmamıştır.
- Araştırmanın bir diğer önemli tespiti de deneklerin gelir durumuna göre okul güvenliği algılarının, genel olarak düşük gelirli gruplar arasında farklılık gösterip; orta ve yüksek gelir grubu arasında farklılık göstermemesidir. Bu çerçevede ilgili varsayım kısmen doğrulanmış olmaktadır.

Araştırmanın önemli bir bölümünü oluşturan okul güvenliği-özel güvenlik hizmetleri ilişkisi bağlamında da aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Uygulanan anketler çerçevesinde özel güvenlik uygulamasının, diğer güvenlik önlemlerine göre okullarda güvenliği artırmakta daha etkili olup-olmayacağına ilişkin olarak katılımcılara “Okulda özel güvenlik görevlisi bulunması, güvenlik sorunlarını önleme ve kontrol etmede daha etkilidir.” ifadesine katılıp katılmadıkları sorulmuş ve Tablo 78’deki verilere ulaşılmıştır:

Tablo 78. Özel Güvenlik Uygulamasına İlişkin Katılımcı Görüşleri

Yanıt	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
Kesinlikle Katılmıyorum	77	4,8	4,8	4,8
Katılmıyorum	128	8,0	8,0	12,8
Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	256	16,0	16,0	28,8
Katılıyorum	594	37,1	37,1	66,0
Kesinlikle Katılıyorum	544	34,0	34,0	100,0
Total	1599	100,0	100,0	

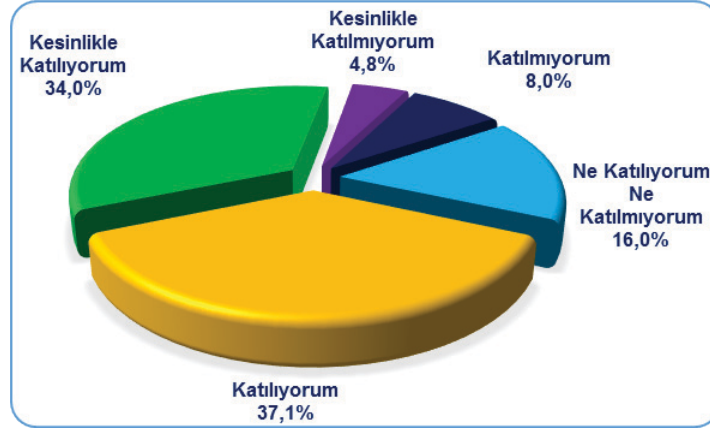
Kaynak: Alan araştırması verileri

Yukarıdaki tabloda yer alan veriler çerçevesinde, “Özel güvenlik uygulaması okullarda güvenliği artırmakta diğer güvenlik önlemlerine göre daha etkilidir” önermesine kesinlikle katılmıyorum yanıtı verenlerin oranı %4,8, katılmıyorum yanıtı verenlerin oranı %8 ve ne katılıyorum ne katılmıyorum yanıtı verenlerin oranı %16’dır. Dolayısı ile **özel güvenlik uygulamasının, diğer güvenlik önlemlerine göre okullarda güvenliği artırmakta daha etkili olduğuna katıldığını ifade etmeyenlerin oranı %28,8’dir.**

“Özel güvenlik uygulaması okullarda güvenliği artırmakta diğer güvenlik önlemlerine göre daha etkilidir” önermesine katılıyorum yanıtı verenlerin oranı %37, kesinlikle katılıyorum yanıtı verenlerin oranı ise % 34’dür. Bir başka deyişle katılımcıların %71’i **özel güvenlik uygulamasının diğer güvenlik önlemlerine göre okullarda güvenliği artırmakta daha etkili olduğunu düşünmektedirler.**

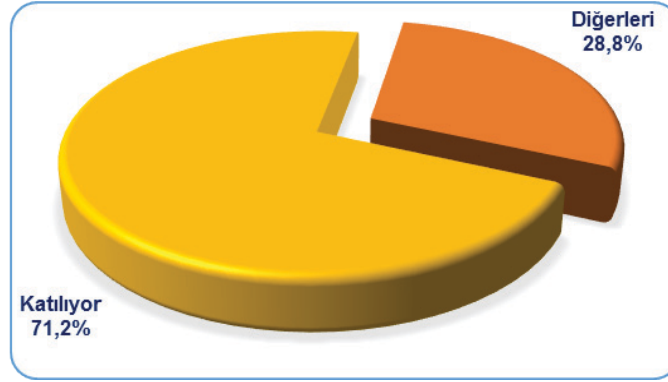
Bu çerçevede “Özel güvenlik uygulaması, diğer güvenlik önlemlerine göre okullarda güvenliği artırmakta daha etkilidir” sorusuna verilen yanıtların tüm olası cevaplar, Grafik 84 ve Grafik 85’te görülmektedir:

Grafik 84. Özel Güvenlik Uygulamasına İlişkin Katılımcı Görüşleri (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

Grafik 85. Özel Güvenlik Uygulamasına Katılanlar ve Diğerleri (% Dağılım)

Kaynak: Alan araştırması verileri

Araştırma çerçevesinde ulaşılan bulgular ve katılımcıların görüşleri birlikte değerlendirildiğinde, **Samsun'da orta düzeyde olan okul güvenliğini artırmak için özel güvenlik uygulamasına özel önem verilmesi gerektiği ortaya çıkmaktadır. Bu çerçevede özellikle devlet okullarında özel güvenlik uygulamasının yaygınlaştırılması, bu okullarda okul güvenliğinin artırılmasına önemli katkı sağlayacaktır.**

Yukarıdaki sonuçlar ile kurumsal veriler ve genel gözlemler neticesinde, Samsun'da okul güvenliği konusunda şu tespitler ve öneriler yapılabilir:

Araştırma sonucunda genel olarak Samsun Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde (Tekkeköy, Canik, İlkadım ve Atakum ilçelerinde) bulunan ortaokul ve liselerde güvenlik durumu orta düzeyde çıkmışsa da; mevcut okulların büyük çoğunluğunun

mahalle aralarında yer alması nedeniyle, bunların çeşitli risklerle karşı karşıya olduğu göz ardı edilmemelidir. İl Emniyet Müdürlüğü kayıtlarına göre, özellikle düşük gelir seviyesine sahip kent sakinlerinin yaşadığı bazı mahallelerde suç eğilimi görece yüksektir. Dolayısıyla bu bölgelerdeki okullar güvenlik açısından risk altındadır. Öte yandan, gelir seviyesinin yüksek olduğu bölgelerdeki eğitim kurumları da suça meyilli ya da suça karışmış (okul bölgesi dışından gelen) grupların hedefi olarak, risk altındadır. Böylece, gelir seviyesi hem düşük hem de orta ve yüksek düzeyli bölgelerde yer alan okullar, niteliksel olarak farklı güvenlik riskleriyle karşı karşıyadır. İlave olarak, söz konusu eğitim kurumlarının bölgesel olarak dağınık bir yapı göstermesi, buralarda polisiye tedbirlerle sürekli ve sürdürülebilir nitelikli güvenliğin sağlanmasını zorlaştırmaktadır. Dolayısıyla salt polis denetimi, okullardaki güvenlik risklerini gidermede yeterli olamamaktadır. **Bu nedenle, okullarda güvenliği sağlamak konusunda, polis seçeneğinin yanı sıra alternatif seçenekler de düşünülmelidir.**

Araştırma sonuçları, okul güvenliğinin sağlanması hususunda ailelerin, öğrencilerin ve okul yönetimlerinin özel güvenlik hizmetlerini oldukça etkili bir yöntem olarak gördüklerini ortaya koymuştur. Özel okulların tamamında özel güvenlik hizmeti mevcuttur. Devlet okulları ise büyük ölçüde özel güvenlik hizmetinden yoksundur. Bununla birlikte, saha araştırmaları sırasında yapılan görüşmelerde, bazı devlet okullarının okul aile birlikleri yoluyla, özel güvenlik personeli istihdam ettikleri, ancak ekonomik nedenlerle ve yasal mevzuatın eksik bilinmesine bağlı olarak (5188 sayılı Kanun ve uygulama yönetmeliğinin iyi bilinmemesinden dolayı) bu uygulamaların uzun süre gerçekleştirilemediği anlaşılmıştır. **Dolayısıyla devlet okullarının, özel güvenlik hizmeti alabilmelerine yönelik mevzuat konusunda sağlıklı bir bilgilendirme politikasının uygulanması gerekmektedir. Ayrıca devlet okullarında özel güvenlik görevlisi istihdam edilebilmesi için uygulanabilir ekonomik olanaklar yaratılmalıdır.**

Okullarda özel güvenlik hizmetine duyulan ilgi nedeniyle bazen gelecekte sorun doğurabilecek uygulamalara gidildiği de tespit edilmiştir. Samsun İl Emniyet Müdürlüğü'nün araştırması sonucu, bazı devlet okullarında hakkında yeterli araştırma yapılmadan "danışma görevlisi" olarak görevlendirilen, aralarında suç kaydı da bulunan kişilerin görevlendirildikleri tespit edilmiştir. Her ne kadar tüm suç kaydı bulunan bireyler için genelleştirilemeyecek olsa da, taksirli suçlar dışındaki suçlardan ve özellikle gasp,

hırsızlık, çocuk istismarı, uyuşturucu gibi adi suçlardan sabıkalı bulunan kişilerin “danışma görevlisi” adı altında da olsa okul güvenliğinden sorumlu olarak görevlendirilmeleri telafisi mümkün olmayan sonuçlar doğurabilecektir. **Bu nedenle, okullarda görevlendirilecek eğitim-öğretim kadrosu dışındaki kişilerin detaylı güvenlik araştırmasının yapılması önerilmektedir.**

Mevcut okulların hâlihazırda alacakları her türlü güvenlik önleminin palyatif (geçici) nitelikli olacağı ve dolayısıyla kalıcı çözümler aranması gerektiği düşünülmektedir. Bunun için orta ve uzun vadede, kent içinde özellikle nüfusun ve iş merkezlerinin yoğun olduğu yerlerdeki ve dağınık biçimde konumlanmış okulların yerleşim bölgeleri dışında inşa edilecek yerleşkelerde toplanabilmesi olanakları tartışılmalıdır.

Araştırma sonuçları tam gün eğitim-öğretim yapılan okullarda okul güvenliği algısının ikili eğitim-öğretim yapılan okullardan daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Dolayısı ile **ikili eğitim-öğretim yapılan kurumların sayısının azaltılarak tam gün eğitim-öğretim yapan kurumlar haline dönüştürülmesi hususundaki olanakların araştırılması önemli görülmektedir.**

Araştırmanın hazırlık ve uygulanması süresinde, okul güvenliği kavramının ağırlıklı olarak şiddet ve saldırganlık, hırsızlık, zorbalık, madde kullanımı gibi öğrenci ve okul personelinin fiziksel güvenlikleriyle ilgili kavramları çerçevesinde algılandığı gözlemlenmiştir. **Bu nedenle, öncelikle Samsun’da okul güvenliğinin sadece fiziksel değil, psikolojik ve duygusal boyutları da olan ve trafik ve ulaşım sorunlarını, doğal felaketleri, salgın hastalıkları da içeren, çok kapsamlı bir olgu olduğu bilincinin yaygınlaştırılması gerekmektedir.**

Okul güvenliğinin salt fiziksel boyutun dışında çok boyutlu bir nitelik taşıdığı düşünüldüğünde, özellikle okul yöneticileri tarafından okullarda risk oluşturabilecek çeşitli durumlar (örneğin, sel, deprem, yangın gibi) güvenlik planları hazırlanıp, güncellenmelidir. Bu tür faaliyetler, mevzuatın bir gereği olarak değil, gerçekten hayat kurtarmaya yönelik faaliyetler olarak algılanmalıdır. Güvenlik planları hazırlanırken, okulun bulunduğu bölgenin ve yerleşim yerinin coğrafi, ekonomik ve sosyal durumu göz önünde bulundurulmalıdır. Örneğin; İlkadım Bölgesi’ndeki bir okul için risk

oluşturulabilecek bir etken, Tekkeköy Bölgesi için risk olmayabilir. Söz konusu planlar hazırlanırken, öğrencilerin, okul personelinin ve velilerin ihtiyaç ve beklentileri de dikkate alınmalıdır. ** zellikle velilerin dönem dönem ilettikleri talepler ve Őik yetler geribildirim olarak değerlendirilmelidir. Dolayısıyla her okulun güvenlik planı kendine özgü olmak durumundadır.**

Okul güvenlik planı çerçevesinde sivil savunma müdürlükleri, itfaiye, polis, jandarma, hastaneler gibi yerel kurum ve kuruluŐlarla işbirliği yapılarak, periyodik aralıklarla güvenlik riski oluşturan durumlar hakkında ilgili kurumlarla ortak etkinlikler yapılabilir.

Bir okulun güvenlik planı ya da kriz planı olması, uygulanmadığı sürece iŐe yaramaz. Okul güvenlik planı mutlaka uygulanmalı ve bu amaçla, okul personeli ve öğrencilerin katılımıyla, düzenli aralıklarla fiziksel ve diğer güvenlik sorunları konusunda bilinçlendirme seminerleri ile sel, yangın, deprem, savaŐ gibi kriz durumlarına yönelik tatbikatlar yapılmalıdır.

Öte yandan veliler, okul güvenlik planının ayrılmaz bir parçası olarak düşünülmelidir. Veliler, bu planların yapılıŐ sürecine dâhil edildiği gibi planın nasıl iŐleyeceęini, kendilerine ne tür görevler düŐeceklerini bilmelidirler. Okul yönetimi, bu konuda velilerle etkili bir işbirliği geliştirmelidir.

Araştırma sürecinde velilerin, okul yönetimini, okulun olanaklarını ve öğretmenleri sahiplendikleri, bu konularda olumsuz görüŐler beyan etmekten kaçındıkları gözlenmiŐtir. Velilerin bu eğilimi, okul güvenliği konusunda okul yönetimleriyle etkili işbirliği kurmak bakımından önemli bir potansiyel niteliği taşımaktadır. **Ancak okul yönetimlerinin, gerçekçi  z mler üretilmesi adına tespit edilen eksiklik ve aksaklıkları iletmeleri konusunda velileri teşvik etmesi önemli görülmektedir.**

Araştırma sonuçları, henüz çok ileri düzeyde olmamakla birlikte, öğrencilerin internet üzerinden gerçekleŐen “siber suçlar” ve cep telefonu aracılığıyla işlenen diğer teknolojik suçlarla karşı karşıya olduğunu, bu tür suçların gelecekte artacağına işaret etmektedir. **Dolayısıyla bu tür suçlar konusunda kurumsal düzeyde politika ve stratejilerin**

belirlenmesi, belirlenmiş olan stratejilerin etkin biçimde uygulanması; ayrıca okul yöneticilerinde, öğretmenlerde, öğrencilerde ve velilerde farkındalık oluşturularak, her düzeyde önleyici tedbirlerin teşvik edilmesi önemli görülmektedir.

Araştırma sonuçlarının da ortaya koyduğu gibi özellikle okul yöneticileri ve rehber öğretmenler çeşitli gerekçelerle okul güvenliğini olduğundan daha iyi nitelikte gösterme ve yansıtma eğiliminde oldukları anlaşılmaktadır. Bu durum, alınacak basit tedbirlerle bugünden önlenebilecek pek çok sorunun gelecekte çok daha karmaşık ve çözülmesi zor sorunlar haline dönüşmesine neden olabilecektir. Bu nedenle, okul yöneticileri ve rehber öğretmenlerin kişisel görüşlerinin yanı sıra okul güvenliğinin önemli paydaşlarından olan öğrenciler ve veliler ile öğretmenlerin de okul güvenliği konusundaki görüş ve önerilerini dikkate almalarının okul güvenliğinin artırmada önemli katkı sağlayacağı düşünülmektedir. **Ayrıca, okul yöneticisi ve rehber öğretmenlerin tespit edilen sorunlar konusunda şeffaf olmalarını teşvik edici kurumsal ve yönetsel düzenlemeler yapılabilir.**

Okul güvenliğinin önemli bir parçasını oluşturan ulaşım konusunda hem okul yönetimleri hem de veliler hassas davranmalıdır. Servisle çocuğunu okula gönderen aileler zaman zaman okul güzergâhını, servis araçlarının hizmet sunumunu ve trafikteki davranışlarını gözden geçirmelidir. Okul servis şoförleri ve diğer görevliler, görev ve sorumlulukları, güvenli taşıma için gerekli kurallar ve öğrenci psikolojisi konusunda eğitilmelidirler. Keza okul yönetimleri de okul servislerinin yasal mevzuata uyup-uyamadıklarını belirli aralıklarla ve çeşitli teknolojiler vasıtasıyla denetlemeli, uygun olmayan servisler için gerekli işlemleri yapmalıdırlar.

Okul güvenliğinin önemli bir boyutunun psikolojik ve duygusal nitelikli olduğu unutulmamalıdır. Bu nedenle okullarda psikolojik danışmanların görevlendirilmesi ve öğretmen ve diğer görevlilere özellikle çocuk psikolojisi konusunda hizmet içi eğitim verilmesi düşünülebilir. Bu konuda görevlendirilecek profesyonel görevliler yardımıyla, öğrencilerde görülen istenmeyen davranışların önlenmesi ve azaltılmasına yönelik olarak; öğrencilere akran arabuluculuğu, öfke yönetimi, iletişim becerileri eğitimleri gibi çağdaş yöntemlerle yardımcı olunabilir.

Sonuç olarak; okul güvenliği tek başına okul yönetiminin ve eğitimcilerin çözebileceği bir sorun değildir. Okul güvenliği toplumsal bir sorundur ve bu nedenle,

başta okul yönetimi ve öğretmenler olmak üzere, öğrencilere, ailelere, kamu kurumlarına, sivil toplum örgütlerine ve yerel yönetimlere önemli görevler düşmektedir. Sorunun zm, bütün tarafların yakın ve etkili bir işbirliği ile mümkündür.

EKLER

EK.1: ANKET SORULARINA VERİLEN YANITLARIN DAĞILIMLARI

Okul içinde bıçak çakı vb. kesici, delici alet ya da silah taşıyan öğrenciler vardır.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
SÜREKLİ	23	1,44	1,44	1,44
ÇOK SIK	47	2,94	2,94	4,38
ORTA SIKLIKTA	241	15,07	15,07	19,45
ÇOK AZ	623	38,96	38,96	58,41
HİÇ	665	41,59	41,59	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Okul içinde alkol ya da uyuşturucu madde kullanan öğrenciler vardır.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
SÜREKLİ	36	2,25	2,25	2,25
ÇOK SIK	57	3,56	3,56	5,82
ORTA SIKLIKTA	195	12,20	12,20	18,01
ÇOK AZ	499	31,21	31,21	49,22
HİÇ	812	50,78	50,78	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Okul içinde bazı öğrenciler, diğer öğrencilere fiziksel şiddet uygularlar

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
SÜREKLİ	67	4,19	4,19	4,19
ÇOK SIK	143	8,94	8,94	13,13
ORTA SIKLIKTA	454	28,39	28,39	41,53
ÇOK AZ	641	40,09	40,09	81,61
HİÇ	294	18,39	18,39	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Okul içinde bazı öğrenciler diğer öğrencilerin değerli eşyalarını çalarlar.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
SÜREKLİ	26	1,63	1,63	1,63
ÇOK SIK	58	3,63	3,63	5,25
ORTA SIKLIKTA	215	13,45	13,45	18,70
ÇOK AZ	707	44,22	44,22	62,91
HİÇ	593	37,09	37,09	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Okul içinde bazı öğrenciler diğer öğrencileri aşağılarlar.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
SÜREKLİ	91	5,69	5,69	5,69
ÇOK SIK	180	11,26	11,26	16,95
ORTA SIKLIKTA	397	24,83	24,83	41,78
ÇOK AZ	613	38,34	38,34	80,11
HİÇ	318	19,89	19,89	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Okul içinde şiddetli kavga olayları yaşanır.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
SÜREKLİ	62	3,88	3,88	3,88
ÇOK SIK	113	7,07	7,07	10,94
ORTA SIKLIKTA	265	16,57	16,57	27,52
ÇOK AZ	630	39,40	39,40	66,92
HİÇ	529	33,08	33,08	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Okul içinde bazı öğrenciler,(sözlü ya da fiziksel) cinsel nitelikli tacize uğrarlar.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
SÜREKLİ	21	1,31	1,31	1,31
ÇOK SIK	40	2,50	2,50	3,81
ORTA SIKLIKTA	137	8,57	8,57	12,38
ÇOK AZ	415	25,95	25,95	38,34
HİÇ	986	61,66	61,66	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Okul içinde bazı öğrenciler, diğer öğrencilere dili/dini/ırkı nedeniyle (sözlü ya da fiziksel) tacizde bulunurlar.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
SÜREKLİ	17	1,06	1,06	1,06
ÇOK SIK	27	1,69	1,69	2,75
ORTA SIKLIKTA	91	5,69	5,69	8,44
ÇOK AZ	297	18,57	18,57	27,02
HİÇ	1167	72,98	72,98	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Okul içinde bazı öğrenciler okula cinsel içerikli dergi/gazete/CD vb. getirirler.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
SÜREKLİ	20	1,25	1,25	1,25
ÇOK SIK	24	1,50	1,50	2,75
ORTA SIKLIKTA	95	5,94	5,94	8,69
ÇOK AZ	373	23,33	23,33	32,02
HİÇ	1087	67,98	67,98	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Okul içinde bazı öğretmenler, öğrencilere fiziksel şiddet uygularlar.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
SÜREKLİ	24	1,50	1,50	1,50
ÇOK SIK	21	1,31	1,31	2,81
ORTA SIKLIKTA	75	4,69	4,69	7,50
ÇOK AZ	355	22,20	22,20	29,71
HİÇ	1124	70,29	70,29	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Okul içinde bazı öğrenciler, diğer öğrencilere e-posta, cep telefonu mesajı ve facebook gibi yollarla rahatsız edici mesaj gönderirler.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
SÜREKLİ	36	2,25	2,25	2,25
ÇOK SIK	73	4,57	4,57	6,82
ORTA SIKLIKTA	241	15,07	15,07	21,89
ÇOK AZ	542	33,90	33,90	55,78
HİÇ	707	44,22	44,22	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Okul içinde bazı öğretmenler, öğrencilere cinsiyetleri nedeniyle farklı davranırlar.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
SÜREKLİ	40	2,50	2,50	2,50
ÇOK SIK	27	1,69	1,69	4,19
ORTA SIKLIKTA	92	5,75	5,75	9,94
ÇOK AZ	275	17,20	17,20	27,14
HİÇ	1165	72,86	72,86	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Okul içinde bazı öğrenciler/veliler, öğretmenleri tehdit ederler.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
SÜREKLİ	18	1,13	1,13	1,13
ÇOK SIK	34	2,13	2,13	3,25
ORTA SIKLIKTA	131	8,19	8,19	11,44
ÇOK AZ	514	32,15	32,15	43,59
HİÇ	902	56,41	56,41	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Okul içinde okul binası ve eşyalarının bakımsızlığı nedeniyle yaralanmaya neden olan kazalar yaşanır.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
SÜREKLİ	10	0,63	0,63	0,63
ÇOK SIK	21	1,31	1,31	1,94
ORTA SIKLIKTA	74	4,63	4,63	6,57
ÇOK AZ	363	22,70	22,70	29,27
HİÇ	1131	70,73	70,73	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Okulun yakın çevresinde bıçak, çakı vb. kesici, delici alet ya da silah taşıyanlar dolaşır.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
SÜREKLİ	127	7,94	7,94	7,94
ÇOK SIK	229	14,32	14,32	22,26
ORTA SIKLIKTA	374	23,39	23,39	45,65
ÇOK AZ	443	27,70	27,70	73,36
HİÇ	426	26,64	26,64	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Okulun yakın çevresinde alkol ya da uyuşturucu madde kullananlar vardır.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
SÜREKLİ	113	7,07	7,07	7,07
ÇOK SIK	204	12,76	12,76	19,82
ORTA SIKLIKTA	375	23,45	23,45	43,28
ÇOK AZ	458	28,64	28,64	71,92
HİÇ	449	28,08	28,08	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Okulun yakın çevresinde öğrencilere fiziksel şiddet uygulanır.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
SÜREKLİ	58	3,63	3,63	3,63
ÇOK SIK	110	6,88	6,88	10,51
ORTA SIKLIKTA	286	17,89	17,89	28,39
ÇOK AZ	451	28,21	28,21	56,60
HİÇ	694	43,40	43,40	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Okulun yakın çevresinde uyuşturucu madde satışı yapılır.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
SÜREKLİ	38	2,38	2,38	2,38
ÇOK SIK	44	2,75	2,75	5,13
ORTA SIKLIKTA	169	10,57	10,57	15,70
ÇOK AZ	283	17,70	17,70	33,40
HİÇ	1065	66,60	66,60	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Okulun yakın çevresinde öğrencilere sözlü tacizde bulunulur.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
SÜREKLİ	65	4,07	4,07	4,07
ÇOK SIK	136	8,51	8,51	12,57
ORTA SIKLIKTA	258	16,14	16,14	28,71
ÇOK AZ	504	31,52	31,52	60,23
HİÇ	636	39,77	39,77	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Okulun yakın çevresinde öğrencilere cinsel tacizde bulunulur.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
SÜREKLİ	27	1,69	1,69	1,69
ÇOK SIK	56	3,50	3,50	5,19
ORTA SIKLIKTA	111	6,94	6,94	12,13
ÇOK AZ	301	18,82	18,82	30,96
HİÇ	1104	69,04	69,04	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Okulun yakın çevresinde okula dışarıdan izinsiz girişler olur.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
SÜREKLİ	61	3,81	3,81	3,81
ÇOK SIK	108	6,75	6,75	10,57
ORTA SIKLIKTA	178	11,13	11,13	21,70
ÇOK AZ	546	34,15	34,15	55,85
HİÇ	706	44,15	44,15	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Okulun yakın çevresinde öğrencilerin para ya da değerli eşyaları gasp edilir.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
SÜREKLİ	21	1,31	1,31	1,31
ÇOK SIK	43	2,69	2,69	4,00
ORTA SIKLIKTA	125	7,82	7,82	11,82
ÇOK AZ	401	25,08	25,08	36,90
HİÇ	1009	63,10	63,10	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Okulun yakın çevresinde okula öğrenci taşıyan servis aracı sürücülerinin trafik ve güvenlik kurallarını ihlal ederler.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
SÜREKLİ	35	2,19	2,19	2,19
ÇOK SIK	69	4,32	4,32	6,50
ORTA SIKLIKTA	221	13,82	13,82	20,33
ÇOK AZ	459	28,71	28,71	49,03
HİÇ	815	50,97	50,97	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Okulun çevresinde yoğun bir araç trafiği vardır.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
SÜREKLİ	239	14,95	14,95	14,95
ÇOK SIK	248	15,51	15,51	30,46
ORTA SIKLIKTA	299	18,70	18,70	49,16
ÇOK AZ	385	24,08	24,08	73,23
HİÇ	428	26,77	26,77	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Okulda rehberlik ve izleme gibi öğrenci destek hizmetleri yeterlidir.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
KESİNLİKLE KATILMIYORUM	81	5,07	5,07	5,07
KATILMIYORUM	270	16,89	16,89	21,95
NE KATILYORUM NE KATILMIYORUM	265	16,57	16,57	38,52
KATILYORUM	697	43,59	43,59	82,11
KESİNLİKLE KATILYORUM	286	17,89	17,89	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Okuldaki sorunlar konusunda okul yönetimi velilerle toplantı yapmayı önemser.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
KESİNLİKLE KATILMIYORUM	52	3,25	3,25	3,25
KATILMIYORUM	200	12,51	12,51	15,76
NE KATILYORUM NE KATILMIYORUM	198	12,38	12,38	28,14
KATILYORUM	782	48,91	48,91	77,05
KESİNLİKLE KATILYORUM	367	22,95	22,95	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Okul güvenliğini artırmak için okul toplantılarına veliler ilgi gösterir.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
KESİNLİKLE KATILMIYORUM	120	7,50	7,50	7,50
KATILMIYORUM	429	26,83	26,83	34,33
NE KATILYORUM NE KATILMIYORUM	402	25,14	25,14	59,47
KATILYORUM	491	30,71	30,71	90,18
KESİNLİKLE KATILYORUM	157	9,82	9,82	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Okul yönetimi öğrencilerin devamsızlık ve disiplin sorunları hakkında velilere düzenli bilgi verir.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
KESİNLİKLE KATILMIYORUM	46	2,88	2,88	2,88
KATILMIYORUM	106	6,63	6,63	9,51
NE KATILYORUM NE KATILMIYORUM	132	8,26	8,26	17,76
KATILYORUM	702	43,90	43,90	61,66
KESİNLİKLE KATILYORUM	613	38,34	38,34	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Veliler öğrencilerin devam ve disiplin durumlarını düzenli biçimde takip ederler.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
KESİNLİKLE KATILMIYORUM	76	4,75	4,75	4,75
KATILMIYORUM	337	21,08	21,08	25,83
NE KATILIYORUM NE KATILMIYORUM	405	25,33	25,33	51,16
KATILIYORUM	555	34,71	34,71	85,87
KESİNLİKLE KATILIYORUM	226	14,13	14,13	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Okulda farklılıkların kabul edildiği hoşgörülü bir ortam vardır.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
KESİNLİKLE KATILMIYORUM	69	4,32	4,32	4,32
KATILMIYORUM	166	10,38	10,38	14,70
NE KATILIYORUM NE KATILMIYORUM	340	21,26	21,26	35,96
KATILIYORUM	723	45,22	45,22	81,18
KESİNLİKLE KATILIYORUM	301	18,82	18,82	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Eğitim sürecinde öğretmenlerin öğrencilerle etkili bir işbirliği vardır.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
KESİNLİKLE KATILMIYORUM	57	3,56	3,56	3,56
KATILMIYORUM	163	10,19	10,19	13,76
NE KATILIYORUM NE KATILMIYORUM	333	20,83	20,83	34,58
KATILIYORUM	741	46,34	46,34	80,93
KESİNLİKLE KATILIYORUM	305	19,07	19,07	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Okulda güvenlikle ilgili olaylar ve sonuçları düzenli olarak raporlanır.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
KESİNLİKLE KATILMIYORUM	87	5,44	5,44	5,44
KATILMIYORUM	221	13,82	13,82	19,26
NE KATILIYORUM NE KATILMIYORUM	490	30,64	30,64	49,91
KATILIYORUM	538	33,65	33,65	83,55
KESİNLİKLE KATILIYORUM	263	16,45	16,45	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Disiplin kuralları hiçbir ayırım gözetmeksizin tüm öğrencilere eşit olarak uygulanır.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
KESİNLİKLE KATILMIYORUM	93	5,82	5,82	5,82
KATILMIYORUM	158	9,88	9,88	15,70
NE KATILIYORUM NE KATILMIYORUM	244	15,26	15,26	30,96
KATILIYORUM	649	40,59	40,59	71,54
KESİNLİKLE KATILIYORUM	455	28,46	28,46	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Okul güvenliğinin sağlanması konusunda tüm çalışanlar arasında etkin bir işbirliği vardır.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
KESİNLİKLE KATILMIYORUM	60	3,75	3,75	3,75
KATILMIYORUM	192	12,01	12,01	15,76
NE KATILIYORUM NE KATILMIYORUM	353	22,08	22,08	37,84
KATILIYORUM	679	42,46	42,46	80,30
KESİNLİKLE KATILIYORUM	315	19,70	19,70	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Öğretmenler nöbet görevlerini yerine getirirken hassas davranırlar.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
KESİNLİKLE KATILMIYORUM	44	2,75	2,75	2,75
KATILMIYORUM	124	7,75	7,75	10,51
NE KATILIYORUM NE KATILMIYORUM	287	17,95	17,95	28,46
KATILIYORUM	792	49,53	49,53	77,99
KESİNLİKLE KATILIYORUM	352	22,01	22,01	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Hava karardığında okul ve çevresi yeterli düzeyde aydınlatılır.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
KESİNLİKLE KATILMIYORUM	54	3,38	3,38	3,38
KATILMIYORUM	133	8,32	8,32	11,69
NE KATILIYORUM NE KATILMIYORUM	248	15,51	15,51	27,20
KATILIYORUM	647	40,46	40,46	67,67
KESİNLİKLE KATILIYORUM	517	32,33	32,33	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Öğretmenler öğrencilerin sorunlarını önemserler ve çözmek için çaba sarf ederler.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
KESİNLİKLE KATILMIYORUM	67	4,19	4,19	4,19
KATILMIYORUM	124	7,75	7,75	11,94
NE KATILIYORUM NE KATILMIYORUM	272	17,01	17,01	28,96
KATILIYORUM	775	48,47	48,47	77,42
KESİNLİKLE KATILIYORUM	361	22,58	22,58	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Öğrencilerin kendilerini ifade edebilecekleri ders dışı alternatif faaliyetler (kültür, sanat ve spor gibi) yeterli düzeydedir.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
KESİNLİKLE KATILMIYORUM	130	8,13	8,13	8,13
KATILMIYORUM	329	20,58	20,58	28,71
NE KATILIYORUM NE KATILMIYORUM	357	22,33	22,33	51,03
KATILIYORUM	562	35,15	35,15	86,18
KESİNLİKLE KATILIYORUM	221	13,82	13,82	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Öğrenciler yangın, deprem, sel baskını gibi acil durumlarda neler yapmaları gerektiğini bilirler.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
KESİNLİKLE KATILMIYORUM	90	5,63	5,63	5,63
KATILMIYORUM	275	17,20	17,20	22,83
NE KATILIYORUM NE KATILMIYORUM	430	26,89	26,89	49,72
KATILIYORUM	613	38,34	38,34	88,06
KESİNLİKLE KATILIYORUM	191	11,94	11,94	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Öğrenciler kısa mesaj, e-mail ya da facebook gibi yollarla rahatsız edildiklerinde yasal haklarını bilirler.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
KESİNLİKLE KATILMIYORUM	141	8,82	8,82	8,82
KATILMIYORUM	392	24,52	24,52	33,33
NE KATILIYORUM NE KATILMIYORUM	441	27,58	27,58	60,91
KATILIYORUM	481	30,08	30,08	90,99
KESİNLİKLE KATILIYORUM	144	9,01	9,01	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Okulda güvenliğini sağlamak için alınan önlemler yeterlidir.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
KESİNLİKLE KATILMIYORUM	128	8,01	8,01	8,01
KATILMIYORUM	439	27,45	27,45	35,46
NE KATILIYORUM NE KATILMIYORUM	317	19,82	19,82	55,28
KATILIYORUM	503	31,46	31,46	86,74
KESİNLİKLE KATILIYORUM	212	13,26	13,26	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Öğrencilerin ani sağlık sorunları için okulda yeterli ilkyardım olanakları vardır.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
KESİNLİKLE KATILMIYORUM	138	8,63	8,63	8,63
KATILMIYORUM	404	25,27	25,27	33,90
NE KATILIYORUM NE KATILMIYORUM	453	28,33	28,33	62,23
KATILIYORUM	446	27,89	27,89	90,12
KESİNLİKLE KATILIYORUM	158	9,88	9,88	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Tehdit alan ya da fiziki şiddet gören öğrenciler, yasal yoldan hak aranması gerektiğini bilirler.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
KESİNLİKLE KATILMIYORUM	65	4,07	4,07	4,07
KATILMIYORUM	317	19,82	19,82	23,89
NE KATILIYORUM NE KATILMIYORUM	369	23,08	23,08	46,97
KATILIYORUM	662	41,40	41,40	88,37
KESİNLİKLE KATILIYORUM	186	11,63	11,63	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Öğrenciler okulda kendilerini güvende hissederler.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
KESİNLİKLE KATILMIYORUM	58	3,63	3,63	3,63
KATILMIYORUM	162	10,13	10,13	13,76
NE KATILIYORUM NE KATILMIYORUM	292	18,26	18,26	32,02
KATILIYORUM	777	48,59	48,59	80,61
KESİNLİKLE KATILIYORUM	310	19,39	19,39	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Yabancı ziyaretçilerin okula giriş kayıtları alınır.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
KESİNLİKLE KATILMIYORUM	124	7,75	7,75	7,75
KATILMIYORUM	207	12,95	12,95	20,70
NE KATILIYORUM NE KATILMIYORUM	235	14,70	14,70	35,40
KATILIYORUM	634	39,65	39,65	75,05
KESİNLİKLE KATILIYORUM	399	24,95	24,95	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Olumsuz bir davranışla karşılaşıldığında çekinmeden okul yönetimine bildirilebilir.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
KESİNLİKLE KATILMIYORUM	64	4,00	4,00	4,00
KATILMIYORUM	147	9,19	9,19	13,20
NE KATILIYORUM NE KATILMIYORUM	247	15,45	15,45	28,64
KATILIYORUM	741	46,34	46,34	74,98
KESİNLİKLE KATILIYORUM	400	25,02	25,02	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Olumsuz bir davranış okul yönetimine bildirildiğinde, yönetim tarafından dikkate alınır.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
KESİNLİKLE KATILMIYORUM	79	4,94	4,94	4,94
KATILMIYORUM	179	11,19	11,19	16,14
NE KATILIYORUM NE KATILMIYORUM	256	16,01	16,01	32,15
KATILIYORUM	669	41,84	41,84	73,98
KESİNLİKLE KATILIYORUM	416	26,02	26,02	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Öğrenciler okul çevresinde kendilerini güvende hissederler.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
KESİNLİKLE KATILMIYORUM	132	8,26	8,26	8,26
KATILMIYORUM	286	17,89	17,89	26,14
NE KATILIYORUM NE KATILMIYORUM	384	24,02	24,02	50,16
KATILIYORUM	567	35,46	35,46	85,62
KESİNLİKLE KATILIYORUM	230	14,38	14,38	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Öğrenciler, genel olarak bu okulda mutludurlar.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
KESİNLİKLE KATILMIYORUM	56	3,50	3,50	3,50
KATILMIYORUM	161	10,07	10,07	13,57
NE KATILIYORUM NE KATILMIYORUM	358	22,39	22,39	35,96
KATILIYORUM	734	45,90	45,90	81,86
KESİNLİKLE KATILIYORUM	290	18,14	18,14	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Öğrenciler olumlu davranış gösterdiklerinde takdir edilirler.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
KESİNLİKLE KATILMIYORUM	36	2,25	2,25	2,25
KATILMIYORUM	92	5,75	5,75	8,01
NE KATILIYORUM NE KATILMIYORUM	209	13,07	13,07	21,08
KATILIYORUM	820	51,28	51,28	72,36
KESİNLİKLE KATILIYORUM	442	27,64	27,64	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Öğrencilere davranışlarından dolayı sorumluluk duymaları öğretilir.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
KESİNLİKLE KATILMIYORUM	34	2,13	2,13	2,13
KATILMIYORUM	118	7,38	7,38	9,51
NE KATILIYORUM NE KATILMIYORUM	278	17,39	17,39	26,89
KATILIYORUM	874	54,66	54,66	81,55
KESİNLİKLE KATILIYORUM	295	18,45	18,45	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Öğrencilere başkalarıyla olan sorunlarını medeni bir şekilde nasıl çözebilecekleri öğretilir.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
KESİNLİKLE KATILMIYORUM	46	2,88	2,88	2,88
KATILMIYORUM	152	9,51	9,51	12,38
NE KATILIYORUM NE KATILMIYORUM	323	20,20	20,20	32,58
KATILIYORUM	821	51,34	51,34	83,93
KESİNLİKLE KATILIYORUM	257	16,07	16,07	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Öğrencilere diğer bireylerin duygu ve düşüncelerini önemsemeleri gerektiği öğretilir.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
KESİNLİKLE KATILMIYORUM	41	2,56	2,56	2,56
KATILMIYORUM	141	8,82	8,82	11,38
NE KATILIYORUM NE KATILMIYORUM	309	19,32	19,32	30,71
KATILIYORUM	846	52,91	52,91	83,61
KESİNLİKLE KATILIYORUM	262	16,39	16,39	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Öğrenciler servisle okula geliş gidişlerde kendilerini güvende hissederler.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
KESİNLİKLE KATILMIYORUM	34	2,13	2,13	2,13
KATILMIYORUM	128	8,01	8,01	10,13
NE KATILIYORUM NE KATILMIYORUM	384	24,02	24,02	34,15
KATILIYORUM	759	47,47	47,47	81,61
KESİNLİKLE KATILIYORUM	294	18,39	18,39	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Öğrenciler yürüyerek okula geliş gidişlerde kendilerini güvende hissederler.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
KESİNLİKLE KATILMIYORUM	119	7,44	7,44	7,44
KATILMIYORUM	348	21,76	21,76	29,21
NE KATILIYORUM NE KATILMIYORUM	477	29,83	29,83	59,04
KATILIYORUM	486	30,39	30,39	89,43
KESİNLİKLE KATILIYORUM	169	10,57	10,57	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Öğrenciler trafik kuralları konusunda yeterli düzeyde bilgilendirilmiştir.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
KESİNLİKLE KATILMIYORUM	66	4,13	4,13	4,13
KATILMIYORUM	232	14,51	14,51	18,64
NE KATILIYORUM NE KATILMIYORUM	411	25,70	25,70	44,34
KATILIYORUM	704	44,03	44,03	88,37
KESİNLİKLE KATILIYORUM	186	11,63	11,63	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Gerektiğinde güvenlik güçleri (emniyet, jandarma) zamanında gelir.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
KESİNLİKLE KATILMIYORUM	70	4,38	4,38	4,38
KATILMIYORUM	165	10,32	10,32	14,70
NE KATILIYORUM NE KATILMIYORUM	337	21,08	21,08	35,77
KATILIYORUM	732	45,78	45,78	81,55
KESİNLİKLE KATILIYORUM	295	18,45	18,45	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Okul çevresi okul güvenliği bakımından risklidir.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
KESİNLİKLE KATILIYORUM	248	15,51	15,51	15,51
KATILIYORUM	462	28,89	28,89	44,40
NE KATILIYORUM NE KATILMIYORUM	339	21,20	21,20	65,60
KATILMIYORUM	362	22,64	22,64	88,24
KESİNLİKLE KATILMIYORUM	188	11,76	11,76	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Öğrenciler çok fazla cezalandırılırlar.

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
KESİNLİKLE KATILIYORUM	75	4,69	4,69	4,69
KATILIYORUM	113	7,07	7,07	11,76
NE KATILIYORUM NE KATILMIYORUM	276	17,26	17,26	29,02
KATILMIYORUM	750	46,90	46,90	75,92
KESİNLİKLE KATILMIYORUM	385	24,08	24,08	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

Öğrenciler sınıf kurallarına uymadıklarında dersten atılırlar

	Sıklık	Yüzde	Geçerli Yüzde	Birikimli Yüzde
KESİNLİKLE KATILIYORUM	101	6,32	6,32	6,32
KATILIYORUM	250	15,63	15,63	21,95
NE KATILIYORUM NE KATILMIYORUM	323	20,20	20,20	42,15
KATILMIYORUM	509	31,83	31,83	73,98
KESİNLİKLE KATILMIYORUM	416	26,02	26,02	100,00
Toplam	1599	100,00	100,00	

EK.2: ANKET UYGULANAN OKULLARIN LİSTESİ

	Okul Adı
1	100.YIL LİSESİ
2	19 MAYIS İ.Ö
3	19 MAYIS LİSESİ
4	23 NİSAN İ.Ö
5	30 AĞUSTOS İMAM HATİP LİS.
6	50. YIL İ.Ö
7	ADNAN KAHVECİ İ.Ö
8	AHMET SARI ANADOLU LİSESİ
9	ALİ EMİNE KAHVECİOĞLU LİSESİ
10	ALPARSLAN İ.Ö
11	ANAFARTALAR AND. LİS.
12	ARIBURNU İ.Ö
13	AŞAĞI ÇİNİK LİSESİ
14	ATAKUM END. MES. LİSESİ
15	ATATÜRK ANADOLU LİSESİ
16	ATATÜRK ANADOLU SAĞLIK MESLEK LİSESİ
17	ATATÜRK İ.Ö
18	ATATÜRK İ.Ö
19	BAHÇEŞEHİR KOLEJİ
20	BELEDİYE İ.Ö
21	CANİK ANADOLU LİSESİ
22	CEMAL YEŞİLYURT İ.Ö
23	CUMHURİYET LİSESİ
24	ÇATAL ARMUT İ.Ö
25	DENİZEVLERİ İ.Ö
26	EMRULLAH EFENDİ İ.Ö
27	EZGİLİLER KOLEJİ
28	FAHRETTİN ULUSOY İ.Ö
29	FATİH TEMİZ İ.Ö
30	FEVZİ ÇAKMAK LİSESİ
31	FEZA BERK KOLEJİ
32	FEZA KOLEJİ
33	FİNAL KOLEJİ
34	GAZİ LİSESİ
35	GAZİ ORTAOKULU
36	GAZİ PAŞA İ.Ö
37	GÜZEL SANATLAR LİSESİ

38	HASKÖY CUMHURİYET LİSESİ
39	HÜSEYİN AVNİ AKAL İ.Ö
40	İBRAHİM TANRIVERDİ LİSESİ
41	İSTİKLAL
42	KARŞIYAKA LİSESİ
43	KAZIM ORBAY İ.Ö
44	KAZIM PAŞA İ.Ö
45	KEFELİ İ.Ö
46	KIŞLA YAŞAR DOĞU İ.Ö
47	KIZ MESLEK LİSESİ
48	KOCATEPE İ.Ö
49	LÜTFİYE DR KENAN YILMAZ İ.Ö
50	MEHMET AKİF ERSOY İ.Ö
51	MEHMETÇİK İ.Ö
52	MİTHAT PAŞA ANADOLU LİSESİ
53	MUSTAFA KEMAL İ.Ö
54	NAMIK KEMAL ANADOLU LİSESİ
55	NECATİ ATEŞ İ.Ö
56	NECATİ BEY İ.Ö
57	OLGUNLAŞMA ENSTİTÜSÜ
58	ONUR ATEŞ AND. LİS
59	PİRİ REİS TİCARET MES.LİSESİ
60	RECEP TANRIVERDİ LİSESİ
61	SAMSUN ANADOLU İMAMHATİP LİSESİ
62	SAMSUN ANADOLU LİSESİ
63	SAMSUN TİCARET MESLEK LİSESİ
64	SEMA CENGİZ BÜBENCİ LİS.
65	SEYİT CENGİZ TOPAL İ.Ö
66	SUBAŞI İ.Ö
67	ŞAHİNOĞLU KOLEJİ
68	TARIM MESLEK LİSESİ
69	TEKKEKÖY İ.Ö
70	TEKKEKÖY İMAM HATİP İ.Ö
71	TEKKEKÖY LİSESİ
72	TELEKOM LİSESİ
73	TOPTAPE CANİK İ.Ö
74	TÜLAY BAŞARAN LİSESİ
75	N.SERAP ULUSOY DENİZCİLİK ANADOLU MESLEK LİSESİ
76	YUNUS EMRE İÖÖ

KAYNAKÇA

- AKSU, A. (2002).Lise Öğrencilerinde Psikoaktif Madde Kullanımı ve Şiddet Davranışı. Uzmanlık Tezi, Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi, Elazığ.
- ALTINDAĞ REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ (2011), Güvenli Eğitim Ortamlarının Sağlanması: Okullarda Şiddetin Önlenmesi Araştırması, Ankara.
- ANDERSON,G, “Fundamentals of Educational Research” , The Felmer Press, Londra, (1990).
- MİLLİ EĞİTİM İSTATİSTİKLERİ 2012-2013,
http://sgb.meb.gov.tr/istatistik/meb_istatistikleri_orgun_egitim_2012_2013.pdf,
(11.04.2013).
- FLORIDA STATE DEPARTMENT OF EDUCATION (1997), “School Staff Guide to Risk and Resiliency”, Florida State Department Of Education Bureau of Instructional Support and Community Services, Tallahassee.
- GÖLBAŞI, S. (2008), Kentleşme ve Suç, XII Levha Yayıncılık, İstanbul.
- GÜVEN, M. (2002), “Okul Güvenliğinde Psikolojik Danışmanların Rolü ve Görevleri”, Eğitim Araştırmaları, 5 (9), 68-72.
- HÜRRİYET, (2010), 17 Mart.
- IŞIK, H. (2004), “Okul Güvenliği: Kavramsal Bir Çözümleme”, Milli Eğitim Dergisi, 32 (164), 154-161.
- KADEL, S. Vd. (1999), Reducing School Violence: Building a Framework for School Safety, Office of Educational Research and Improvement, Washingtoni D.C.
- KAYA, E. (2013), “Kent Güvenliğinin Sağlanması”,
<http://www.yerelsiyaset.com/v4/sayfalar.php?goster=ayrinti&id=946>,
(12.02.2013).

- KITSANTAS, A. vd. (2004), "Students' Perceptions of School: Recent Evidence from Four National Surveys", *Psychology in the Schools*, 35(1), 41-51
- KRUSKAL, WILLIAM H. VE WALLIS, W. ALLEN (1952) "Use Of Ranks in One-Criterion Variance Analysis" *Journal of the American Statistical Association* Cilt 47 No.26, 583-621
- MANN,H.B. VE WHITNEY,D.R. (1947). "On A Test of Whether One of Two Random Variables is Stochastically Larger Than the Other". *Annals of Mathematical Statistics*, C.18, 50-60
- MILLER, A.M. (2003), *Violence in U.S. Public Schools: 2000 School Survey on Crime and Safety*, NCES 2004-314 Revised, U.S. Department of Education, National Center for Education Statistics, U.S. Government Printing Office.
- MUTLU, A. (2010), *Kentli Hakları ve Türkiye*, Çizgi Kitabevi Yayınları, Konya.
- MUTLU, A.; ÖZAYDIN, Ö. (2011), *Metropol Kent Samsun'da Kentlilik Bilinci*, Proje No:TR83/2011/DFD/007, Türkel Fotokopi Dünyası, Samsun.
- OKA (2011), *TR83 Bölgesi Mevcut Durum Analizi*, Samsun.
- OKA (2013), *TR83 Bölgesi Mevcut Durum Analizi*, Samsun.
- PARLAK, B. (2013), "Samsun'un Sosyo-ekonomik Gelişme Düzeyi", *Kent Haber*, <http://www.samsunkenthaber.com/makale/profdr-bekir-parlak/samsunun-sosyo-ekonomik-gelisme-duzeyi-66.html>, (11.04.2013).
- SAMSUN İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ (2012), *Samsun Suç İstatistikleri*, Samsun.
- SAMSUN İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ, (2012), *Okul Güvenlik Verileri*, Samsun.
- SAMSUN İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ, <http://samsun.meb.gov.tr/>, (11.04.2013).

SAMSUN İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ İL EYLEM PLANI,

[http://samsun.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2012_10/10045311_2013ilstratejiveeyl
emplani.pdf](http://samsun.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2012_10/10045311_2013ilstratejiveeyl
emplani.pdf), (11.04.2013).

SAMSUN VALİLİĞİ (2011), İstatistiklerle Samsun 2010, Samsun.

STEPHENS, R.D. (1995), Safe Schools: A Handbook for Violence Prevention, IN:National Educational Service, Bloomington.

TBMM ARAŞTIRMA KOMİSYONU (2007). Çocuklarda ve Gençlerde Artan Şiddet Eğilimi İle Okullarda Meydana Gelen Olayların Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan (10/337,343,356,357) Esas Numaralı Meclis Araştırma Komisyon Raporu. Ankara: MEB Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü.

TED (2007), İlköğretimin Sorunları Alan Araştırması. Ankara: TED Yayınları.

TR83 Bölgesi İnsan Kaynakları Analizi,

<http://www.oka.org.tr/ContentDownload/TR83IKR.pdf>, (11.04.2013).

TÜİK(2013),http://rapor.tuik.gov.tr/reports/rwservlet?adnksdb2&ENVID=adnksdb2Env&report=wa_turkiye_duzey2_koy_sehir.RDF&p_duzey1=TR83&p_kod=2&p_yil=2012&p_dil=1&desformat=html, (18.03.2013)

TÜRK EĞİTİM-SEN (2011), Eğitim Kurumlarında Güvenlik Önlemleri Araştırması, Ankara.

WILCOXON,F. (1945) "Individual comparisons by ranking methods". Biometrics Bulletin, C.1, 80-83

YILMAZ, N. (2010), "Farklılaştırıcı ve Ayırıştırıcı Bir Mekanizma Olarak Kentleşme", www.iibf.kocaeli.edu.tr/ceko/ssk/kitap48/08.pdf -, (08.01.2010).

ZAMAN (2013), "Suçlu Sayısında Patlama Yaşanıyor", 21 Nisan 2013.

T.C.
SAMSUN VALİLİĞİ İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ
YENİ HİZMET BİNASI

SAMSUN İL EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜ
İstasyon Mah. Saadet Cad. No. 119 İlkadım / SAMSUN
Tel.: 0.362 230 84 41
e-mail: samsunpolis@egm.gov.tr